

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa Profil ogólnoakademicki Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Łódzki

ul. Narutowicza 68

90-136 Łódź

Część I–III

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**

www.uni.lodz.pl

Instytut Filologii Polskiej i Logopedii Wydział Filologiczny

ul. Pomorska 171/173
90-236 Łódź

Nazwa ocenianego kierunku studiów:

filologia polska

- Poziom/y studiów:
 - studia pierwszego stopnia, licencjackie**
 - studia drugiego stopnia, magisterskie**
- Forma/y studiów:
 - studia stacjonarne**
- Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:
 - literaturoznawstwo**
 - językoznawstwo**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Studia I stopnia

- Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
literaturoznawstwo	64 ECTS	53 %

- Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	językoznawstwo	43 ECTS	47 %

Studia II stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
literaturoznawstwo	27 ECTS	51%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	językoznawstwo	19 ECTS	49 %

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	6
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	13
Prezentacja uczelni	14
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	28
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	60
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	69
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	90
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	98
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	103

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	107
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	121
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	125
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	127
Część III. Wykaz załączników	129
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	129
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	129

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów¹

Studia I stopnia filologii polskiej

Symbol kierunkowy	Wiedza Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do charakterystyk pierwszego stopnia ZSK oraz drugiego stopnia poziomu 6. PRK
01P-1A_W01	w zaawansowanym stopniu znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz sposób ich powiązania (zwłaszcza historii, filozofii, socjologii) z naukami filologicznymi	P6S_WG P6U_W
01P-1A_W02	terminologię, teorie i metodologie z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6U_W P6S_WG
01P-1A_W03	główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6S_WG
01P-1A_W04	metody analizy i interpretacji różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6S_WG
01P-1A_W05	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P6S_WK
01P-1A_W06	prawne i etyczne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6U_W P6S_WK

¹ Oba programy zostały zatwierdzone uchwałą Senatu UŁ: studia I stopnia Uchwałą nr 335 a studia II stopnia Uchwałą nr 336 Senatu UŁ z dnia 16 maja 2022 roku.

01P-1A_W07	zasady działania systemów i instytucji właściwych dla działalności zawodowej: nauczycielskiej (w szkole podstawowej klas 4-8), edytorskiej, glottodydaktycznej, komunikowania publicznego publicystyki kulturalnej i krytyki artystycznej, w których to zakresach przygotowani są studenci polonistyki	P6S_WG/K
01P-1A_W08	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska dotyczące wybranej specjalności lub specjalizacji zawodowej	P6U_W P6U_WG
	Umiejętności Absolwent potrafi:	
01P-1A_U01	innowacyjnie formułować i analizować problemy badawcze, dobrać odpowiednie metody i narzędzia badawcze służące opracowaniu i prezentacji wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6U_U P6S_UW
01P-1A_U02	rozpoznać wytwory kultury właściwe dla kierunku studiów polonistycznych oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym	P6S_UW
01P-1A_U03	posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6S_UW
01P-1A_U04	rozpoznać różne rodzaje tekstów oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych i nietypowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P6S_UW
01P-1A_U05	tworzyć, redagować oraz korygować teksty, zgodnie z zasadami poprawnego stylu oraz kultury języka polskiego, odwołując się przy tym do posiadanej wiedzy lingwistycznej i literaturoznawczej	P6S_UK
01P-1A_U06	merytorycznie argumentować, z wykorzystaniem poglądów własnych i innych autorów, oraz formułować wnioski	P6S_UK

01P-1A_U07	przygotować typowe prace pisemne w języku polskim z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	P6S_UK
01P-1A_U08	przygotować wystąpienia ustne w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	P6S_UK
01P-1A_U09	porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P6U_U P6S_UK
01P-1A_U10	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na wybrany język obcy prosty tekst o tematyce humanistycznej oraz samodzielnie tłumaczyć z języka obcego na język polski średnio trudny tekst o tematyce humanistycznej	P6S_UK P6S_UW
01P-1A_U11	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
01P-1A_U12	planować i samodzielnie działać oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6S_UK P6S_UO
01P-1A_U13	samodzielnie planować i realizować ideę samokształcenia przez całe życie	P6U_U P6S_UU
01P-1A_U14	umiejętnie wykorzystywać wiedzę polonistyczną w różnych dziedzinach życia zawodowego. Umiejętności te odpowiadają wybranej specjalności lub specjalizacji zawodowej	P6U_U P6S_UW
	Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:	
01P-1A_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy polonistycznej	P6U_K P6S_KK
01P-1A_K02	wypełniania zobowiązań społecznych wynikających z przygotowania polonistycznego	P6S_KO

01P-1A_K03	określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	P6U_K P6S_KK
01P-1A_K04	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu wykorzystującego kompetencje polonistyczne m. in. nauczyciela szkół podstawowych (klas 4-8), nauczyciela języka polskiego jako obcego, dziennikarza, redaktora i korektora w prasie, wydawnictwach, na portalach internetowych lub krytyka literackiego)	P6U_K P6S_KR
01P-1A_K05	uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form	P6S_KR

Studia II stopnia filologii polskiej

Symbol kierunkowy	Wiedza Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do charakterystyk pierwszego stopnia ZSK i drugiego stopnia dla poziomu 7. PRK
01P-2A_W01	w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk filologicznych (oraz wybranych nauk humanistycznych) i jest w stanie rozwijać i twórczo stosować tę wiedzę w działalności profesjonalnej	P7S_WG P7U_W
01P-2A_W02	powiązanie nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi, pozwalające na integrowanie perspektyw właściwych dla różnych dziedzin humanistyki i zrozumienie współczesnych dylematów cywilizacyjnych	P7U_W P7S_WG P7S_WK
01P-2A_W03	w pogłębionym stopniu terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego umożliwiające problematyzowanie różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji lub szkół badawczych	P7U_W P7S_WG

01P-2A_W04	potrzebę specjalizacji i społecznego wykorzystania szczególnej wiedzy z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P7S_WG/K
01P-2A_W05	zasady działania systemów i instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla polonistyki zależnie od wybranej specjalności/specjalizacji	P7S_WG
01P-2A_W06	zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej, ochrony praw autorskich oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości	P7U_W P7S_WK
01P-2A_W07	w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska dotyczące wybranej specjalności lub specjalizacji zawodowej, tendencje rozwojowe w powiązanych z nią dyscyplinach naukowych	P7U_W P7S_WG
01P-2A_W08	w pogłębionym stopniu zasady gramatyki wybranego języka obcego i słownictwo pozwalające poznawać wybrane zagadnienia specjalistyczne	P7U_W P7S_WG
	Umiejętności Absolwent potrafi:	
01P-2A_U01	wykorzystać umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P7U_U P7S_UW P7S_UU
01P-2A_U02	samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P7U_U P7S_UW P7S_UU
01P-2A_U03	przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów językoznawczych i literaturoznawczych, stosując oryginalne podejścia uwzględniające nowe osiągnięcia filologii polskiej, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P7S_UW P7S_UU

01P-2A_U04	merytorycznie argumentować, wykorzystując własne poglądy oraz poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania	P7S_UK
01P-2A_U05	formułować opinie krytyczne o wytworach literatury i kultury polskiej na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz prezentować opracowania krytyczne w różnych formach i w różnych mediach	P7S_UW P7S_UK
01P-2A_U06	przygotować różne prace pisemne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego	P7S_UK P7S_UW
01P-2A_U07	przygotować wystąpienia ustne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego lub w obszarze leżącym na pograniczu różnych dyscyplin naukowych z zakresu humanistyki	P7S_UK P7S_UW
01P-2A_U08	podejmować tematy z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa polonistycznego oraz nauk pokrewnych w komunikacji ze specjalistami i niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych	P7U_U P7S_UK P7S_UW
01P-2A_U09	popularyzować wiedzę o języku i literaturze	P7S_UK P7S_UW
01P-2A_U10	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
01P-2A_U11	samodzielnie planować i realizować własne polonistyczne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7U_U P7S_UU
01P-2A_U12	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (w tym rolę kierownika zespołu)	P7S_UO
01P-2A_U13	wykorzystywać wiedzę filologiczną w różnych dziedzinach życia zawodowego. Umiejętności te odpowiadają wybranej specjalności lub specjalizacji zawodowej	P7U_U P7S_UW

	Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:	
01P-2A_K01	krytycznej oceny odbieranych treści z zakresu polonistycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz do uznania znaczenia zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P7U_K P7S_KK
01P-2A_K02	aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz inspirowania i organizowania takiej działalności na rzecz środowiska społecznego, która pozwala wykorzystać wiedzę i umiejętności polonistyczne (również w pracy zawodowej)	P7U_K P7S_KO
01P-2A_K03	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz przestrzegania etyki zawodowej	P7U_K P7S_KR

Efekty uczenia się dla specjalności/specjalizacji znajdują się w programach studiów I i II stopnia i odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się — I stopień **Zał. 2: 1.1b; 1.1c; 1.1d**; II stopień — **Zał. 2: 1.1e; 1.1f**.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Danuta Kowalska	dr hab. prof. UŁ, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii; przewodnicząca zespołu
Rafał Zarębski	prof. dr hab., zastępca dyrektora ds. naukowych Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii
Lidia Ignaczak	dr, zastępca dyrektora ds. dydaktyki Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii
Magdalena Pietrzak	dr hab. prof. UŁ, koordynator ds. jakości kształcenia
Anna Lenartowicz-Zagrodna	dr hab. prof. UŁ, członek Rady Instytutu; koordynator ds. promocji w Instytucie Filologii Polskiej i Logopedii

Prezentacja uczelni

Utworzony 24 maja 1945 r., nawiązujący do dorobku i tradycji działających w okresie międzywojennym w Łodzi Instytutu Nauczycielskiego, Wyższej Szkoły Nauk Społecznych i Ekonomicznych oraz Wolnej Wszechnicy Polskiej, **Uniwersytet Łódzki** jest jedną z największych polskich uczelni; największą w regionie łódzkim. Misją uczelni jest prowadzenie wysokiej jakości nowatorskich badań naukowych o zasięgu międzynarodowym, co wiąże się z systematycznym kształceniem profesjonalnej i twórczej kadry naukowej w 30. dyscyplinach reprezentujących 3 dziedziny: nauki humanistyczne, społeczne i eksperymentalne. Prowadzenie badań naukowych w UŁ ściśle łączy się z procesem kształcenia studentów (na ponad 100 kierunkach studiów) i doktorantów (w 4 szkołach doktorskich), tak w trosce o ciągłość pokoleniową prowadzonych badań i edukacji, jak i z myślą o możliwie wszechstronnym przygotowaniu studiujących do podjęcia wyzwań profesjonalnych i społeczno-obywatelskich.

Uniwersytet Łódzki jest uczelnią podtrzymującą tradycję wielokulturowości, która sprzyja rozwojowi badań interdyscyplinarnych. Dzięki programom międzynarodowej wymiany pracowników i studentów na Uniwersytecie Łódzkim wzrasta liczba naukowców, doktorantów i studentów z zagranicy, a łódzcy badacze i studenci mogą poznawać specyfikę pracy europejskich, amerykańskich i azjatyckich uczelni. Rozwój UŁ wzmacniany jest poprzez współpracę z innymi ośrodkami akademickimi oraz z biznesem (UŁ oferuje przedsiębiorstwom z różnych gałęzi gospodarki wykwalifikowanych pracowników oraz specjalistyczne wiedzę i umiejętności). Za sprawą zaangażowania UŁ w realizację miejskich projektów i festiwali, we współpracę z samorządem oraz łódzkimi fundacjami ma on swój instytucjonalny udział w integrowaniu łódzian.

Od lat 50. XX wieku, gdy powstał Wydział Filologiczny, na jego rozwój organizacyjny i naukowy nie miały wpływu mieli poloniści: jako kierujący wydziałem dziekani (K. Dejna, M. Kamińska, M. Cybulski, B. Mazan), jak również badacze proponujący oryginalne, ważne koncepcje historyczno-/teoretycznoliterackie (S. Skwarczyńska, S. Kawyn, T. Cieślikowska, Z. Skwarczyński, A. Budrecka, J. Dürr-Durski, J. Starnawski, K. Poklewska, J. Brzozowski, J. Poradecki) i językoznawcze (Z. Stieber, S. Hrabec, K. Dejna, W. Śmiech, M. Kamińska, S. Gala). Powstały w wyniku wieloletnich strukturalnych przekształceń, a powołany na Wydziale Filologicznym w roku 2017, kierunkowy Instytut Filologii Polskiej i Logopedii dysponuje potencjałem kadrowym gwarantującym dalszy rozwój naukowo-dydaktyczny nowoczesnej, dynamicznej i różnorodnej polonistyki.

Część I.

Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji.

Kształt programu filologii polskiej na studiach I i II stopnia skorelowany został z zatwierdzonymi przez Uniwersytet Łódzki zasadami merytorycznymi i regułami organizacyjnymi uczelni. Odpowiada on również przyjętej 18.06.2021 Strategii Uniwersytetu na lata 2021–2030, zakładającej poszukiwanie nowych obszarów badawczych, ścisłe powiązanie prowadzonych badań z kształceniem akademickim wszechstronnie przygotowującym do funkcjonowania w realiach XXI wieku (Załącznik 2: 1.1a). Program filologii polskiej umożliwia takie samokształcenie studentów, w którym zdobywanie i pogłębianie dotychczasowej wiedzy o procesach oddziałujących diachronicznie i synchronicznie na literaturę i język polski łączy się z doskonaleniem samodzielnej, krytycznej myślenia o zjawiskach współtworzących społeczno-obywatelską teraźniejszość, z otwartością na świat i jego różnorodność.

Łódzka polonistyka nie tylko pozwala pogłębiać literaturoznawcze, językoznawcze i ogólnohumanistyczne zainteresowania studentów/studentek, lecz także umożliwia zdobycie wiedzy specjalistycznej ułatwiającej podjęcie pracy po zakończeniu studiów. Na obu poziomach studiów student może realizować w ramach programu jedną specjalizację (programy studiów I stopnia: Załącznik 2: 1.1b; 1.1c; 1.1d). Przy czym na studiach I stopnia student ma obowiązek ukończenia jednej specjalności/specjalizacji spośród następujących propozycji: specjalność nauczycielska I, komunikowanie publiczne, specjalizacja glottodydaktyczna (do roku 2022: specjalizacja nauczanie języka polskiego jako obcego), specjalizacja edytorska, specjalizacja publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna. Program studiów II stopnia nie narzuca obowiązkowego realizowania specjalności/specjalizacji, ale studenci mogą wybrać spośród 5 możliwości: specjalność nauczycielska II, specjalizacja grafika komputerowa, komunikacja internetowa, nauczanie języka polskiego jako obcego (do roku 2022 — specjalizacja pod nazwą: kształcenie specjalistyczne w nauczaniu języka polskiego jako obcego), literatura dla dzieci i młodzieży i realizować specjalność/specjalizację w ramach bloku zajęć

fakultatywnych (program studiów II stopnia — **Zał. 2 1.1e; 1.1f**). Studenci pragnący przygotować się zawodowo wielostronnie, mogą też na studiach I i II stopnia zapisać się na dwie specjalności/specjalizacje — wówczas uiszczają opłatę za tę drugą (regulują to aktualizowane każdego roku przepisy uniwersyteckie dotyczące opłat — **Zał. 2: 1.1.ggZR; 1.1.g15 i 1.1.g16**).

Wymagania wobec kandydatów opisane zostały w pkt. 3.1.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach.

Filologia polska I i II stopnia to kierunki o profilu ogólnoakademickim przyporządkowane dwóm dyscyplinom (literaturoznawstwu i językoznawstwu), w ramach których przede wszystkim prowadzone są badania pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii.

Naukowe prace **literaturoznawcze** obejmują: historycznoliterackie i edytorskie badania literatury dawnej (np. dziedzictwo antyku w literaturze staropolskiej i oświeceniowej; recepcja literatury i kultury staropolskiej i oświeceniowej w XIX–XX wieku; edycje tekstów z XVI–XX wieku), relacje między literaturą a przyrodą (zwłaszcza *animal studies*), analizę związków literatury z teatrem, muzyką, medycyną (reprezentacje doświadczeń granicznych — choroba, cierpienie, umieranie), problematykę podmiotowości w literaturze XIX–XXI wieku, kwestię żydowską w literaturze XIX i XX wieku (ze szczególnym uwzględnieniem tematu Zagłady), tradycję kobiecego pisania i pisania o kobietach w utworach XVI–XX wieku, literacką przeszłość Łodzi i regionu, zagadnienia z zakresu antropologii wyobraźni twórczej i mitokrytyki, cenzurowanie literatury powojennej i wpływ systemowej kontroli na życie literackie, relacje literatury z mass mediami, granice i pogranicza literackości, pisarstwo dotyczące totalitaryzmu i ludobójstwa, humor jako forma poznania, (np. czarny humor jako znak kryzysów kultury), form improwizacji w literaturze XX i XXI wieku; najnowsza polska poezja i proza, literatura a dokument.

Językoznawcze prace badawcze dotyczą: onomastyki historycznej i współczesnej, polszczyzny przekładowej XIV–XVI w., terytorialnego zróżnicowania polszczyzny współczesnej i historycznej, zjawisk językowych występujących we współczesnych i dawnych tekstach oficjalnych, artystycznych, medialnych, komizmu językowego, efektywności komunikacji językowej i strategii konwersacyjnych, funkcji języka, komunikacji międzykulturowej, zagadnień glottodydaktycznych.

Do wskazanych dwóch dyscyplin odwołują się również działania dydaktyczne prowadzone przez pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii (zob. pkt. 4.1), przy tym podejmowane badania naukowe przyczyniają się do stopniowego poszerzania i uatrakcyjniania oferty dydaktycznej — na przykład:

1. Projekt badawczy pn. **Związki sztuki i literatury w Polsce po 1945 roku** realizowany w latach 2015–2017 w Muzeum Sztuki w Łodzi (w ramach Centrum Muzeologicznego) w kooperacji z Zakładem (wcześniej Katedrą) Literatury Polskiej XX i XXI wieku Uniwersytetu Łódzkiego. Koordynatorem projektu byli: dr Magdalena Lachman (UŁ), dr Paweł Polit (Muzeum Sztuki w Łodzi), członkiem dr hab. Tomasz Bocheński, prof. UŁ. Efektem badawczym jest książka: *(Dy)fuzje. Związki literatury i sztuki w Polsce po 1945 roku*, red. Magdalena Lachman, Paweł Polit, Muzeum Sztuki w Łodzi — Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019. Wpływ na dydaktykę realizowanego projektu widoczny był poprzez: udział studentów filologii polskiej w otwartych prelekcjach i wydarzeniach towarzyszących projektowi w Muzeum Sztuki w Łodzi (w tym oprowadzanie kuratorskie po wystawach powiązanych z projektem); następnie poprzez wykorzystanie materiałów badawczych i wyników badań podczas zajęć dydaktycznych na kierunku filologia polska — zwłaszcza w ramach przedmiotów: *Konteksty literatury polskiej XX i XXI wieku* (konwersatorium, studia magisterskie, II rok, w latach 2016–2019), *Kultura literacka XX i XXI wieku* (konwersatorium, studia magisterskie, II rok, w latach 2020–2022), *Współczesne życie literackie* (konwersatorium, studia licencjackie, I rok, w latach 2019–2022), *Krytyk jako uczestnik kultury* (konwersatorium, studia licencjackie, I rok, specjalizacja: *Publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna*), *Komunikacja artystyczna a media* (wykład, studia licencjackie, II rok, specjalizacja: *Publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna*) czy też wybór tematyki na seminaria magisterskie prowadzone przez pracowników Zakładu. Projekt przyczynił się też do wypracowania i ugruntowania ostatecznej koncepcji specjalizacji: *Publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna*.
2. Autorski udział pracowników **Zakładu Historii Języka Polskiego** w zbiorach wykładów do historii języka ***Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego***, t. 1, red. S. Borawski, M. Cybulski (wykłady Danuty Bieńkowskiej, Marka Cybulskiego, Elżbiety Umińskiej-Tytoń, Ewy Woźniak) i t. 2, red. S. Borawski, M. Uździcka (wykłady autorstwa Anetty Gajdy, Danuty Kowalskiej, Magdaleny Pietrzak, Rafała Zarębskiego), Zielona Góra 2021. Ten dwutomowy zbiór wykładów jest skorelowany z wcześniej wydanym (Wydawnictwo UŁ, Łódź 2015), również dwutomowym *Wyborem tekstów z dziejów języka polskiego* pod red. M. Cybulskiego, w którego przygotowaniu uczestniczyli wszyscy pracownicy Zakładu Historii Języka Polskiego. Obydwie publikacje stanowią nieodłączną pomoc dydaktyczną w zajęciach historycznojęzykowych, zwłaszcza z historii języka polskiego, wiedzy

o historycznym rozwoju polszczyzny oraz na seminariach licencjackich i magisterskich. Możliwość wykorzystania wyboru tekstów w dydaktyce uniwersyteckiej (nie tylko w zajęciach historycznojęzykowych) przedstawiła E. Woźniak w artykule *Nowy wybór tekstów do historii języka w dydaktyce uniwersyteckiej*, w: *Historia języka w XXI wieku. Stan i perspektywy*, Katowice 2018, s. 605–612. Pomocne do zajęć dydaktycznych było przygotowanie transkrypcji XVI-wiecznych przekładów biblijnych (*Psalmy polskie czasu reformy. Tetrapla łódzka na 500 lat Reformacji*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2017 (Danuta Kowalska, współautorstwo z K. Pietrych, J. Płuciennikiem), a także publikacja *Odkrywanie tajemnic polszczyzny biblijnej. Wybór łódzkich prac językoznawczych (1981–2021)* pod red. Elżbiety Umińskiej-Tytoń (Łódź, Wydawnictwo UŁ 2022), która od roku akademickiego 2022/23 została wprowadzona do wykazu lektur obowiązkowych do przedmiotu **Metodologie badań językoznawczych** na studiach II stopnia.

Potwierdzeniem potencjału naukowego Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii są uzyskane przez pracowników granty badawcze i dydaktyczne (**Załącznik 2: 1.2a**), nagrody naukowe (**Załącznik 2: 1.2b**) oraz ich awanse w latach 2017–2021 (**Załącznik 2: 1.2c**).

Pracownicy IFPiL realizowali sześć grantów naukowych w roli kierowników, a w dwudziestu jeden występowali w roli wykonawców (najważniejsze osiągnięcia w tym zakresie — przedstawione zostały w **pkt. 4.1**). W roku 2023 zakończy się realizacja projektu dydaktycznego rozpoczętego w 2019 roku: *Modelowe kształcenie nauczycieli przedmiotów humanistycznych UŁ*, programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój realizowanego przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18 / na podstawie umowy nr POWR.03.01.00-00-KN55/18-00 z dnia 12.12. 2018 r.) — por. **pkt. 4**.

Prowadzone w Instytucie badania znajdują odzwierciedlenie w dydaktycznej pracy: przede wszystkim w kształtowaniu oferty zajęć fakultatywnych (blok B), które mają przybliżyć metodologię indywidualnych dociekań literaturoznawczych, językoznawczych, edukacyjnych i interdyscyplinarnych, w propozycjach merytorycznych zajęć ogólnowydziałowych (blok C) oraz w ofercie tematycznej seminariów licencjackich i magisterskich (przykłady zrealizowanych zagadnień dyplomowych — w załączniku). Naukowa praca zmusza także nauczycieli akademickich do nieustannego aktualizowania treści zajęć kursowych. Doskonaleniu wiedzy i badawczych umiejętności filologicznych służą również zajęcia/wykłady z naukowcami z zagranicznych jednostek naukowych (*visiting professors*), co będzie uwzględnione w **pkt. 8** niniejszego raportu.

Różnorodność proponowanych tropów badawczych działa stymulująco na studentów, którzy niejednokrotnie pod nadzorem opiekunów naukowych podejmują własne pierwsze próby włączenia się do badań filologicznych (udział w konferencjach, seminariach, sympozjach, o różnym stopniu trudności, prowadzi nierzadko do aplikowania studentów na studia III stopnia: do roku 2019 w na Studia Doktoranckie Języka, Literatury i Kultury UŁ, a od 2019 roku, na nowych

zasadach, do Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UŁ). Nie miały udział w rozbudzaniu naukowych zainteresowań mają też koła naukowe inspirujące do prowadzenia samodzielnych prac badawczych pod nadzorem wybranych przez studentów opiekunów naukowych (Załącznik 2: 1.2d) — zob. też pkt. 2.2; 8.4; 8.10.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia.

Programy polonistycznych studiów I i II stopnia zakładają przygotowanie studenta w zakresie wykorzystania wiedzy i umiejętności polonistycznych w kształceniu wieloetapowym (studia I i II stopnia przygotowują studenta do kształcenia na poziomie doktoranckim) oraz w przyszłej pracy zawodowej. W tym drugim przypadku student filologii polskiej obowiązkowo na studiach I stopnia realizuje jedną wybraną specjalność/specjalizację, podczas gdy na studiach II stopnia — może nie realizować w ramach programu żadnej specjalności/specjalizacji (ale ma możliwość jej włączenia w tok studiów w ramach zajęć fakultatywnych). Przedmioty specjalizacyjnego modułu D przygotowują absolwenta do podjęcia konkretnej pracy zawodowej, do współpracy z przyszłym otoczeniem społeczno-gospodarczym (w jakim zakresie studenci przygotowywani są zawodowo w ramach poszczególnych specjalizacji — na to wskazujemy w pkt. 1.1).

Kierownicy specjalności/specjalizacji współpracują formalnie i nieformalnie z placówkami przyjmującymi studentów na praktyki (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z Łodzi i w regionie łódzkim, wydawnictwa, agencje reklamowe, media, Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców UŁ, szkoły językowe, placówki oświatowo-kulturalne, biblioteki), co daje możliwość skonfrontowania zgodności efektów uczenia się, treści kształcenia i przyjętych metod nauczania z potrzebami rynku pracy — zob. szczegółowy opis w pkt. 2.7.

Z myślą o przyszłych możliwościach wykorzystania wiedzy i umiejętności w praktyce w bloku zajęć fakultatywnych uruchomiony był kilkakrotnie przedmiot *Polonista w biznesie — nowe możliwości i trendy*.

Wydział Filologiczny proponuje również co roku wykłady dla szkół w ramach Uniwersytetu Zawsze Otwartego. Współpraca ze szkołami średnimi Łodzi i regionu rozwija się nie tylko w zakresie przygotowywania studentów do wykonywania zawodu nauczyciela (specjalność nauczycielska), lecz także w ramach ogólnouczonego programu *Zdolny uczeń — świetny student*, pozwalającego na objęcie nauką opieką uzdolnionych filologicznie, pełnych pasji uczniów oraz w ramach organizowanych przez Instytut Filologii Polskiej i Logopedii cyklicznych wykładów *Środy z polonistyką*, skierowanych zwłaszcza do uczniów klas humanistycznych, a odświeżających różnorodność ścieżek badawczych rozpoznawanych przez pracowników Instytutu. Obie te formy pozwalają na podstawie sugestii interesariuszy zewnętrznych modyfikować programy polonistyki — zob. pkt. 4.1 i 8.4.

Na kształt programu obu kierunków mają wpływ studenci, przekazujący swoje spostrzeżenia i uwagi w nieformalnych rozmowach oraz w wypełnianych anonimowo na roku I i III ankietach satysfakcji (przepis regulujący przeprowadzanie ankiet wraz z załącznikami — **Załącznik 2: 1.3a**; wzory ankiet — **Załącznik 2: 1.3b, 1.3c, 1.3d**; wnioski z przeprowadzonych ankiet w minionym roku akademickim — **Załącznik 2: 1.3e, 1.3f**), przedstawiciele środowiska pracodawców (w nieformalnych i formalnych konsultacjach) oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii (w nieformalnych konsultacjach oraz w ramach pracy tworzonych Komisji Programowych i w czasie posiedzeń Rady Instytutu (**Załącznik 2: 1.3g**)). Na podstawie owych wielostronnych konfrontacji i dyskusji program filologii polski I i II stopnia był modyfikowany w roku 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów.

Absolwent studiów filologii polskiej I stopnia posiada ogólne wykształcenie humanistyczne, uporządkowaną zaawansowaną wiedzę o historii literatury polskiej, literaturze i kulturze współczesnej oraz o strukturze języka polskiego i jej historycznych uwarunkowaniach. Opanował język specjalistyczny w dwóch dyscyplinach: literaturoznawstwa i językoznawstwa. Ma zaawansowane umiejętności filologiczne w zakresie analizy i interpretacji tekstu. Umie sprawnie formułować wypowiedzi mówione i pisane w języku polskim oraz redagować i korygować teksty w języku polskim zgodnie z zasadami poprawnego stylu i kultury języka. Potrafi poszerzać swoją wiedzę, gromadzić i przetwarzać informacje, formułować na ich podstawie wnioski oraz krytycznie oceniać ich przydatność do rozwiązywania problemów zawodowych. Zna język obcy na poziomie B2. Jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Absolwent studiów I stopnia *filologii polskiej* kończy co najmniej jedną specjalność/specjalizację zawodową.

Po ukończeniu **specjalności nauczycielskiej I** absolwent posiada kwalifikacje do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. Pełne kompetencje zawodowe nauczyciela absolwent polonistyki uzyskuje po ukończeniu **specjalności nauczycielskiej II** na studiach polonistycznych II stopnia.

Po ukończeniu **specjalizacji nauczanie języka polskiego jako obcego/drugiego (od 2022 — specjalizacja nosi nazwę: specjalizacja glottodydaktyczna)** absolwent jest przygotowany do pracy lektora języka polskiego w ośrodkach akademickich za granicą, w szkołach językowych oraz polskich i zagranicznych instytucjach kształcących obcokrajowców.

Po ukończeniu specjalizacji **edytorstwo tekstów literackich i użytkowych** absolwent przygotowany jest do podjęcia pracy w wydawnictwach, redakcjach czasopism i gazet oraz agencjach reklamowych; posiada wiedzę z zakresu krytyki tekstu, typografii, technicznego opracowania tekstów i komputerowego składu tekstu, pracy redaktora technicznego.

Po ukończeniu specjalizacji **komunikowanie publiczne** absolwent jest przygotowany do pracy w zawodach wymagających tworzenia poprawnych i skutecznych wypowiedzi w mowie i piśmie: pracy w mediach, administracji publicznej, działach promocji i reklamy; posiada wiedzę z zakresu kreatywności językowej, technik autoprezentacji i kreowania wizerunku, kształtowania relacji społecznych i technik *public relations*, negocjacji, konstruowania przekazów reklamowych, redagowania tekstów wystąpień publicznych.

Po ukończeniu **specjalizacji publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna** absolwent nabywa kompetencje w zakresie: samodzielnego uprawiania krytyki literackiej; redagowania tekstów o kulturze i sztuce; uczestniczenia w dyskusjach dotyczących kultury (i ich moderowania); podejmowania inicjatyw kulturalnych, animowania i promowania w przestrzeni społecznej wydarzeń o charakterze kulturotwórczym (domy kultury, muzea, fundacje).

Absolwent filologii polskiej studiów II stopnia posiada wszechstronne wykształcenie humanistyczne oraz ma uporządkowaną, pogłębioną i szczegółową, prowadzącą do specjalizacji wiedzę o historii literatury polskiej, kontekstach procesu historycznoliterackiego, literaturze i kulturze współczesnej, zjawiskach współczesnej polszczyzny i historii języka polskiego. Rozumie i potrafi samodzielnie badać minione i współczesne zjawiska oraz procesy literackie, językowe, kulturowe. Ma pogłębione umiejętności filologiczne w zakresie analizy i interpretacji tekstu; jest przygotowany do wielostronnej aktywności intelektualnej uwzględniającej interdyscyplinarność ujęć literaturoznawczych i językoznawczych, umiejętnego syntetyzowania uzyskanej wiedzy, do samodzielnego badania przemian kulturowych w zakresie literatury i języka, jak również do świadomego uczestnictwa w kulturze. Opanował na poziomie zaawansowanym język specjalistyczny z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa; na poziomie profesjonalnym sprawność formułowania wypowiedzi w mowie i piśmie w języku polskim oraz redagowania i korygowania tekstów w języku polskim zgodnie z zasadami poprawnego stylu i kultury języka. Potrafi samodzielnie doskonalić swoją wiedzę i umiejętności polonistyczne, gromadzić, selekcjonować i przetwarzać informacje, formułować na ich podstawie wnioski oraz krytycznie oceniać ich przydatność do samodzielnego rozwiązywania problemów intelektualnych i zawodowych. Zna język obcy na poziomie B2+.

Absolwent **filologii polskiej** studiów II stopnia może ukończyć wybraną specjalność/specjalizację zawodową w ramach zajęć fakultatywnych (blok B).

Po ukończeniu **specjalności nauczycielskiej II** absolwent uzyskuje kwalifikacje do nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, po uprzednim zrealizowaniu **specjalności nauczycielskiej I** na studiach *filologii polskiej* I stopnia. Specjalność ta jest niedostępna dla absolwentów, którzy ukończyli studia I stopnia inne niż polonistyczne.

Po ukończeniu **specjalizacji grafika komputerowa** absolwent uzyskuje przygotowanie przyszłego pracownika wydawnictw projektującego publikacje książkowe, czasopisma, okładki, reklamy, druki akcydensowe itp.

Po ukończeniu **specjalizacji komunikacja internetowa** absolwent przygotowany jest do samodzielnej pracy zawodowej w cyfrowej rzeczywistości medialnej; zyskuje też ważne uzupełnienie kwalifikacji zawodowych przyszłych nauczycieli (studenci uczą się m.in. funkcjonować w procesie edukacji zdalnej).

Po ukończeniu **specjalizacji kształcenie specjalistyczne w nauczaniu języka polskiego jako obcego/drugiego (od 2022 roku specjalizacja zmieniła nazwę na: nauczanie języka polskiego jako obcego)** absolwent jest rzetelnie przygotowany do nauczania polszczyzny w odmiannych specjalistycznych, a także nauczania dzieci i młodzieży, zwłaszcza z doświadczeniem migracji; absolwenci tej specjalizacji mogą pracować w Polsce lub za granicą, ucząc zarówno dorosłych na kursach specjalistycznych (Erasmusowych, survivalowych, biznesowych itp.), jak i dzieci i młodzież.

Po ukończeniu **specjalizacji literatura dla dzieci i młodzieży** absolwent przygotowany jest do pracy w instytucjach kulturalnych (a w połączeniu ze specjalizacją dydaktyczną także dydaktycznych) związanych z książką dziecięcą i młodzieżową oraz aktywnością czytelniczną niedorosłych: wydawnictwach, księgarniach, domach kultury, bibliotekach (oddziały dziecięce), świetlicach środowiskowych itd.; absolwent przygotowany będzie także do podjęcia samodzielnej pracy badawczej dotyczącej literatury dziecięcej i młodzieżowej.

Absolwenci studiów II stopnia przygotowani są również do podjęcia studiów III stopnia.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe.

Studia polonistyczne na obu poziomach studiów mają przede wszystkim charakter narodowy (podstawowe przedmioty polonistyczne przybliżają historyczny rozwój literatury i języka polskiego — na studiach licencjackich w stopniu zaawansowanym, na studiach magisterskich w stopniu pogłębionym), ale też program dopełniają przedmioty, które z jednej strony wzbogacają i zwiększają złożoność wiedzy metodologicznej (zwłaszcza na studiach II stopnia), z drugiej pozwalają wzmocnić kompetencje ogólnohumanistyczne (na studiach I stopnia: Współczesne zjawiska kultury, Literatura jako sztuka użytkowa; na studiach II stopnia: kulturowe ujęcie zajęć literaturoznawczych w ramach przedmiotów Najnowsze zjawiska kultury, czy Lingwistyka kulturowa, wykład Literatura w ujęciu interdyscyplinarnym). Studenci podkreślają w ankietach, że zaletą takich studiów jest wszechstronne, różnorodne i elastyczne kształcenie.

W modułowej strukturze programu filologii polskiej, na obu poziomach studiów, rozbudowany i zróżnicowany moduł fakultatywny pozwala studentowi na zindywidualizowanie proporcji pomiędzy przedmiotami przygotowującymi do wykonywania zawodu, a przedmiotami doskonalącymi studenta intelektualnie tak, by mógł on zmierzyć się z pracą badawczą. Podkreślone jest to zwłaszcza w konstrukcji programu na polonistycznych studiach II stopnia, gdzie student może, ale nie musi, realizować specjalności/specjalizacji zawodowej, a jego ścieżkę naukowych wyborów profilują wyodrębnione przedmioty kierunkowe uzupełniające (blok E) — ich realizacja zależy od tego, czy student wybierze seminarium literaturoznawcze, czy językoznawcze. W ten sposób intensyfikujemy rozwój studentów w ramach wybranej dyscypliny i doskonalimy ich kompetencje naukowe.

Programy studiów na kierunkach filologia polska I i II stopnia nie odnoszą się — z przyczyn oczywistych — do wzorców zagranicznych, lecz niewątpliwie mogą służyć jako model kształcenia dla studiów polonistycznych w innych krajach. Natomiast studenci mają możliwość zapoznania się z innymi niż łódzka propozycja programami dydaktycznymi i metodami badawczymi uczestnicząc w krajowych i zagranicznych programach mobilności: MOST oraz Erasmus+ (zostanie to omówione w pkt. 8).

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunku jest przyporządkowany.

Kierunkowe efekty uczenia się na filologii polskiej I i II stopnia ukształtowane zostały w odniesieniu do charakterystyk I stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z 22 grudnia 2015 roku oraz charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r., poz. 2218) — na poziomie 6. na studiach I stopnia, na poziomie 7. na studiach II stopnia, dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Pozwalają one stopniowo różnicować trudności podejmowanych przez studenta i sprawdzanych przez prowadzącego zadań w zakresie wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych.

Na studiach I stopnia efekty uczenia się kształtowane są w ramach dwóch ogólnych modułów: w pierwszym zebrano przedmioty kanoniczne z dwóch dyscyplin, w drugim — przedmioty uzupełniające fakultatywne, wśród których wskazać trzeba 2 moduły w pełni zgodne w zakresie celów kształcenia z modułem podstawowym, dlatego włączone będą do opisu tej grupy przedmiotów.

- 1. Moduły przedmiotów podstawowych/stałych (blok A):** literaturoznawczy podstawowy, językoznawczy podstawowy, uzupełniający podstawowy (Historia Polski), zajęć praktycznych (Technologie cyfrowe w pracy polonisty); do nich należy dołączyć

z grupy zajęć fakultatywnych dwa moduły ważne dla edukacji w ramach deklarowanych dwóch dyscyplin: moduł seminaryjno-dyplomowy oraz fakultet kierunkowy językoznawczy i literaturoznawczy (blok B).

W tej grupie przedmiotów przewidywane jest osiągnięcie takich efektów uczenia się, które potwierdzą, że student uporządkował historycznie i poszerzył wiedzę o źródłach, przyczynach i skutkach przemian różnorodnych zjawisk literaturoznawczych, językoznawczych i kulturowych (01P-1A_W01, 01P-1A_W02, 01P-1A_W03, 01P-1A_W04, 01P-1A_W05, 01P-1A_W06), że zyskał umiejętność samodzielnego, ale też zespołowego analizowania i interpretowania różnorodnych tekstów dotyczących literatury, języka i kultury, zyskał umiejętność opisywania, argumentowania przy wykorzystaniu terminologii i koncepcji naukowych z zakresu filologii narodowej, potrafi wykorzystać do opracowania i prezentacji wybranych zagadnień metody tradycyjne i technologie cyfrowe, umie się ustosunkować do stawianych przez dawnych i współczesnych badaczy tez i wniosków (01P-1A_U01, 01P-1A_U02, 01P-1A_U03, 01P-1A_U04, 01P-1A_U05, 01P-1A_U06, 01P-1A_U07, 01P-1A_U08, 01P-1A_U09, 01P-1A_U10, 01P-1A_U12, 01P-1A_U13), jest przygotowany do krytycznego ocenienia własnej wiedzy w określonym zakresie (potrafi wskazać atuty i mankamenty własnej pracy intelektualnej), potrafi określić priorytety służące realizacji podejmowanych literaturoznawczych i językoznawczych zadań; identyfikować i rozstrzygać dylematy wynikające z wykorzystania kompetencji polonistycznych oraz jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym (01P-1A_K01, 01P-1A_K02, 01P-1A_K03, 01P-1A_K04, 01P-1A_K05).

2. Moduły przedmiotów fakultatywnych uzupełniających (z wyłączeniem dwu podanych wcześniej modułów o charakterze literaturoznawczym i językoznawczym):

- lektorat nowożytnego języka obcego,
- nauki społeczne (blok S),
- fakultatywny ogólnouczelniany/ogólnowydziałowy (blok C),
- specjalnościowy/specjalizacyjny (blok D).

Efekty uczenia się dla lektoratu nowożytnego języka obcego pozwalają sprawdzić, czy student studiów I stopnia zna i reguły gramatyczne pozwalające porozumiewać się w wybranym języku obcym zarówno w mowie jak i w piśmie (01P-1A_W09), rozumie treść wskazanych tekstów w wybranym języku obcym (01P-1A_W09), potrafi tłumaczyć i interpretować proste i bardziej złożone teksty związane z kierunkiem studiów (01P-1A_U10), wypowiada się w języku obcym na temat historycznej i współczesnej literatury, kultury oraz współczesnego życia społecznego (01P-1A_U11), czy potrafi analizować, interpretować wypowiedzi ustne i pisemne (01P-1A_U11) oraz przygotować pracę pisemną/prezentację na zadany temat (od tekstów użytkowych do

eseistyki), pracując indywidualnie i w grupie (01P-1A_U11; 01P-1A_U12, 01P-1A_U13), czy jest przygotowany do krytycznego wykorzystania własnej wiedzy i umiejętności językowych (01P-1A_K01). Osiągnięcie językowych kompetencji na poziomie B2, przygotowuje studenta wstępnie do aktywnego uczestnictwa w przyszłych projektach międzynarodowych (to swoboda operowania językiem nowożytnym sprawia, że studenci korzystają z programu Erasmus+).

Realizowane w module nauk społecznych (blok S — wykład + proseminarium) efekty uczenia się weryfikują wiedzę studenta na temat kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć w zakresie badań nad mediami (P6S_WG / 01P-1A_W03), znajomość zasad działania systemów i instytucji medialnych oraz terminologii i metodologii w zakresie badań nad mediami i ich miejsce we współczesnej humanistyce, ze szczególnym uwzględnieniem nauk filologicznych (P6S_WK / 01P-1A_W01; P6S_WG / 01P-1A_W02); w przypadku fakultatywnych zajęć ogólnouczelnianych/ogólnowydziałowych sprawdzany jest przede wszystkim związek innych dziedzin/dyscyplin badawczych z naukami humanistycznymi/filologicznymi (01P-1A_W01) — pozostałe efekty uczenia się zależą od rodzaju przedmiotu wybranego przez studenta, mają poświadczyć, że student jest wprowadzony i przygotowany do pełniejszej na studiach II stopnia interdyscyplinarności, że potrafi wykroczyć poza dyscypliny kształtujące podstawowy program wybranych studiów i umie dostrzec związki nie tylko pomiędzy naukami filologicznymi a innymi humanistycznymi, ale też społecznymi, czy przyrodniczymi.

W ramach specjalności nauczycielskiej student osiąga efekty uczenia się potwierdzające kompetencje do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. Efekty uczenia się są profilowane odrębnie dla każdego modułu edukacji nauczycielskiej, zgodnie z wymaganiami standardu kształcenia: dla modułu B — w zakresie kompetencji psychologiczno-pedagogicznych z uwzględnieniem praktyki psychologiczno-pedagogicznej, modułu C — w zakresie podstaw dydaktyki i emisji głosu oraz dla modułu D — w zakresie dydaktyki nauczania i praktyk zawodowych.

Efekty uczenia się dla specjalizacji zawodowych (blok D) skonfigurowane są w odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się w taki sposób, by student uzyskał wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do podjęcia przyszłej pracy zawodowej w określonym zakresie — założone cele zawodowego kształcenia oraz możliwe miejsca pracy po ukończeniu specjalizacji opisane w pkt. 1.4.

Na studiach II stopnia efekty uczenia się również opracowane są w podobnym modułowym szyku przyporządkowania przedmiotów:

- 1. Moduł obowiązkowy** (literaturoznawczy podstawowy, językoznawczy podstawowy, Historia filozofii — uzupełniający podstawowy) + spośród zajęć do wyboru: moduł seminaryjno-dyplomowy + moduł kierunkowy uzupełniający (literaturoznawczy/językoznawczy — blok E) + moduł fakultatywny kierunkowy (blok B).

W tej grupie przedmiotów przewidywane jest osiągnięcie takich efektów uczenia się, które potwierdzą, że student: pogłębił i poszerzył swoją wiedzę przedmiotową i metodologiczną w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa i potrafi ją syntetyzować (01P-2A_W01, 01P-2A_W02; 01P-2A_U01), potrafi samodzielnie prześledzić i zbadać tendencje oraz zmiany dyskursu literaturoznawczego i językoznawczego od czasów dawnych do współczesności (01P-2A_W01, 01P-2A_W03, 01P-2A_U02, 01P-2A_U03; zna mechanizmy kształtujące dawne i współczesne życie społeczno-polityczne, kulturowe i ich wpływ na język, literaturę i kulturę (01P-2A_W01, 01P-2A_W02, 01P-2A_W04); zna metodologię najnowszych szkół badawczych decydujących o sposobie kształtowania się współczesnego językoznawstwa i literaturoznawstwa (01P-2A_W03), potrafi proponować własne rozwiązywania filologicznych problemów, przy zachowaniu krytycznego oglądu badanych zjawisk i własnej wiedzy (01P-2A_U01, 01P-2A_U05, 01P-2A_K01); potrafi przedstawić badane zagadnienie literaturoznawcze, językoznawcze, interdyscyplinarne w formie ustnej lub pisemnej (naukowej lub popularyzatorskiej), również przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii (01P-2A_U06, 01P-2A_U07, 01P-2A_U08, 01P-2A_U09); jest przygotowany do krytycznej oceny przyjmowanej wiedzy, aktywnego włączenia się w życie społeczno-kulturalne oraz wdrażania zasad etycznych (01P-2A_K01, 01P-2A_K02, 01P-2A_K03).

2. Moduł fakultatywny skonfigurowany jest z przedmiotów następujących:

- repetytorium językowego, w ramach którego sprawdzane są wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zapewniające sprawność językową na poziomie B2+ (01P-2A_W08, 01P-2A_U10, 01P-2A_U11, 01P-2A_U12, 01P-2A_K01),
- fakultatywnego ogólnouczelnianego/ogólnowydziałowego (Blok C) — (01P-2A_W02, 01P-2A_U08, pozostałe efekty uczenia się zależą od rodzaju przedmiotu wybranego przez studenta).

Szczegółowy wykaz zależności między efektami uczenia się a poszczególnymi modułami zawiera pkt. 17b Programu filologii polskiej I stopnia — **Załącznik 2: 1.1b** oraz pkt. 17b Programu filologii polskiej II stopnia — **Załącznik 2: 1.1e**.

1.7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Programy studiów filologii polskiej na studiach I i II stopnia realizowane są w roku 2022/2023 zgodnie z:

1. Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668).

2. Ustawą z dnia 3 lipca 2018 — Przepisy wprowadzające ustawę: Prawo o szkolnictwie wyższym.
3. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 28 września 2018 r., poz. 1861).
4. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2019 r., poz. 787).
5. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 9 sierpnia 2019 r., poz. 1498).
6. Ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (DZ. U. z 14 stycznia 2016 r., poz. 64).
7. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 (Dz. U. 28 listopada 2018 r., poz. 2218).
8. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z dnia 25. 09.2018, poz. 1818).
9. Uchwałą nr 620 Senatu UŁ z 18 listopada 2019 roku oraz Uchwałą nr 367 Senatu UŁ z dnia 11 marca 2019 roku w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim (wraz ze wzorem opisu efektów uczenia się — **Załącznik 2: 1.7a**).
10. Uchwałą nr 367 Senatu UŁ podjętą na 24. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 11 marca 2019 roku, w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w UŁ (**Załącznik 2: 1.7b**).
11. Specjalność nauczycielska I i II realizuje zalecenia sformułowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1

Uniwersytet Łódzki podjął również próbę przekonania studentów wszystkich kierunków uczelni, że efekty uczenia się nie muszą być sparametryzowane i rozliczone w ramach punktacji ECTS, że idea uczenia się przez całe życie powinna mieć wymiar bezinteresowny — temu służy cykl wykładów *Wyzwania XXI wieku* pozostających poza oficjalnym programem studiów kierunkowych, zachęcający, by zmierzyć się z trudnymi, niejednoznacznymi problemami w trzech obszarach: w odniesieniu do człowieka, do planety i wreszcie do gospodarki (program wykładów 2021–2022 oraz 2022–2023 — w **Załącznik 2: 1.Dod**).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. *Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany.*

Przedmioty programów filologii polskiej I i II stopnia realizowane są odpowiednio: w czasie 6 semestrów na studiach licencjackich (180 ECTS) oraz w czasie 4 semestrów na studiach magisterskich (120 ECTS), co zapewnia wypełnienie założonych efektów uczenia się.

Kluczowe treści kształcenia w zakresie dyscypliny wiodącej, **literaturoznawstwa** ściśle wiążą się z efektami uczenia się, służącymi sprawdzeniu:

- **wiedzy** w zakresie: związków nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi, takimi jak: historia, filozofia, socjologia, antropologia czy nauka o kulturze (01P-1A_W01), terminologii i metodologii literaturoznawczych oraz możliwości ich interdyscyplinarnego wykorzystania (01P-1A_W02), głównych kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć literaturoznawstwa polonistycznego (01P-1A_W03), metod analizy i interpretacji różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa polonistycznego, z uwzględnieniem ich interdyscyplinarnego wykorzystania (01P-1A_W04), fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (01P-1A_W05); prawnych i etycznych uwarunkowań różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (01P-1A_W06);
- **umiejętności** w zakresie: innowacyjnego formułowania i analizowania problemów badawczych, dobierania odpowiednich metod i narzędzi badawczych, służących opracowaniu i prezentacji wyników, pozwalających na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U01), rozpoznawania wytworów kultury właściwych dla kierunku studiów polonistycznych oraz przeprowadzania ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem typowych metod pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym

(01P-1A_U02), posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla literaturoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U03), rozpoznawania różnych rodzajów tekstów oraz przeprowadzania ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem typowych i nietypowych metod literaturoznawczych w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (01P-1A_U04), tworzenia, redagowania oraz korygowania tekstów, zgodnie z zasadami poprawnego stylu oraz kultury języka polskiego, przy uwzględnieniu posiadanej wiedzy literaturoznawczej (01P-1A_U05), merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów własnych i innych autorów oraz formułowania wniosków (01P-1A_U06), przygotowywania typowych prac pisemnych w języku polskim z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U07), przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U08), porozumiewania się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie literaturoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U09), planowania i samodzielnego działania oraz współdziałania i pracy w grupie, w której student potrafi przyjąć różne role (01P-1A_U12), samodzielnego planowania i realizowania idei samokształcenia przez całe życie (01P-1A_U13);

- **kompetencji społecznych** w zakresie: krytycznej oceny posiadanej wiedzy polonistycznej (01P-1A_K01), wypełniania zobowiązań społecznych wynikających z przygotowania polonistycznego (01P-1A_K02), określania priorytetów służących wykonaniu realizowanego przez siebie lub innych zadania oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań (01P-1A_K03), uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form (01P-1A_K05).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotu literaturoznawczego na studiach I stopnia:

Literatura polska XIX wieku: pozytywizm

— wykład i konwersatorium (semestr 5)

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. w zaawansowanym stopniu znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz sposób ich powiązania (zwłaszcza historii, filozofii, socjologii) z naukami filologicznymi (zwłaszcza ich relacje z literaturoznawstwem, dotyczącym II poł. XIX wieku) (01P-1A_W01);

- ew2. terminologię, teorie i metodologię z zakresu literatury polskiej II poł. wieku XIX (01P-1A_W02);
- ew3. metody analizy i interpretacji różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa odnoszącego się do epoki pozytywizmu (01P-1A_W04).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. rozpoznać wytwory kultury właściwe dla literaturoznawstwa dotyczącego II poł. wieku XIX oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym (01P-1A_U02);
- eu2. posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla literaturoznawstwa polonistycznego odnoszącego się do epoki pozytywizmu (01P-1A_U03);
- eu3. merytorycznie argumentować, z wykorzystaniem poglądów własnych i innych autorów, oraz formułować wnioski (01P-1A_U06);
- eu4. przygotować typowe prace pisemne w języku polskim z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego (na podstawie materiału z epoki pozytywizmu), z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U07);
- eu5. przygotować wystąpienia ustne w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego odnoszącego się do epoki pozytywizmu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U08);
- eu6. planować i samodzielnie działać oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (01P-1A_U12);
- eu7. samodzielnie planować i realizować ideę samokształcenia przez całe życie (01P-1A_U13).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu literatury polskiej II poł. XIX wieku (pozytywizm) (01P-1A_K01).

Treści kształcenia

Wykład, ściśle skorelowany jest z konwersatorium (prowadzący konwersatoria ustalają tematykę zajęć z wykładowcą w ścisłym powiązaniu z obowiązującym spisem lektur), składa się z dwu zasadniczych części: teoretycznej i analitycznej. W części teoretycznej omówione

zostaną problemy: wewnętrzna periodyzacja epoki, uwarunkowania społeczno-polityczne powstania styczniowego (jego skutki i konsekwencje oraz jako doświadczenie pokoleniowe pozytywistów); zasadnicze systemy filozoficzne: ewolucjonizm, scjentyzm, utylitaryzm oraz kontynuacje oświeceniowe jako przykład „długiego trwania” omówione na konkretnych przykładach literackich i publicystycznych; życie literackie, instytucje literackie i styl obyczajowy epoki; źródła i przebieg wiodących prądów estetycznych (m.in. realizmu, naturalizmu, weryzmu); najważniejsze manifesty literackie epoki, grupy literackie i optyka najistotniejszych czasopism na tle intensywnego rozwoju czasopiśmiennictwa w trzech zaborach.

Część analityczna dotyczyć będzie najwybitniejszych twórców epoki i ich najważniejszych dzieł (wielcy powieściopisarze (J.I. Kraszewski, B. Prus, H. Sienkiewicz, E. Orzeszkowa); rozwoju powieściopisarstwa w perspektywie od sentymentalizmu przez biedermeier do okresu realizmu i naturalizmu; krótkich form prozatorskich (nowela, opowiadanie, obrazek, felieton), zjawiska poetyckie (A. Asnyk, F. Faleński), dramat mieszczański (m.in. M. Bałucki).

Kluczowe treści kształcenia w zakresie dyscypliny uzupełniającej, **językoznawstwa** powiązane są ze sprawdzanymi efektami uczenia się, które zakładają potwierdzenie:

- **wiedzy** w zakresie: związków nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi, takimi jak: historia, filozofia, socjologia, antropologia czy nauka o kulturze (01P-1A_W01), terminologii i metodologii językoznawczych oraz możliwości ich interdyscyplinarnego wykorzystania (01P-1A_W02), głównych kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć językoznawstwa polonistycznego (01P-1A_W03), metod analizy i interpretacji różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie językoznawstwa polonistycznego, z uwzględnieniem ich interdyscyplinarnego wykorzystania (01P-1A_W04), fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (01P-1A_W05); prawnych i etycznych uwarunkowań różnych rodzajów działalności zawodowej, związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (01P-1A_W06);
- **umiejętności** w zakresie: innowacyjnego formułowania i analizowania problemów badawczych, dobierania odpowiednich metod i narzędzi badawczych, służących opracowaniu i prezentacji wyników, pozwalających na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U01), rozpoznawania wytworów kultury właściwych dla kierunku studiów polonistycznych oraz przeprowadzania ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem typowych językoznawczych metod, pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym (01P-1A_U02), posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi

dla językoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U03), rozpoznawania różnych rodzajów tekstów oraz przeprowadzania ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem typowych i nietypowych językoznawczych metod w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (01P-1A_U04), tworzenia, redagowania oraz korygowania tekstów, zgodnie z zasadami poprawnego stylu oraz kultury języka polskiego, przy uwzględnieniu posiadanej wiedzy lingwistycznej (01P-1A_U05), merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów własnych i innych autorów oraz formułowania wniosków (01P-1A_U06), przygotowywania typowych prac pisemnych w języku polskim z zakresu językoznawstwa polonistycznego z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U07), przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu językoznawstwa polonistycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (01P-1A_U08), porozumiewania się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie językoznawstwa polonistycznego (01P-1A_U09), planowania i samodzielnego działania oraz współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role (01P-1A_U12), samodzielnego planowania i realizowania idei samokształcenia przez całe życie (01P-1A_U13);

- **kompetencji społecznych** w zakresie: krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej (01P-1A_K01), wypełniania zobowiązań społecznych, wynikających z przygotowania językoznawczego (01P-1A_K02), określania priorytetów służących wykonaniu realizowanego przez siebie lub innych zadania oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań (01P-1A_K03), uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form (01P-1A_K05).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotu językoznawczego na studiach I stopnia:

Wiedza o współczesnym języku polskim (morfologia)

— wykład i konwersatorium (semestr 2)

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. znaczenie nauki o systemie morfologicznym współczesnej polszczyzny oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną, a także powiązanie z innymi naukami filologicznymi i humanistycznymi (01P-1A_W01);
- ew2. system morfologiczny współczesnej polszczyzny i jest świadomy kompleksowej natury języka. (01P-1A_W01);

- ew3. podstawowe pojęcia z zakresu morfologii (01P-1A_W02);
- ew4. zasady opisu i analizy jednostek językowych pod kątem ich budowy oraz funkcjonowania polskiego systemu morfologicznego (01P-1A_W02; 01P-1A_W04);
- ew5. główne tendencje rozwojowe systemu morfologicznego współczesnej polszczyzny (01P-1A_W03).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. posługiwać się terminologią językoznawczą niezbędną do opisu morfologicznej płaszczyzny współczesnego języka polskiego (01P-1A_U03);
- eu2. wyszukiwać, analizować i opisywać zjawiska morfologiczne oraz zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze (01P-1A_U01; 01P-1A_U04; 01P-1A_U06);
- eu3. tworzyć jednostki morfologiczne zgodnie z zasadami morfologicznymi polszczyzny i korygować teksty pod tym kątem oraz rozstrzygać wątpliwości w zakresie poprawnej budowy wyrazów w języku polskim, odwołując się przy tym do posiadanej wiedzy lingwistycznej (01P-1A_U05; 01P-1A_U06);
- eu4. przygotować typową pracę pisemną oraz wystąpienie ustne w języku polskim z zakresu morfologii współczesnej polszczyzny z wykorzystaniem ujęć teoretycznych i analizy językoznawczej (01P-1A_U07; 01P-1A_U08)
- eu5. współpracować w grupie w zakresie organizowania jej pracy oraz wchodzenia w wyznaczone role (01P-1A_U12).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. werbalizowania własnej opinii i obrony własnego stanowiska, krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów (01P-1A_K01; 01P-1A_K04);
- ek2. krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej i samooceny w zakresie sprawności językowej (01P-1A_K01);
- ek3. określania priorytetów służących realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania (01P-1A_K03).

Treści kształcenia

Wykład i konwersatorium dotyczą systemu morfologicznego współczesnej polszczyzny: jednostek językowych jako struktur morfologicznych [leksem a wyraz tekstowy. Granice między fleksją a słowotwórstwem (zjawiska przejściowe, np. *nomina actionis* na -nie, -cie; przysłówki odprzymiotnikowe). Cechy polszczyzny jako języka fuzyjnego: wielofunkcyjność końcówek fleksyjnych, kumulacja funkcji w jednym wykładniku, syntetyczny charakter form fleksyjnych.

Formy analityczne i pozycyjność w strukturze polszczyzny], sposobów i reguł tworzenia form gramatycznych i nowych jednostek leksykalnych [**słowotwórstwo** diachroniczne i synchroniczne, parafraza słowotwórcza, typy tematów i formantów słowotwórczych oraz relacje między nimi; typy derywacji ze względu na rodzaj formantu; funkcje formantów; klasyfikacja słowotwórcza rzeczowników; charakterystyka słowotwórcza przymiotników i czasowników; **fleksja** — zasadnicze pojęcia fleksji, kategorie imienne i kategorie werbalne, fleksja rzeczownika i odmiana przymiotnika].

Ze względu na to, że realizację przedmiotów specjalności nauczycielskiej regulują odrębne przepisy, dotyczące kształtowania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności kompetencji społecznych (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450), odnoszące się bezpośrednio do następujących kierunkowych efektów uczenia się (01P-1A_W02, 01P-1A_W03, 01P-1A_W04, 01P-1A_W05, 01P-1A_W06, 01P-1A_W07, 01P-1A_W08; 01P-1A_U01, 01P-1A_U02, 01P-1A_U03, 01P-1A_U04, 01P-1A_U05, 01P-1A_U06, 01P-1A_U07, 01P-1A_U08, 01P-1A_U09, 01P-1A_U12, 01P-1A_U13, 01P-1A_U14; 01P-1A_K01, 01P-1A_K02, 01P-1A_K03, 01P-1A_K04, 01P-1A_K05), warto podać przykład zależności między efektami uczenia się a realizowanymi w ramach specjalności treściami kształcenia:

Emisja głosu

— moduł C (semestr 3)

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. podstawy funkcjonowania i patologii aparatu mowy (najważniejsze zasady dotyczące prawidłowego oddychania, fonacji oraz artykulacji; budowę i funkcjonowanie aparatu głosowego, zjawiska fizjologiczne związane z tworzeniem głosu, jego emisją, zaburzeniami, diagnozowaniem i odbiorem, zjawiska fizjologiczne związane z tworzeniem głosu, jego emisją, zaburzeniami, diagnozowaniem i odbiorem, zjawiska fizjologiczne związane z tworzeniem głosu, jego emisją, zaburzeniami, diagnozowaniem i odbiorem, zasady dotyczące profilaktyki zawodowych zaburzeń głosu nauczyciela; higiena głosu nauczyciela, główne przyczyny zawodowych chorób nauczyciela) (C.W7).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu (świadomie wykorzystywać elementy suprasegmentalne w głosowej interpretacji utworu, stosować nabyte umiejętności prawidłowej emisji oraz technik wymowy podczas pracy głosem) (C.U7, C.U8).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu, ciągłej pracy nad emisją głosu, rozwijania i pogłębiania kultury żywego słowa (C.K2).

Treści kształcenia

Wprowadzenie wiadomości z zakresu budowy narządów mowy (płuca — nasada — mózg) ze szczególnym zwróceniem uwagi na znajdujące się w nasadzie mięśnie narządów mowy. Funkcja rezonatorów w procesie mówienia. Powstawanie głosu i mowy; funkcjonowanie narządów odpowiedzialnych za mówienie oraz ich udział w procesach komunikacji.

Zasady higieny życia i pracy nauczyciela w zakresie: warunków w miejscu pracy, higieny mówienia w szkole, higieny życia zawodowego. Choroby zawodowe nauczyciela, przeciwwskazania bezwzględne i względne. Warunki prawidłowej emisji głosu (opanowanie prawidłowego toru oddechowego, prawidłowa czynność fałdów głosowych, właściwe użycie rezonatorów, wyraźna artykulacja). Zasady ogólne ćwiczeń oddechowych. Zasady oddychania w toku mówienia.

Zajęcia praktyczne (powtarzane systematycznie ćwiczenia): ćwiczenia podparcia oddechowego; ćwiczenia oddechowe i emisyjne; ćwiczenia koordynacji oddechowo-fonacyjno-artykulacyjnej; ćwiczenia oddechowe na tekście; artykulacyjne ćwiczenia relaksacyjne; dynamika wydechu i napięcie głosu; ćwiczenia kształtujące barwę dźwiękową głosu, ćwiczenia mięśni warg i języka, ćwiczenia artykulacyjne samogłosek i spółgłosek; ćwiczenia dykcyjne.

Na studiach II stopnia filologii polskiej treści kształcenia odpowiadają zamierzonym efektom uczenia się, zwiększając złożoność pojęciową, problemową, metodologiczną.

W ramach zajęć przyporządkowanych dyscyplinie wiodącej, **literaturoznawstwu** efekty uczenia się pozwalają sprawdzić:

- **wiedzę** w zakresie: pogłębionej znajomości specyfiki przedmiotowej i metodologicznej nauk filologicznych (oraz wybranych nauk humanistycznych) (01P-2A_W01); powiązań nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi, co pozwala na integrowanie perspektyw właściwych dla różnych dziedzin humanistyki i zrozumienie współczesnych dylematów cywilizacyjnych (01P-2A_W02), terminologii, teorii i metodologiach wykorzystywanych w literaturoznawstwie polonistycznym, co umożliwi problematyzowanie różnych tekstów właściwych dla wybranych tradycji lub szkół badawczych literaturoznawstwa (01P-2A_W03), zasad zarządzania zasobami własności intelektualnej, ochrony praw autorskich (01P-2A_W06);

- **umiejętności** w zakresie: wykorzystywania umiejętności badawczych, obejmujących analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa polonistycznego (01P-2A_U01), samodzielnego zdobywania wiedzy i poszerzania umiejętności badawczych oraz podejmowania autonomicznych działań zmierzających do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (01P-2A_U02), przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji różnych rodzajów tekstów literaturoznawczych z zastosowaniem oryginalnego podejścia, uwzględniającego nowe osiągnięcia filologii polskiej, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (01P-2A_U03), merytorycznego argumentowania, przy wykorzystaniu własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (01P-2A_U04), formułowania opinii krytycznych o wytworach literatury i kultury polskiej na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz prezentowania opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach (01P-2A_U05), przygotowywania różnych prac pisemnych w ramach zadań literaturoznawczych (01P-2A_U06), przygotowywania wystąpień ustnych z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego lub w obszarze leżącym na pograniczu różnych dyscyplin naukowych z zakresu humanistyki (01P-2A_U07), podejmowania tematów z zakresu literaturoznawstwa polonistycznego oraz nauk pokrewnych w komunikacji ze specjalistami i niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych (01P-2A_U08), samodzielnego planowania i realizowania własnego polonistycznego uczenia się przez całe życie i ukierunkowywania innych w tym zakresie (01P-2A_U11), współdziałania i pracy w grupie, przyjmowania w niej różnych ról (w tym roli kierownika zespołu) (01P-2A_U12);
- **kompetencje społeczne** w zakresie przygotowania do: krytycznej oceny odbieranych historycznoliterackich i teoretycznoliterackich treści oraz do uznania znaczenia zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (01P-2A_K01), aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz inspirowania i organizowania takiej działalności na rzecz środowiska społecznego przy wykorzystaniu wiedzy i umiejętności literaturoznawczych (01P-2A_K02), prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz przestrzegania etyki zawodowej (01P-2A_K03).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotu literaturoznawczego na studiach II stopnia:

Literatura w ujęciu interdyscyplinarnym

— wykład (semestr 3)

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. związki literatury z innymi dziedzinami sztuki — jak plastyka, muzyka, teatr i architektura (01P-2A_W02);
- ew2. w pogłębionym stopniu specjalistyczną terminologię, teorie i metodologie, charakterystyczne dla literaturoznawstwa, oraz specyfikę badań interdyscyplinarnych (01P-2A_W01; 01P-2A_W03).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. rozpoznać i zinterpretować wskazane zjawiska interdyscyplinarne oraz formułować na ich podstawie krytyczne sądy (01P-2A_U01; 01P-2A_U02);
- eu2. przeprowadzić analizę i interpretację tekstów literackich, nawiązujących do innych dziedzin sztuki, uwzględniając odpowiednie narzędzia i ustalenia badawcze oraz konteksty historyczno-kulturowe (01P-2A_U05).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. krytycznej oceny odbieranych treści w zakresie związków literatury z innymi sztukami (01P-2A_K01).

Treści kształcenia**Literatura i sztuki plastyczne**

Geneza relacji między literaturą a malarstwem/sztukami wizualnymi. Ewolucja zagadnienia na przestrzeni wieków (ważne przełomy, decydujące teorie, zjawiska powiązane: ikonologia i emblematyka). Wybrane koncepcje intersemiotyczne i transmedialne. Podstawowe pojęcia, kategorie i narzędzia metodologiczne komparatystyki interdyscyplinarnej w perspektywie typologicznej i historycznej. Rodzaje nawiązań słowno-obrazowych. Analiza i interpretacja konkretnych egzemplifikacji poetyckich, prozatorskich i eseistycznych, ilustrujących związki literatury i sztuk wizualnych. Przykłady pretekstowych nawiązań, ekfrazy, hypotypozy, Bildgedicht, nurt poezji konkretnej, formy hybrydyczne. Sposoby realizacji kategorii obrazowo-malarskich i ich funkcje w wybranych powieściach i esejach. Omówienie problemów związanych z ilustracją literacką.

Literatura i muzyka

Muzyka w badaniach literackich. Wprowadzenie w teorię i praktykę badań związków literatury z muzyką. Propedeutyczne ujęcie zagadnień teoretycznych (dotyczących przedmiotu badań i propozycji metodologicznych). Warianty literackich odniesień muzycznych: muzyka w literaturze („muzyczność II”), muzyka literatury („muzyczność I”), muzyczność literatury („muzyczność

III”). Przegląd przykładów: muzyczne tematykacje, instrumentacje brzmieniowo-rytmiczne, odtworzenia konstrukcyjne. Przykładowe analizy i interpretacje tekstów literackich (głównie z kręgu polskiej literatury dwudziestowiecznej), zawierających różnorodne odniesienia muzyczne, które funkcjonują w ich organizacji brzmieniowej, tematyce, konstrukcyjności.

Literatura i teatr

Sposoby funkcjonowania tekstu literackiego w teatrze (od starożytności do współczesności): formuły obrzędowe, tekst — scena — druk/utwór literacki — dramat do czytania — dramat dla aktora — scenariusz reżyserski — partytura teatralna; filologiczna i teatrologiczna wizja teatru; tekst główny i poboczny — historyczny rozwój, funkcja i znaczenie; historyczna zmienność dialogu i monologu; dramatyczność a epickość; dialogiczność i dialektyka wypowiedzi i wypowiedziania; wskazówki sceniczne w tekście pobocznym (didaskalia); źródła teatralnego rytmu i jego inscenizacyjna funkcja; między mimetyzmem a poetyką absurdu; analiza dramaturgiczna — inscenizacja i wykonanie sceniczne; sposoby analizowania postaci; rekwizyty i ich rola w tekście literackim i w teatrze; maska — lalka — marionetka w literaturze i teatrze. Teatr jako temat literacki i teatralny (motyw theatrum mundi — konwencja teatru w teatrze — metateatr; monodram metateatralny).

Literatura i architektura

Geneza retorycznych powiązań literatury z architekturą. Różnorodne przykłady sposobów funkcjonowania tych powiązań w konkretnych tekstach (ukazane w taki sposób, by zarysować przemiany tych relacji i ewolucję zastosowań wynikającą ze swoistości literatury poszczególnych epok od antyku po współczesność). Architektura jako narzędzie służące do konstruowania tekstu, zwłaszcza jego warstwy fabularnej, ale też wyzyskania pojęć architektonicznych w zakresie budowania metaforyki, ponadto w deskrypcji dzieła architektonicznych i ogólniej, organizacji przestrzeni świata przedstawionego w dziele literackim (np. opisy i obrazy miasta, zamków i innych budowli), konstruowania światów nierzeczywistych — wyimaginowanych. Przedmiotem uwagi będą różne obszary literatury (m.in. okolicznościowej i użytkowej, metafizycznej; poezji i prozy; epiki oraz pozostałych rodzajów literackich).

Wszystkie zajęcia przyporządkowane **dyscyplinie językoznawstwo** sprawdzane są w trzech zakresach:

- **pogłębionej wiedzy:** o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk filologicznych (oraz wybranych nauk humanistycznych) (01P-2A_W01), powiązaniach nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi, co pozwala na integrowanie perspektyw właściwych dla różnych dziedzin humanistyki i zrozumienie współczesnych dylematów cywilizacyjnych (01P-2A_W02), o terminologii, teorii i metodologii językoznawstwa polonistycznego, co umożliwia problematyzowanie różnych

tekstów właściwych dla wybranych tradycji lub szkół badawczych (01P-2A_W03), o zasadach zarządzania zasobami własności intelektualnej, ochrony praw autor-skich (01P-2A_W06);

- **umiejętności:** wykorzystywania językoznawczych instrumentów badawczych, obejmujących analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalających na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie językoznawstwa polonistycznego (01P-2A_U01), samodzielnego zdobywania wiedzy i poszerzania umiejętności badawczych oraz podejmowania autonomicznych działań zmierzających do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (01P-2A_U02), przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji różnych rodzajów tekstów językoznawczych, z zastosowaniem oryginalnego podejścia uwzględniającego nowe osiągnięcia filologii polskiej, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (01P-2A_U03), merytorycznego argumentowania, przy wykorzystaniu własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (01P-2A_U04), formułowania opinii krytycznych o wytworach literatury i kultury polskiej na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz prezentowania opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach (01P-2A_U05), przygotowywania ustnych wystąpień i różnych prac pisemnych z zakresu językoznawstwa polonistycznego, również na pograniczu różnych dyscyplin naukowych z zakresu humanistyki (01P-2A_U06, 01P-2A_U07), podejmowania tematów z zakresu językoznawstwa polonistycznego oraz nauk pokrewnych w komunikacji ze specjalistami i niespecjalistami z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych (01P-2A_U08), samodzielnego planowania i realizowania własnego polonistycznego uczenia się przez całe życie i ukierunkowywania innych w tym zakresie (01P-2A_U11), współdziałania i pracy w grupie, przyjmowania w niej różnych ról (w tym roli kierownika zespołu) (01P-2A_U12);
- **kompetencji społecznych** poświadczających przygotowanie do: krytycznej oceny odbieranych treści z zakresu polonistycznego językoznawstwa oraz do uznania znaczenia zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (01P-2A_K01), aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz inspirowania i organizowania takiej działalności na rzecz środowiska społecznego, która pozwala wykorzystać wiedzę i umiejętności językoznawcze (01P-2A_K02), prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz przestrzegania etyki zawodowej (01P-2A_K03).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotu językoznawczego na studiach II stopnia:

Warsztat badawczy językoznawcy

— konwersatorium (Przedmiot kierunkowy uzupełniający (E) 3 (semestr 2))

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk filologicznych, polegającą na doborze źródeł oraz narzędzi badawczych właściwych dla analiz o określonym celu i metodzie (01P-2A_W01);
- ew2. powiązania językoznawstwa z innymi naukami humanistycznymi, umożliwiające dobór materiału badawczego oraz narzędzi, metod i celów z uwzględnieniem perspektyw właściwych dla różnych dyscyplin humanistycznych (01P-2A_W02);
- ew3. w pogłębionym stopniu terminologię z zakresu językoznawstwa, niezbędną do problematyzowania zagadnień badawczych (01P-2A_W03);
- ew4. potrzebę specjalizacji i wykorzystania szczegółowej wiedzy z zakresu językoznawstwa (01P-2A_W04).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. wykorzystać umiejętności badawcze, obejmujące dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie językoznawstwa polonistycznego (01P-2A_U01);
- eu2. samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (01P-2A_U02);
- eu3. przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów tekstów językoznawczych ze względu na zastosowaną w nich metodę, cel oraz dobór podstawy materiałowej, z uwzględnieniem nowych osiągnięć filologii polskiej, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (01P-2A_U03);
- eu4. merytorycznie argumentować dobór źródeł, celu i metody badań, krytycznie odnieść się do poglądów innych autorów i wytworów ich działalności oraz formułować wnioski i syntetyczne podsumowania (01P-2A_U04; 01P-2A_U05);
- eu5. przygotować prace pisemne z zakresu językoznawstwa (01P-2A_U06);

- eu6. przygotować dłuższe wystąpienia ustne w języku polskim na temat problemów językoznawczych, w sposób dostosowany do komunikacji ze specjalistami, niespecjalistami (01P-2A_U07; 01P-2A_U08).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. krytycznej oceny odbieranych treści z zakresu polonistycznego językoznawstwa oraz do uznania znaczenia zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (01P-2A_K01).

Treści kształcenia

Zajęcia zapoznają z problematyką doboru źródeł adekwatnych do celów i metod w badaniach językoznawczych, z elektronicznymi narzędziami analizy, przygotowują do samodzielnego i krytycznego korzystania z nich w pracy badawczej:

1. Słownik a tekst (korpus tekstów) w badaniach językoznawczych.
2. Wartość źródeł leksykograficznych.
3. Zasoby i narzędzia elektroniczne oraz ich wykorzystanie w badaniach językoznawczych.
4. Ankieta jako narzędzie w badaniach językoznawczych.

Ze względu na odrębność kształtowania efektów uczenia się specjalności nauczycielskiej (które odpowiadają kierunkowym efektom uczenia się: 01P-2A_W05, 01P-2A_W07, 01P-2A_U13, 01P-2A_K01, 01P-2A_K02, 01P-2A_K03), przedstawiamy przykładową relację treści kształcenia do założonych efektów uczenia się:

Techniki aktywizujące i coachingowe w pracy polonisty

— moduł D.1 (semestr 2)

Wiedza — student zna i rozumie:

- ew1. metody aktywizujące i coachingowe stosowane w pracy nauczyciela-polonisty (D.1/E.1.W4.; D.1/E.1.W5.; D.1/E.1.W6.);
- ew2. problemy współczesnego ucznia, rodzica, klasy i szkoły oraz metody radzenia sobie z nimi (D.1/E.1.W13.).

Umiejętności — student potrafi:

- eu1. pracować jako polonista w interesie ucznia i jego rozwoju (D.1/E.1.U5.; D.1/E.1.U6.; D.1/E.1.U8.; D.1/E.1.U11.);
- eu2. radzić sobie z typowymi problemami edukacyjnymi i wychowawczymi na lekcjach j. polskiego (D.1/E.1.U6.; D.1/E.1.U10.).

Kompetencje społeczne — student jest gotów do:

- ek1. poszanowania ucznia, jego praw, potrzeb i osoby (D.1/E.1.K6.);
- ek2. wychowywania ucznia do wartości (D.1/E.1.K6.; D.1/E.1.K4.).

Treści kształcenia

1. Co to jest coaching? Coaching edukacyjny — rola nauczyciela w klasie i w nowoczesnej szkole.
2. Kompetencje współczesnego nauczyciela — różnorodność zadań we współczesnej szkole.
3. Inteligencja emocjonalna i jej wykorzystanie w coachingu.
4. Hierarchia potrzeb Masłowa. Motywacje człowieka.
5. Różne modele procesów coachingu: „GROW”, „T-GROW”, „SMART”.
6. Kompetencje i umiejętności coacha: porozumienie, empatia, umiejętność zadawania pytań, style komunikacji.
7. Tworzenie zespołu klasowego.
8. Mediacje i integracja w szkole.
9. Poznanie narzędzi trenerskich: koło życia, pojedynek Ericksona.
10. Uwaga na lekcjach.

Na kierunkach filologia polska I i II stopnia nie włączono do programu zajęć w językach obcych (poza lektoratami), ale student może doskonalić kompetencje językowe i wzbogacać wiedzę, uczestnicząc w wykładach dziekańskich z zagranicznymi gośćmi i wybierając z oferty zajęć ogólnouczeniowych zajęcia w języku obcym (**Zał. 2: 2.1a, 2.1b**).

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Na kierunkach filologia polska I i II stopnia metody pracy dydaktycznej dobierane są odpowiednio do celów merytorycznych i metodologii przedmiotów, przewidzianej programem formy zajęć (wykładu, konwersatorium, proseminarium, seminarium, warsztatu czy tutoring) oraz do możliwości indywidualnych i grupowych studentów.

Na zajęciach konwersatoryjnych, których jest najwięcej w programie studiów, wykorzystywane są: metoda problemowa, heurystyczna, burza mózgów, dyskusja, elementy wykładu konwersatoryjnego, praca w grupach/stolików eksperckich, praca z tekstem, referatu i prezentacji multimedialnych, elementy warsztatowe, praca projektowa (samodzielna i grupowa), samodzielnego moderowania przez studentów konkretnych zajęć (ostatni semestr studiów I stopnia i na studiach II stopnia) — najczęściej poloniści pracują, wykorzystując kombinacje metod w zależności od tego, czy chcą przyciągnąć uwagę studentów, zaktywizować ich intelektualnie, sprowokować do dyskusji, czy też zintegrować wokół grupowego zadania; wszystkie one służą wielostronnemu usamodzielnianiu się studentów tak w pracy badawczej, jak i oferowanych przez Uniwersytet Łódzki różnych formach życia akademickiego (koła naukowe, konferencje, projekty badawcze).

Wykłady wykorzystują przede wszystkim tradycyjną lub multimedialną formę podawczą, ale przewidziane jest w nich również miejsce na dyskusję.

Najbardziej samodzielne wyzwania podejmuje student na seminariach dyplomowych, na poziomie licencjackim silnie wspierany przez opiekuna pracy dyplomowej, na studiach II stopnia przestrzeń samodzielności poszerza się i seminarzysta może pełniej niż na studiach licencjackich sprawdzić niezależność własnego myślenia, trafność stawianych hipotez i jakość własnych umiejętności badawczych (tematy dyplomowe i oferta seminaryjnych zagadnień na najbliższy rok akademicki — **Zał. 2: 2.2a, 2.2b**).

W ramach specjalności i specjalizacji realizowanych na filologii I i II stopnia przewidziane są praktyki zawodowe — ich opis znajduje się w **pkt. 2.5**.

Włączone do programu obu poziomów studiów **lektoraty nowożytnego języka obcego** przewidują realizację tego przedmiotu w wymiarze: 60 godz. na studiach I stopnia (poziom B2), w wymiarze 15 godz. repetytorium językowego w ramach studiów II stopnia (poziom min. B2+ ESKOJ), a prowadzone są przez pracowników jednostki międzywydziałowej Studium Języków Obcych (SJO), która sprawdza osiągnięte efekty uczenia się studenta zgodnie z przepisami przyjętymi Uchwałą Senatu UŁ nr 206 z dnia 18.06.2021 r. (**Zał. 2: 2.2c**).

Na I roku studiów I stopnia przeprowadzany jest progresywny test językowy na platformie MS Moodle (100 pytań na 5 poziomach — **Zał. 2: 2.2d**), na podstawie którego student jest kwalifikowany do grupy lektoratowej o odpowiednim poziomie trudności w grupach wydziałowych lub międzywydziałowych. Lektorat językowy prowadzony jest metodą eklektyczną (indywidualnie i grupowo, z wykorzystaniem prezentacji i dyskusji, kognitywnie: praca z tekstem, komunikacyjne: scenki i dialogi, bezpośrednio), a ewaluacja etapowych efektów uczenia się obejmuje testy, prace pisemne i ustne oraz końcowy wydziałowy egzamin programowy (wszystkie kompetencje dla dziedziny studiów).

Studium Języków Obcych oferuje także komercyjne kursy doształcające dla studentów, kursy zamawiane, profilowane zgodnie z wymaganiami kierunku studiów, w ofercie Studium znajdują się również kursy mniej typowe, jak nauka języka chińskiego. SJO przeprowadza egzaminy międzynarodowe (telc, TOLES, BEC, DELF/Certyfikat Instytutu Puszkina) oraz wewnętrzne egzaminy na certyfikaty uniwersyteckie — **Zał. 2: 2.2e**.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.

Od początku studiów student *filologii polskiej* zaznajamia się z możliwościami pracy on-line — nie tylko zalicza wstępne testy językowe na platformie MS Moodle, ale również Kurs BHP, Szkolenie biblioteczne oraz Kurs ochrony prawa autorskiego.

Zakres wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość podczas realizacji zajęć na filologii polskiej dostosowany jest do specyfiki przedmiotów, treści oraz zakładanych efektów uczenia się. Zgodnie z ministerialnym rozporządzeniem metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są w największym stopniu do realizacji treści teoretycznych, ale przy położeniu nacisku na aktywizowanie studenta w wirtualnym środowisku i nie stosowaniu metod podających, jako jedynych. Natomiast w przypadku zajęć praktycznych metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są jako wspomaganie tradycyjnie realizowanych zajęć. W okresie pandemii uczelnia na szczeblu centralnym zmuszona była wprowadzić szczególny tryb pracy w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, co regulowały następujące akty prawne:

1. Zarządzenie nr 78 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (**Zał. 2: 2.3a**).
2. Zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13.01.2021 r. w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (**Zał. 2: 2.3b**).
3. Zarządzenie nr 113 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.04.2020 r. w sprawie: szczególnego trybu przeprowadzania egzaminów lub zaliczeń w UŁ z wykorzystaniem technologii informatycznych zapewniających kontrolę przebiegu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się oraz jego rejestrację w okresie zawieszenia lub ograniczenia funkcjonowania Uczelni wskutek zagrożenia epidemicznego SARS-CoV-2 (**Zał. 2: 2.3c**).
4. Wytyczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w Uniwersytecie Łódzkim (**Zał. 2: 2.3d**).
5. Komunikat Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 31.05.2021 r. w sprawie: organizacji kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022.

6. Komunikat Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 30.07.2021 r. w sprawie: organizacji roku akademickiego 2021/2022 w Uniwersytecie Łódzkim.

Na podstawie powyższych aktów prawnych, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 dopuszczono możliwość realizowania zajęć oraz przeprowadzania egzaminów i zaliczeń w sposób zdalny, za pomocą narzędzi informatycznych. W oparciu o wytyczne i zarządzenia oraz wykorzystywane na Uczelni technologie do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik na odległość, wprowadzono zmodyfikowane warunki i formy zaliczenia kursów (np. *take home essay*, *peer-to-peer*). Proces kształcenia zdalnego realizowany był w formie synchronicznej i asynchronicznej początkowo za pośrednictwem uczelnianej platformy Moodle eCampus UŁ, następnie za pośrednictwem platformy MS TEAMS przy wsparciu na platformie uczelnianej eCampus UŁ (każdy student i pracownik UŁ wyposażony został w bezpłatny pakiet Office 365). Wprowadzona została również możliwość przeprowadzenia obron prac dyplomowych w formie zdalnej. Od roku akademickiego 2020/2021 prowadzone są szkolenia dla studentów filologii polskiej ukazujące zasady korzystania z aplikacji MS TEAMS oraz uczelnianej platformy eCampus. Dla studentów przygotowany został specjalny tutorial (<http://polonistyka.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/Wirtualny-U%C5%81-pierwsze-kroki-3.pdf>). W odpowiedzi na zgłaszane przez pracowników akademickich potrzeby podniesienia kompetencji w zakresie realizacji zajęć zdalnych, przygotowane zostały wytyczne, instrukcje, poradniki i szkolenia na poziomie uczelnianym i wydziałowym (http://filolog.uni.lodz.pl/elearning/?page_id=219). Kierunek filologia polska dysponuje pracownikami biegłymi w metodach i technikach kształcenia na odległość, w tym Wydziałowego Koordynatora ds. elearningu, którego zadaniem jest wspieranie i pomoc pracownikom w zakresie nowych metod kształcenia oraz e-learningu, jak również szybszy przepływ informacji między wydziałami a Komisją ds. Doskonalenia Dydaktyki. Dodatkowo pracownicy kierunku uczestniczyli w latach 2018–2021 w szkoleniach podnoszących kompetencje w zakresie kształcenia online, organizowanych przez pracownicę kierunku filologia polska, dr hab. prof. UŁ Agnieszkę Wierzbicką w ramach projektu *Doskonałość naukowa kluczem do doskonałości kształcenia*, zadanie 10. *Kompetencje dydaktyczne kadr uczelni*.

W roku akademickim 2021/2022 zasady realizacji zajęć zostały określone przez Zarządzenie nr 69 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.01.2018 r., Zarządzenie nr 78 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, Komunikat Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 31.05.2021 r. w sprawie: organizacji kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022, Komunikat Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 30.07.2021 r. w sprawie: organizacji roku akademickiego 2021/2022. W Uniwersytecie Łódzkim pracowników zobowiązano do:

1. Realizowania zajęć zdalnych w formie synchronicznej w terminach określonym w rozkładzie zajęć za pośrednictwem platformy MS Teams, w formie asynchronicznej za pośrednictwem platformy moodle.uni.lodz.pl i innych aplikacji narzędzi Office 365.
2. Monitorowania obecności i aktywności studentów.
3. Informowania o występujących utrudnieniach w trakcie realizacji zajęć zdalnych.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość w ostatnim roku akademickim 2021/2022 obejmował realizację zajęć na I i II stopniu studiów stacjonarnych na filologii polskiej w ramach strategii wdrażania metod i technik kształcenia na odległość (zajęć realizowanych w formule e-learningowej (zajęcia za pośrednictwem MS TEAMS lub MS TEAMS wspomagane platformą eCampus) oraz hybrydowej (zajęcia stacjonarne łączone z zajęciami za pośrednictwem MS TEAMS, wspomaganych niekiedy platformą eCampus).

Metody e-learningu wykorzystywane są w ramach programu specjalności nauczycielskiej, umożliwiając realizację wszystkich modułów B, C i D w pełnym wymiarze godzin, który pozostaje w kolidacji z kalendarzem akademickim UŁ.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Studenci na bieżąco, indywidualnie i grupowo, zgłaszają potrzeby zmian merytorycznych i organizacyjnych prowadzącemu dane zajęcia, opiekunowi roku lub dyrekcji Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii. W czasie pandemii Wydział Filologiczny udostępniał wyznaczone pomieszczenia do pracy zdalnej tym studentom, którzy mieli trudności techniczne, by korzystać z domowego sprzętu lub warunki domowe nie pozwalały im na efektywne studiowanie w formie zdalnej.

Zindywidualizowaniu procesu uczenia się służy z jednej strony program, którego 38 % stanowią zajęcia fakultatywne na studiach I stopnia, a 59 % — zajęcia do wyboru na studiach II stopnia (możliwości dokonywania wyboru zajęć omówione zostały w pkt. 1.5 i 1.6 raportu samooceny), z drugiej — zgodnie z regulaminem, student, który ze względów losowych, zdrowotnych, okresowo realizujący studia poza UŁ, sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną ma prawo, za zgodą dziekana, ma prawo realizować studia w trybie indywidualnej organizacji studiów tzw. IOS (§ 34 Regulaminu studiów UŁ — **Zał. 2: 2.4**). Stopniowo doskonalone są na Uniwersytecie Łódzkim sposoby wsparcia dydaktycznego osób niepełnosprawnych, które objęte opieką Akademickiego Centrum Wsparcia wraz z konsultantem edukacyjnym (coaching indywidualny i grupowy) poszukują odpowiednich rozwiązań w zakresie usprawnienia procesu uczenia się. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w ACW mogą też korzystać z udogodnień edukacyjnych oferowanych przez Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego (zob. pkt. 5.4).

Zgodnie z § 47 pkt. 1 Regulaminu UŁ „studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego, a także prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej” — **Załącznik 2: 2.4.**

Odrębną opieką objęci są studenci wybitni i wyróżniający się, którzy mogą realizować program w trybie Indywidualnego Programu Studiów pod okiem wyznaczonego opiekuna naukowego (od drugiego semestru studiów). W ramach IPS opiekun wraz ze studentem kształtują zatwierdzony przez dziekana indywidualny program studiów (mogą w nim rozszerzyć realizowane efekty uczenia się, zindywidualizować program i harmonogram studiów — § 32 Regulaminu studiów UŁ — **Załącznik 2: 2.4**). Potrzebom indywidualnym studentów podporządkowane są prowadzone przez pracowników Instytutu konsultacje (stacjonarne i on-line) pozwalające studentom, nie tylko nadrobić merytoryczne zaległości, ale też w bezpośredniej rozmowie wyjaśnić kwestie organizacyjno-administracyjne, jak i przedyskutować problemy naukowe.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru.

Realizacja programu filologii polskiej na studiach I stopnia przewiduje harmonijne rozłożenie studiowanych przedmiotów w ramach 6. semestrów (180 ECTS) tak, by rozpoczęte w semestrze 2 zajęcia specjalności i specjalizacji kończyły się w semestrze 5, pozostawiając studentom w ostatnim semestrze czas na przygotowanie pracy dyplomowej. Student rozliczany jest w trybie semestralnym i musi uzyskać 30 ECTS w semestrze (rocznie — 60 ECTS). Każdy przedmiot musi być rozliczony w systemie USOS (zaliczenie/zaliczenie na ocenę/egzamin warunkuje przyznanie przypisanej przedmiotowi liczby punktów ECTS) zgodnie z terminarzem zaliczania poszczególnych semestrów. W przypadku przedmiotów wieloskładnikowych tworzące je przedmioty składowe powinny być rozliczone przed rozpoczęciem sesji.

W pracy bezpośredniej z prowadzącymi student musi uzyskać 177/179 ECTS (w zależności od wybranej specjalności/specjalizacji) spośród 180 ECTS wszystkich zajęć, w tym: zajęć literaturoznawczych — 706 godz./64 ECTS², zajęć językoznawczych — 558 godz./43 ECTS³ — łącznie przedmioty obu dyscyplin — 107 ECTS — por. **Załącznik 1: Tab.3**. Wszystkie wskazane zajęcia związane są z pracą naukową prowadzoną przez pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii

² W programach 2021/2022 i 2022/2023 — zajęcia w wymiarze 28/14 godz. a w programie 2020/2021 — wymiar zajęć: 30/15 godz.

³ W programach 2021/2022 i 2022/2023 — zajęcia w wymiarze 28/14 godz. a w programie 2020/2021 — wymiar zajęć: 30/15 godz.

i przygotowują studenta do możliwie samodzielnej pracy na wybranym seminarium dyplomowym (językoznawczym, literaturoznawczym) — 90 godz./5 ECTS (pełny moduł seminaryjny wraz z pracą dyplomową i egzaminem — 12 ECTS) — por. **Zał. 1: Tab.4; Zał. 2: 4.1a.**

Równolegle oferowane są w programie specjalności/specjalizacje zawodowe:

- specjalność nauczycielska — 510 godz. (w tym 150 godz. praktyk) 31 ECTS (**Zał. 1. Tab. 5**);
- specjalizacja glottodydaktyczna — 316 godz. (w tym 30 godz. praktyk) 31 ECTS;
- specjalizacja edytorstwo tekstów literackich i użytkowych — 310 godz. (w tym 30 godz. praktyk) 31 ECTS;
- specjalizacja komunikowanie publiczne — 310 godz. (w tym 30 godz. praktyk) 31 ECTS;
- specjalizacja publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna — 310 godz. (w tym 30 godz. praktyk) 31 ECTS.

Zajęcia ogólnowidziałowe/ogólnouczeniiane (blok C) — realizowane są w I semestrze studiów w wymiarze zależącym od zajęć wybranych przez studenta/3 ECTS.

Zajęcia fakultatywne kierunkowe (blok B) — włączone są do programu na roku I (56 godz./4 ECTS) oraz na III roku (56 godz./6 ECTS) — łącznie 112 godz.

Zajęcia z nauk społecznych — realizowane są w semestrze 1, w formie wykładu (28 godz. 2 ECTS) dla wszystkich studentów i proseminarium (28 godz./3 ECTS), w ramach którego oferowane są zwykle dwie propozycje tematyczne do wyboru — łącznie 56 godz./5 ECTS.

Zajęcia prowadzone przez jednostki pozawidziałowe to: lektorat nowożytnego języka obcego w wymiarze 60 godz./7 ECTS (pracownicy Studium Języków Obcych UŁ, ale grupy zajęciowe pracują w budynku Wydziału Filologicznego) oraz zajęcia z wychowania fizycznego 60 godz./0 ECTS (Stadium Wychowania Fizycznego i Sportu UŁ, zajęcia odbywają się poza budynkiem Wydziału Filologicznego).

Na studiach II stopnia program rozplanowany jest w 4. semestrach (120 ECTS), a student rozliczany jest w trybie semestralnym i musi uzyskać 30 ECTS w semestrze (rocznie — 60 ECTS).

Od początku studiów student uczestniczy w wybranym seminarium literaturoznawczym lub językoznawczym (120 godz./7 ECTS; łącznie z pracą dyplomową i egzaminem magisterskim — 22 ECTS). Towarzyszące seminarium konwersatoria modułu zajęć kierunkowych uzupełniających (blok E 1,2,3,4,5 — 84 godz./12 ECTS), pozwalają pogłębić wiedzę i umiejętności zwłaszcza metodologiczne w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa (z uwzględnieniem interdyscyplinarnych odniesień). Na tym poziomie studiów wszystkie zajęcia przypisane do wskazanych dyscyplin prowadzone są z bezpośrednim udziałem prowadzącego (120 ECTS — jeśli student

nie wybierze specjalności/specjalizacji; 119 ECTS — jeśli student wybierze specjalizację kończącą się praktykami i przygotowują studenta do prowadzenia bardziej samodzielnych poszukiwań intelektualnych, ponieważ zmniejszona jest liczba godzin kontaktowych na rzecz pracy własnej studenta — por. **Zał. 1: Tab.4; Zał. 2: 4.1a.**

Program obejmuje:

- zajęć literaturoznawczych 206 godz. w bloku A/27 ECTS + 84 godz. zajęć literaturoznawczych w bloku E — daje łącznie 290 godz. literaturoznawczych/39 ECTS;
- zajęć językoznawczych w bloku A 182 godz./19 ECTS + 84 godz. zajęć językoznawczych w bloku E — to daje łącznie 266 godz. językoznawczych/31 ECTS.

Zajęcia fakultatywne na studiach II stopnia realizowane są w następującym trybie:

- zajęcia ogólnouczelniane/ogólnowydziałowe — w semestrze 1 w wymiarze zależnym od zajęć wybranych przez studenta/3 ECTS;
- zajęcia fakultatywne kierunkowe (blok B/D) w semestrach 1–4 — ich wymiar godzinowy zależy od tego, czy student wybrał specjalność/specjalizację czy nie — minimalna liczba godz. 211/26 ECTS:
 - ◇ jeśli student kontynuuje specjalność/specjalizację ze studiów I stopnia, wówczas uzyskuje 18 ECTS i do zrealizowania w bloku B pozostaje mu 8 ECTS;
 - ◇ jeśli student realizuje specjalizację od podstaw — uzyskuje 18 ECTS i do zrealizowania w bloku B pozostaje mu 8 ECTS z bloku B.

Program specjalności i specjalizacje, które student może wybrać, przewiduje następujący wymiar godzin:

- specjalność nauczycielska II — 270 godz. (w tym 30 godz. praktyk)/18 ECTS (**Zał. 1. Tab. 5**);
- specjalizacja podstawy grafiki komputerowej — 127 godz./18 ECTS;
- specjalizacja nauczanie języka polskiego jako obcego — 212 godz./18 ECTS;
- specjalizacja komunikacja internetowa — 156 godz./18 ECTS;
- specjalizacja literatura dla dzieci i młodzieży — 198 godz./18 ECTS.

W ramach programu studiów II stopnia student realizuje 15 godz. repetytorium językowego / 3 ECTS.

Plany studiów dla poszczególnych roczników różnią się od siebie niektórymi rozwiązaniami, jako że staramy się na bieżąco poprawiać jakość studiów polonistycznych: **Zał. 2: 2.5a** — dla roku 2022/2023 — I rok studiów I stopnia; **2.5b** — dla roku 2021/2022 — II rok studiów I stopnia; **2.5c** — dla roku III studiów I stopnia; **2.5d** — dla I roku studiów II stopnia, **2.5e** — dla studiów II stopnia. Zob. również **Zał. 1: Tab 3 i 4.**

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć.

Zajęcia w programach filologii polskiej na obu poziomach studiów realizowane są w różnorodnych formach skorelowanych z potrzebami danego przedmiotu (studia I stopnia: wykład, konwersatorium, proseminarium, seminarium, lektorat; w ramach specjalizacji — praktyki; w ramach specjalności nauczycielskiej — ćwiczenia metodyczne; na studiach II stopnia: oprócz wymienionych form występuje również repetytorium językowe; w ramach specjalności nauczycielskiej: warsztat, ćwiczenia i tutoring; na studiach I stopnia wiele przedmiotów realizowanych jest w formie wieloskładniowej: wykład kursowy + konwersatorium. Podkreślić trzeba, że na studiach I i II stopnia zróżnicowane są warianty poszczególnych form zajęć (w1/k1; w2/k2) ze względu na gradację nakładu pracy studenta.

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom na studiach I stopnia:

Symbol formy zajęć	w1	w2	k1	k2	ps1	s	lj	cm	cw	wr	T	pr
Program podstawowy Studia I stopnia	354	28	678	252		90	176					
Zajęcia z dziedziny nauk społecznych	28				28							
Specjalność nauczycielska I	75							255	30			150
Specjalizacja edytorska			140	140								30
Specjalizacja glottodydaktyczna			142	144								30
Specjalizacja Komunikowanie publiczne			140	140								30
Specjalizacja publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna			140	140								30
Zajęcia fakultatywne w bloku B (orientacyjnie)			84	28								

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom na studiach II stopnia:

Symbol formy zajęć	w1	w2	k1	k2	ps1	s	lj	cm	cw	wr	T	pr
Program podstawowy Studia II stopnia	56	76	84	312	28	120	15					
Specjalność nauczycielska II	45							150	15	30	5 godz. za stud.	30
Specjalizacja grafika komputerowa				127								
Specjalizacja nauczanie języka polskiego jako obcego			126	56								30
Specjalizacja komunikacja internetowa			56	100								
Specjalizacja literatura dla dzieci i młodzieży			98	70								30
Zajęcia fakultatywne w bloku B (orientacyjnie)	min. 28											

Liczebność w grupach uzależniona jest od formy prowadzonych zajęć — w tym zakresie przestrzegane są ustalenia przyjęte w § 25 Regulaminie pracy UŁ z dnia 19.09.2019 r.:

- wykłady: od 10 osób;
- ćwiczenia: od 5 osób do 30 osób;
- fakultatywne bloki zajęć pedagogicznych: od 10 osób do 30 osób;
- konwersatoria: od 6 osób do 30 osób;
- lektoraty: od 10 osób do 30 osób;
- praktyki pedagogiczne śródroczne na kierunku pedagogika: od 10 osób do 20 osób;
- proseminaria: od 3 osób do 30 osób;
- repetytoria językowe: od 15 osób do 30 osób;
- seminaria licencjackie, seminaria magisterskie: od 6 osób;
- warsztaty: od 8 osób do 20 osób;

- zajęcia z wychowania fizycznego: od 10 osób;
- zajęcia lekcyjne prowadzone przez Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców — od 15 osób.

Zgodnie z § 24, pkt. 2 *Regulaminu pracy* Rada Wydziału Filologicznego UŁ przyjęła Uchwałę nr 288 z 28.06.2019 r. w sprawie grup seminaryjnych mniejszych niż zaleca to regulamin (**Zał. 2 2.6a**) — wówczas prowadzącemu seminarium licencjackie lub magisterskie zalicza się 5 godzin za każdego studenta.

Układając harmonogram semestralny zajęć staramy się uwzględnić kilka parametrów: efektywność uczenia się studentów tak indywidualnego, jak i grupowego, funkcjonalność planu dla pracowników, wielkość sal w odniesieniu do liczebności poszczególnych grup, wyznaczone terminy zajęć zewnętrznych takich jak WF, ustalone terminy praktyk śródrocznych w ramach specjalności nauczycielskiej poza budynkiem Wydziału, potrzebę bezkolizyjnego ustawienia zajęć fakultatywnych w bloku B wobec zajęć specjalizacyjnych, by studenci mogli jak najpełniej wykorzystać ofertę zajęć do wyboru — **Zał. 2: 2.6b** — pełny plan zajęć studentów na studiach I i II stopnia; **2.6c** — plan wykładowców.

2.7 Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk — w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe.

„Praktyki zawodowe organizowane są zgodnie z postanowieniami zawartymi w *Regulaminie studiów* w Uniwersytecie Łódzkim oraz zgodnie z zasadami odbywania praktyk zawodowych opracowanymi na wydziałach UŁ i zatwierdzonymi przez Pełnomocników Dziekanów ds. praktyk zawodowych oraz zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych [...]” — warunki przeprowadzania i organizowania praktyk w UŁ określa *Regulamin studiów UŁ*, Zarządzenie nr 82 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20.01.2021 r. oraz Zarządzenie nr 14 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 28.11.2021 (**Zał. 2: 2.7a i 2.7b**).

Praktyki zawodowe na kierunku *filologia polska* na studiach I i II stopnia mają zróżnicowaną formę i wymiar w zależności od specjalności/specjalizacji.

Praktyki na specjalności nauczycielskiej I i II realizowane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).

Na **specjalności nauczycielskiej I** na studiach I stopnia są to praktyki pedagogiczne: śródroczne i ciągłe oraz opiekuńczo-wychowawcze trwają **150 godz.** i odbywają się w szkołach podstawowych.

Praktyki nauczycielskie są integralnym elementem specjalności nauczycielskiej i realizowane są w dwóch modułach:

- **moduł B** — oferuje przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, obejmujące **30 godzin** praktyki opiekuńczo-wychowawczej;
- **moduł D** — proponuje przygotowanie w zakresie dydaktycznym, obejmujące **120 godzin** zawodowej praktyki dydaktycznej.

Praktyki na **specjalności nauczycielskiej II** na studiach II stopnia realizowane są jako praktyki pedagogiczne przedmiotowe: śródroczne i ciągłe trwają **90 godz. (6 ECTS)** i mieszczą się w module D. W toku polonistycznych studiów pierwszego i drugiego stopnia studenci realizują łącznie **240 godzin** praktyk zawodowych, w tym na studiach I stopnia 30 godzin praktyk z modułu B i 120 godzin praktyk z modułu D.

Zasady i formy odbywania praktyk w szkole podstawowej i ponadpodstawowej

W ramach **specjalności nauczycielskiej I** na studiach pierwszego stopnia odbywają się praktyki psychologiczno-pedagogiczne oraz pedagogiczne przedmiotowe, przygotowujące studentów do pracy w szkołach podstawowych. Mogą się one odbywać w formie śródrocznej i ciągłej w szkołach podstawowych na pierwszym i drugim etapie edukacyjnym, w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub innych placówkach systemu oświaty, udzielających wsparcia uczniom, rodzicom, opiekunom i nauczycielom.

Praktyki śródroczne realizowane są w toku semestru pod opieką nauczyciela akademickiego we współpracy z nauczycielem w placówce edukacyjnej i wkomponowane są w plan studiów tak, by nie kolidowały z innymi zajęciami dydaktycznymi.

Praktyki ciągłe w szkołach podstawowych na studiach I stopnia mogą być realizowane we wrześniu i/lub lutym lub w trybie długofalowym w semestrze 4 lub 5, natomiast **na studiach II stopnia**, praktyki odbywają się w szkołach ponadpodstawowych — we wrześniu i/lub lutym lub w trybie długofalowym w ostatnim semestrze studiów. Termin realizacji praktyk określa kierunkowy opiekun ds. praktyk pedagogicznych. Opiekunem praktyk ciągłych na studiach I i II stopnia jest nauczyciel w szkole lub innej placówce systemu oświaty (na studiach I stopnia — opiekunem może być pedagog lub psycholog z poradni psychologiczno-pedagogicznej).

Zakres praktyki psychologiczno-pedagogicznej na specjalności nauczycielskiej I

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej

z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Student m. in. zapoznaje się z zasadami organizacji i zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi realizowanymi przez szkołę lub placówkę, w której praktyka jest odbywana, obserwuje formy aktywności uczniów, interakcje między uczniami i nauczycielami, działania opiekuna praktyk i prowadzących zajęcia, współdziała z opiekunem praktyk z zakresie sprawowania opieki i nadzoru nad grupą uczniów, w prowadzeniu zajęć wychowawczych, pełni rolę opiekuna-wychowawcy, podejmując działania aktywizujące grupę, konsultuje realizowane zadania z opiekunem praktyk.

Po zakończeniu praktyk psychologiczno-pedagogicznych student przedstawia opiekunowi praktyk z ramienia UŁ we wskazanym wcześniej przez niego terminie dokumentację: wypełniony dziennik praktyk wraz z autoewaluacją oraz ocenę nauczyciela-opiekuna praktyk.

Zakres praktyki pedagogicznej przedmiotowej na studiach I

Celem praktyk jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela, konfrontowanie zdobytej wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym, kształtowanie postawy zawodowej przyszłego nauczyciela-wychowawcy oraz rozwijanie własnej inwencji studentów w organizacji i prowadzeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Praktyka odbywa się w szkole podstawowej na studiach I stopnia.

W czasie praktyki student:

- zapoznaje się ze specyfiką szkoły, poznaje realizowane w niej zadania dydaktyczne, sposób pracy pracowników oraz prowadzoną i wykorzystywaną przez nich dokumentację (podstawę programową dla danego etapu edukacji; cele i treści kształcenia; program nauczania; środki dydaktyczne);
- obserwuje działania dydaktyczne podejmowane przez nauczyciela-opiekuna praktyk (oraz w przypadku praktyki śródrocznej kolegów z grupy) w toku prowadzonych lekcji; strukturę lekcji; sposób wykorzystania środków dydaktycznych; rolę nauczyciela w toku lekcji; współpracę nauczyciela z uczniami oraz środowiskiem kształcenia; komunikację interpersonalną pomiędzy nauczycielem i uczniami; interakcje uczeń-uczeń; sposób aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; sposób oceniania uczniów; sposób organizacji przestrzeni lekcyjnej;
- współdziała z opiekunem praktyk w planowaniu i przygotowaniu procesu dydaktycznego; przygotowaniu pomocy dydaktycznych; kontrolowaniu i ocenianiu uczniów; pomaganiu uczniom mającym deficyty lub specjalne potrzeby edukacyjne; omawianiu obserwowanych lekcji;

- pełni rolę nauczyciela poprzez planowanie, przeprowadzenie i ewaluację pojedynczej jednostki lekcyjnej; dostosowanie metod nauczania, strategii i technik do grupy docelowej; dostosowanie sposobu komunikacji do grupy docelowej; animowanie aktywności uczniów; diagnozowanie poziomu wiedzy uczniów; podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; podejmowanie współpracy z nauczycielami innych przedmiotów w celu realizacji zadań dydaktycznych; konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką szkolną; analizę własnej pracy i jej efektów.

Zakres praktyki pedagogicznej przedmiotowej w szkole ponadpodstawowej na studiach II stopnia

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą z uczniami szkół ponadpodstawowych, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie wiedzy z zakresu dydaktyki polonistycznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Praktyki w szkole ponadpodstawowej kształtują kompetencje opiekuńczo-wychowawcze studenta poprzez: zapoznanie studenta ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, z realizowanymi przez nią zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy, pracownikami, uczestnikami procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją; obserwowanie procesów interpersonalnych, podejmowanej przez szkołę działalności dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej, sposobu działania opiekuna praktyk wobec grupy uczniów; podejmowanie działań wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów; poznawanie potrzeb, zainteresowań oraz zdolności uczniów i wychowanków; diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; organizację zajęć wychowawczych w oparciu o własne scenariusze; organizowanie prac zadaniowych uczniów, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach konfliktu lub zagrożenia bezpieczeństwa; sprawowanie opieki nad uczniami na terenie szkoły i poza nią; analizę poczynionych obserwacji i własnych działań — rejestrowanie spostrzeżeń w dzienniczku praktyk, konsultowanie wniosków z opiekunem praktyk.

Po zakończeniu praktyk pedagogicznych/opiekuńczo-wychowawczych student realizujący specjalność nauczycielską na kierunku filologia polska I i II stopnia przedstawia opiekunowi praktyk z ramienia UŁ, we wskazanym wcześniej przez niego terminie, dokumentację: wypełniony dziennik praktyk wraz z autoewaluacją, konspekty prowadzonych lekcji, notatki z lekcji obserwowanych oraz ocenę nauczyciela-opiekuna praktyk (kompetencje praktykanta oceniane są w trzech zakresach: opracowanej struktury lekcji, sprawności językowej i umiejętności dostosowania przekazu do możliwości percepcyjnych ucznia oraz organizacji pracy).

Nad przebiegiem praktyk nauczycielskich na Wydziale Filologicznym czuwa Pełnomocnik Dziekana do spraw praktyk pedagogicznych w ścisłej współpracy z Pełnomocnikiem Dziekana ds. kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Praktyki na specjalizacjach na studiach I stopnia (glottodydaktyczna, edytorstwo tekstów literackich i użytkowych, komunikowanie publiczne, publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna), realizowane są w wymiarze **30 godz. (1 ECTS)** w semestrze 5 (zaliczenie na ocenę) i mają charakter ciągły.

Praktyki na nieobowiązkowych specjalizacjach na filologii polskiej studiach II stopnia prowadzone są w tradycyjnej formie na dwóch specjalizacjach: nauczanie języka polskiego jako obcego/drugiego oraz literatura dla dzieci i młodzieży; realizowane są w wymiarze **30 godz. (1 ECTS) w semestrze 4** (zaliczenie na ocenę) i mają charakter ciągły.

Zasadniczym celem praktyk na specjalizacjach zawodowych i aplikacyjnych jest gromadzenie doświadczeń zawodowych oraz doskonalenie wiedzy i wyćwiczenie umiejętności zdobytych w czasie studiów na zajęciach teoretycznych i warsztatowych, zarówno w ramach specjalizacji, jak i przedmiotów podstawowych.

Specjalizacje na studiach I stopnia

1. Studenci **specjalizacji glottodydaktycznej** odbywają praktyki przede wszystkim w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, które przez lata było jedyną placówką zajmującą się kształceniem w zakresie jpjo. Podjęto także współpracę z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, gdzie kształcą się znacząca grupa obcokrajowców. Poza tym studenci odbywają praktyki w fundacjach sprawujących opiekę nad osobami cudzoziemskimi (np. FERSO). Każdorazowo jest to miejsce, z którym podpisana jest umowa. Na zakończenie praktyk opiekun ze strony placówki wystawia praktykantowi ocenę według opracowanego kwestionariusza. Dodatkowo opiekun praktyk jest w stałym kontakcie z placówką przyjmującą studenta i na bieżąco monitoruje przebieg praktyk.
2. Studenci **specjalizacji edytorstwo tekstów literackich i użytkowych** odbywają praktyki w wydawnictwach, redakcjach gazet i czasopism, agencjach reklamowych oraz wszelkiego rodzaju instytucjach edytujących swoje materiały promocyjne. Najczęściej są to renomowane instytucje wydawnicze o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów uczenia się. Stała współpraca prowadzona jest z następującymi placówkami: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Dom Literatury w Łodzi, Wydawnictwo GALAKTYKA SP. Z.O.O., Instytut Medycyny Pracy Oficyna Wydawnicza, Redakcja „Dziennika Łódzkiego”, Ringier Axel Springer Polska Sp. z o.o. wydanie gazety „Fakt” oddział Łódź, Wydawnictwo Biblioteka, Wydawnictwo LITERATURA W.W. Jędrzejczyk Sp. J.,

Wydawnictwo Officina s.c. Niekiedy studenci wybierają instytucje w miejscu swojego zamieszkania — poza Łodzią (np. Agencja Reklamowa ZU-AN prowadząca portal informacyjny Lowicz24.eu: Łowicz, Portal informacyjny miasta i powiatu, Agencja Wydawnicza „PAJ-Press” SC w Tomaszowie Mazowieckim, Urząd Miasta Bełchatowa), wówczas weryfikowanie wybranego miejsca praktyk odbywa się telefonicznie przez opiekuna praktyk. Opiekun praktyk sprawdza, czy dana instytucja może zapewnić studentowi należytą opiekę i możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia/uczenia się.

3. Studenci **specjalizacji komunikowanie publiczne** odbywają praktyki w Centrum Promocji UŁ, w agencjach reklamowych (np. Aplan Media), urzędach miejskich (Urząd Miejski w Aleksandrowie Łódzkim, Urząd Miejski w Ozorkowie), rozgłośniach radiowych (np. Radio Radom, Radio Pasma), ośrodkach kultury (np. Dom Literatury w Łodzi) czy na portalach internetowych (np. Otouczelnie.pl). W miejscach odbywania praktyk studenci m.in. zajmują się copywritingiem, tworzą opisy produktów i teksty promocyjne, redagują artykuły informacyjne, organizują kampanie reklamowe i komunikują się z klientami.
4. Studenci **specjalizacji publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna** odbywają praktyki w instytucjach kultury, m.in.: domach/centrach kultury w Łodzi i w regionie, domach pisarzy/literatury, muzeach, działach promocji teatrów, redakcjach czasopism o profilu kulturalnym, działach kultury w radiu i w telewizji, także w innych mediach nakierowanych na propagowanie treści kultury, portalach internetowych prezentujących zjawiska artystyczne (np. Dom Literatury w Łodzi, Łódzki Dom Kultury, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, Wydział Kultury UMŁ, teatry — działy promocji, pismo „Kalejdoskop”, Radio Łódź, TVP 3 Łódź, Miejska Biblioteka Publiczna im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Ozorkowie, Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim, Urząd Miejski w Ozorkowie. Weryfikacji miejsca praktyk specjalizacji każdorazowo dokonuje opiekun na podstawie informacji o profilu działania konkretnej instytucji.

Specjalizacje na studiach II stopnia

1. Studenci **specjalizacji: nauczanie języka polskiego jako obcego/drugiego**, przygotowującej specjalistów w zakresie nauczania polszczyzny w odmianach specjalistycznych, a także nauczania dzieci i młodzieży, zwłaszcza z doświadczeniem migracji, odbywają praktyki w szkołach językowych oraz Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców.
2. Studenci **specjalizacji: literatura dla dzieci i młodzieży** realizują praktyki w księgarniach, domach kultury, bibliotekach (oddziały dziecięce), świetlicach środowiskowych (np. Miejska Biblioteka w Łodzi, Dom Dziecka nr 1 w Łodzi, Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci).

Student może wybrać praktyki w instytucjach, z którymi Uniwersytet Łódzki zawarł stałą umowę lub może sam wskazać taką instytucję, z którą uczelnia podpisze umowę o przyjęciu studenta na praktyki (wykaz miejsc tegorocznych praktyk — **Zał. 2: 2.7c**).

Na praktyki specjalizacji kieruje studenta opiekun praktyk, którym jest wyznaczony nauczyciel akademicki z Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii. Sprawozdania z przebiegu praktyk rejestrowane są w dzienniku praktyk, który wraz z indywidualnymi raportami, innymi dokumentami poświadczającymi realizację zaplanowanych efektów uczenia się (pisemna opinia pracodawcy) oraz sprawozdaniem opiekuna praktyk stanowi podstawę rozliczenia praktyk zawodowych. Nad przebiegiem praktyk zawodowych i specjalizacyjnych czuwa na Wydziale Filologicznym Pełnomocnik Dziekana do spraw praktyk zawodowych i specjalizacyjnych na Wydziale Filologicznym UŁ.

Szczegółowy opis celów specjalności nauczycielskiej na obu poziomach studiów oraz charakterystyka efektów uczenia się przewidzianych w programie specjalności/specjalizacji — podane są w programie studiów I i II stopnia.

Student UŁ ma również prawo do odbycia praktyk nieobligatoryjnych (pedagogicznych i niepedagogicznych), w ramach których w porozumieniu z pracodawcą decyduje o liczbie godzin i zakresie praktyk — w tym przypadku to student jest stroną inicjującą. Całość procesu monitoruje i przeprowadza ewaluację Biuro Karier (ankieta dla studenta i pracodawcy — **Zał. 2.7d**). Oferty praktyk nieobligatoryjnych i ofert pracy dla wszystkich wydziałów UŁ ogłaszane są też przez Biuro Karier — propozycje te przybliżane są też w Newsletterze Wydziału Filologicznego UŁ.

Uniwersytet Łódzki, w okresie 01.10.2019–30.09.2023 zrealizuje również 2184 wysokiej jakości płatne staże dla studentów czterech ostatnich semestrów studiów dziennych wybranych kierunków w ramach projektu STUDENTS' POWER. Program każdego stażu związany jest z kierunkiem studiów stażysty (przewidziana jest realizacja 240. godzin, a wykonywana w ramach tego projektu praca studenta podlega ewaluacji i kontroli ze strony personelu projektu, realnej roli opiekuna, sprawdzana jest również zgodność zakresu stażu z zaakceptowanym programem stażu, zdobyte kompetencje studenta).

2.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposoby organizacji kształcenia, zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Programy studiów filologii polskiej I i II stopnia i sposób organizacji kształcenia spełniają wymagania stawiane przepisami nadrzędnymi i zgodne są z regulacjami przyjętymi przez Uniwersytet Łódzki:

1. Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668).
2. Ustawą z dnia 3 lipca 2018 — Przepisy wprowadzające ustawę: Prawo o szkolnictwie wyższym.
3. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 28 września 2018 r., poz. 1861).
4. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2019 r., poz. 787).
5. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 9 sierpnia 2019 r., poz. 1498).
6. Specjalność nauczycielska I i II realizuje zalecenia sformułowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).
7. Statutem Uniwersytetu Łódzkiego (przyjętym Uchwałą nr 440 Senatu UŁ w dniu 27.05.2019 r. (Załącznik 2: 2.8a)).
8. Regulaminem pracy UŁ z dnia 19.09.2019 r. (Załącznik 2: 2.8b).
9. Regulaminem studiów (Uchwała nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. ze zmianami) (Załącznik 2: 2.8c).
10. Uchwałą nr 28 Senatu UŁ z 28.09.2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia (Załącznik 2: 2.8e).
11. Uchwałą nr 620 Senatu UŁ w dniu 18 listopada 2019 zawierającą wytyczne dotyczące tworzenia programów studiów w UŁ (Załącznik 2: 2.8d).
12. Zarządzeniem nr 68 Rektora UŁ z dnia 23.02 2022 r. zatwierdzającym system ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Filologicznym UŁ (Załącznik 2: 2.8f).
13. Załącznikiem do zarządzenia nr 68 Rektora UŁ z dnia 23.02.2022 r. — system ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Filologicznym UŁ (Załącznik 2: 2.8g).
14. Corocznym Zarządzeniem Rektora dotyczącym podziału roku akademickiego — aktualnie: Zarządzeniem nr 117 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 26.05.2022 r. w sprawie podziału roku akademickiego 2022/2023 (Załącznik 2: 2.8h).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2

Organizację dydaktyki w Instytucie Filologii Polskiej i Logopedii usprawnia ustalany na dany rok akademicki kalendarz dydaktyczny (Załącznik 2: 2d).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Przyjęcie na studia filologii polskiej I i II stopnia odbywa się zgodnie z przyjętą przez Senat UŁ Uchwałą nr 205 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. wraz z załącznikami: zasady przyjęć i rekrutacji uwzględniają nową i starą maturę (Załącznik 2: 3.1a, 3.1b) oraz terminarz (Załącznik 2: 3.1c) oraz z Regulaminem postępowania rekrutacyjnego definiującego obowiązki i prawa kandydata oraz powołanych komisji rekrutacyjnych i podkomisji (Załącznik do uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. ze zmianami — Załącznik 2: 3.1d). Przepisy UŁ uwzględniają przy tym nie tylko regulacje typowe dla każdej rekrutacji, ale też zasady przyjęć z Maturą Międzynarodową (IB) oraz maturą zagraniczną i maturą europejską (EB). Odrębna Uchwała Senatu UŁ (z dwuletnim wyprzedzeniem) podaje regulacje dotyczące uprawnień laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów (Uchwała nr 310 Senatu UŁ z 17.12.2018 — na rok 2022/2023; Uchwała nr 204 Senatu UŁ z 18.06.2021 — na rok 2024/2025 — laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego przyjmowani są na pierwszy rok studiów z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego (Załącznik 2: 3.1e, 3.1f).

Kandydaci na oba poziomy studiów filologii polskiej muszą się wstępnie zarejestrować elektronicznie na wybrany kierunek studiów (IRK), a po ogłoszeniu list zakwalifikowanych osób do drugiego etapu rekrutacji, mogą złożyć wymagane dokumenty u sekretarza Komisji Rekrutacyjnej w terminach zatwierdzonych w terminarzu rekrutacyjnym.

Studentów cudzoziemców chcących studiować filologię polską rekrutuje Biuro Współpracy z Zagranicą na podstawie Zarządzenia nr 67 Rektora UŁ dnia 17.02.2022 r. (Załącznik 2: 3.1g).

Na filologii polskiej studiach I stopnia w konkursie świadectw brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów wymaganych: język polski i nowożytny język obcy, a dodatkowo kandydat może uzyskać punkty za maksymalnie dwa przedmioty ze wskazanej grupy przedmiotów niewymaganych, a istotnych w procesie filologicznego kształcenia: historia, historia sztuki, historia muzyki, wiedza o społeczeństwie, język łaciński i kultura antyczna, filozofia, matematyka. Limit miejsc na studia I stopnia, na rok 2022/2023, ustalony został na poziomie 80 (minimum 25 osób), a przeliczniki punktacji przedmiotów maturalnych zostały opublikowane w Informatorze UŁ oraz w *Zasadach rekrutacji UŁ*.

O przyjęcie na studia II stopnia — zgodnie z ideą systemu bolońskiego — mogą ubiegać się wszyscy absolwenci studiów I stopnia, a ich kwalifikacja odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów; w przypadku zbyt dużej liczby zgłoszeń — na podstawie konkursu dyplomów. Limit miejsc na studiach w rekrutacji na rok 2022/2023 ustalony został na poziomie 60 miejsc (minimum 20 osób). Liczba przyjętych osób i podział studentów na grupy na I roku akademickim monitorowane są przez dziekanat w porozumieniu z dyrekcją Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii.

Członków komisji rekrutacyjnych, w tym jej przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje rektor UŁ spośród nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Uczelnia zapewnia członkom komisji rekrutacyjnej coroczny dostęp do szkoleń z obsługi systemu rekrutacyjnego, organizowanych przez Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów (Rekrutacja i Tok Studiów) oraz wsparcie i stały dostęp do jednostki centralnej merytorycznie odpowiedzialnej za rekrutację.

Osobom z niepełnosprawnościami zabezpiecza sprawny udział w procesie rekrutacji Pełnomocnik Rektora UŁ ds. Osób Niepełnosprawnych, który może pełnić rolę pośrednika między niepełnosprawnym kandydatem a podkomisją rekrutacyjną. Oprócz tego kandydat może liczyć na pomoc rekrutacyjną ze strony Akademickiego Centrum Wsparcia, które zabezpiecza indywidualne potrzeby rekrutacyjne kandydata (por. pkt. 8.1).

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

W Regulaminie studiów UŁ: w części V, § 37 *Zasady funkcjonowania systemu ECTS* (Załącznik 2: 3.2) — określono warunki uznania uzyskanych osiągnięć studenta w ramach programów mobilnościowych: Erasmus, NAWA, Edukacja czy MOST oraz w sytuacjach przenoszenia się studenta z uczelni krajowej lub zagranicznej. „Efektom uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS, odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ. W przypadku programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego uznaje się punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej”. Potwierdza ten mechanizm zapis w części VII. Regulaminu studiów UŁ (§ 48 i 49), gdzie zawarte są postanowienia szczególne dotyczące zajęć i studiów poza kierunkiem podstawowym i w innej uczelni: student ma prawo za zgodą Dziekana realizować wybrane przedmioty/efekty uczenia się na innym kierunku, wydziale, czy na innej uczelni krajowej lub zagranicznej (nie mogą to być przedmioty o analogicznych efektach uczenia się, które student realizuje na w ramach studiowanego kierunku).

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów (PEUS) dookreślone są w przyjętej 15.06.2016 roku Uchwale nr 507 Senatu UŁ (Załącznik 2: 3.3a; 3.3b), przy czym to rektor w drodze zarządzenia wyłania z Uczelnianej Rady ds. Jakości Uczenia się Uczelniany Zespół ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, do którego to gremium włączony zostaje przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdzenie PEUS jest usługą odpłatną. Wstępna weryfikacja dokumentów osoby ubiegającej się o PEUS należy do doradcy edukacyjnego. Na podstawie takiej procedury osoba mająca praktykę zawodową, a nie mogąca potwierdzić formalnie swego wykształcenia może ubiegać się o przyjęcie na studia i uznanie potwierdzonych uczelnianym certyfikatem efektów uczenia się uzyskanych w innym trybie.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów oraz charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Dyplomowanie jest zwieńczeniem procesu uczenia się na studiach I i II stopnia. Tryb dyplomowania dookreślony jest w Regulaminie studiów UŁ (§ 52–59) oraz Zarządzeniu nr 130 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 14.04.2021 r. w sprawie: oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w Uniwersytecie Łódzkim (Załącznik 2: 3.4a i 3.4b).

Na studiach I stopnia student przygotowuje pracę dyplomową, w ramach seminarium językoznawczego lub literaturoznawczego, pod okiem opiekuna naukowego, którym może być pracownik posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, a na studiach II stopnia — opiekunem naukowym seminarzysty może być pracownik samodzielny lub doświadczony doktor (po uzyskaniu zgody Rady Wydziału Filologicznego). Kryteria dotyczące przygotowania filologicznej pracy licencjackiej i magisterskiej sprecyzowane są w zatwierdzonych na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego UŁ w dniu 27 listopada 2020 r. Szczegółowych zasadach dyplomowania na Wydziale Filologicznym UŁ (Załącznik 2: 3.4c).

Realizowany przez studenta temat w ramach pracy dyplomowej powinien być zgodny z jego zainteresowaniami, powinien również odnosić się do realizowanego w czasie studiów programu oraz do kompetencji badawczych opiekuna pracy. Temat pracy zatwierdzany jest na posiedzeniach Rady Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii. Praca licencjacka może mieć charakter rozprawy/eseju naukowego (do 40 str.) lub może być realizowana metodą projektu (część opisowa projektu + zadanie praktyczne), natomiast praca magisterska powinna mieć postać rozwiniętej

rozprawy naukowej (do 100 str.). Student umieszcza ukończoną pracę w systemie APD, gdzie sprawdzana jest ona w systemie antyplagiatowym JSA i oceniana przez prowadzącego i recenzenta. Dla każdego typu pracy dyplomowej zatwierdzony jest wzór recenzji, w której wskazane są kryteria oceniania pracy. W przypadku pracy licencjackiej recenzent bierze pod uwagę: konstrukcję pracy, merytoryczne opracowanie tematu (dobór i wykorzystanie źródeł oraz kompetencje analityczno-interpretacyjne), kształt językowo-stylistyczny pracy i jej opracowanie redakcyjne. Jeśli student realizuje projekt w jego ocenianiu uwzględnia się następujące kryteria: nowatorstwo i oryginalność projektu, zgodność osiągniętych celów z założeniami projektu, trafność doboru metody badawczej, spójność działań praktycznych z częścią opisową (alternatywnie: ocena prezentacji projektu). W recenzji pracy magisterskiej trzeba odnieść się do: kompozycji pracy, nowatorstwa ujęcia tematu, samodzielności analityczno-interpretacyjnej Autora, opanowania stylu naukowego, logiki i spójności tekstu, trafności doboru i wykorzystania źródeł, redakcyjnego kształtu pracy.

Ustny egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną, w której składzie znajduje się promotor i recenzent pracy oraz przewodniczący komisji, powoływany spośród samodzielnych pracowników przypisanych bądź to do dyscypliny językoznawczej, jeśli egzamin dotyczy pracy literaturoznawczej, bądź to — do dyscyplin literaturoznawczej w przypadku pracy językoznawczej. Przewodniczący komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu. Na studiach licencjackich komisja przeprowadzająca egzamin dyplomowy zadaje trzy pytania: pytanie z wykazu zagadnień opracowanych dla danego kierunku, pytanie związane z problematyką przedstawianą podczas seminarium oraz pytanie związane z tematyką pracy. Pytania obejmują zakres materiału związany z wiedzą, którą student zdobył w toku studiów w obu dyscyplinach (Zał. 2: 3.4d i 3.4e).

Na studiach magisterskich komisja egzaminacyjna zadaje trzy pytania: jedno pytanie bezpośrednio związane z tematyką bądź metodologią pracy oraz dwa pytania dotyczące poszerzonej problematyki związanej z pracą magisterską, przy czym jedno z pytań musi sprawdzać wiedzę studenta w zakresie drugiej dyscypliny (językoznawczej lub literaturoznawczej). Pytania egzaminacyjne, ocena odpowiedzi na nie, komponenty merytoryczne uwzględniane w łącznej ocenie końcowej egzaminu dyplomowego umieszczane są w protokole, który Przewodniczący Komisji wypełnia w systemie APD.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.

Monitorowanie przyczyn wyboru studiów polonistycznych i późniejszej rezygnacji części studentów z owych studiów na różnych etapach studiowania wraz z analizą bieżącej realizacji programowych efektów uczenia się studentów przyczyniły się do radykalnego zmodyfikowania programu polonistycznych studiów I stopnia w roku 2019, by student kończący szkołę średnią miał możliwość wyrównania braków edukacyjnych (stąd w programie znalazło się wiele zajęć wprowadzających, przygotowawczych, zwłaszcza w pierwszym semestrze studiów), by oferta programowa była adekwatna do przygotowania merytorycznego studentów. W trosce o terminowe kończenie prac dyplomowych do programu filologii polskiej I stopnia włączono dodatkowy semestr seminarium dyplomowego.

Analizę wyborów i decyzji studentów ułatwiają ankiety satysfakcji studentów przeprowadzane na I i III roku studiów licencjackich (badanie zgodne z Zarządzeniem nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 20.12.2020 r. — por. pkt. 1.3).

Ocena postępów w pracy studentów przeprowadzana jest systematycznie przez prowadzących zajęcia, którzy dzielą się swoimi spostrzeżeniami z koordynatorami zajęć, a ci wnioski gromadzą w ankietach autoewaluacyjnych (wprowadzonych Zarządzeniem nr 38 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 14.01.2016 r. — Zał. 2: 3.5a, 3.5b).

W ocenie jakości kształcenia i osiągniętych przez studentów wyników pomagają też hospitacje zajęć wszystkich pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych przeprowadzane przynajmniej raz w roku (zgodnie z Zarządzeniem nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 18.03.2021 r. — Zał. 2: 3.5c, 3.5d; przykładowe wypełnione arkusze hospitacji: Zał. 2: 3.5e).

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Zasady rozliczania i oceniania przedmiotów, do których dostosowana jest realizacja programów filologii polskiej na obu poziomach kształcenia, ujęte zostały w *Regulaminie studiów UŁ* (§ 38–45).

Uniwersytet Łódzki wykorzystuje tradycyjną skalę ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0 oraz formę zał i nzał w odniesieniu do kursów e-learningowych, a na Wydziale Filologicznym także w odniesieniu do wykładów kursowych tworzących przedmioty wieloskładnikowe (w tym zakresie praktyka bywa różna na poszczególnych Wydziałach UŁ). Informacja o tym, czy w ramach danego przedmiotu obowiązuje zaliczenie, zaliczenie na ocenę, czy egzamin umieszczona jest w programach i planach studiów filologii polskiej, które publikowane są na stronie internetowej Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii, oraz w opisie przedmiotu w systemie USOS.

Każdy przedmiot rozliczany jest przez prowadzącego zgodnie z kryteriami sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyjętymi dla danego przedmiotu (oceny cząstkowe śródsesemestralne: aktywność na zajęciach, referaty, prezentacje, kolokwia, sprawdziany, testy; zadania sesemestralne: zlecane na początku sesemstru a rozliczane pod koniec sesemstru: prace

pisemne/eseje, zadania projektowe; egzaminy ustne i pisemne, testy całościowe/przeglądowe; prace dyplomowe i egzaminy dyplomowe właściwe dla danego poziomu studiów (na studiach I stopnia: opracowane i opublikowane zagadnienia językoznawcze i literaturoznawcze egzaminu ustnego pozwalają studentowi przygotować się do owej wieńczącej studia konfrontacji merytorycznej). Pieczę nad realizacją efektów uczenia się poszczególnych przedmiotów ma koordynator przedmiotu (obowiązki koordynatora oraz sposób opisywania przedmiotów w sylabusach precyzyjnie wskazane są Zarządzenie nr 64 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.02.2022 ze zmianami — **Załącznik 2: 3.6a**). To on w porozumieniu z prowadzącymi ustala warunki realizacji i zaliczania przedmiotu, monitoruje terminowość i jakość zaliczania przedmiotu (nie może to być przedmiot o analogicznych efektach uczenia się, które student realizuje na w ramach studiowanego kierunku). Kryteria rozliczania i oceniania danego przedmiotu przekazywane są przez prowadzących zajęcia na pierwszym spotkaniu w semestrze, a ponadto odnotowane są w sylabusie (wzór sylabusu — **Załącznik 2: 3.6b**; zestawienie sylabusów przedmiotowych — **Załącznik 2: 3.6c**), który umieszczany jest przez koordynatora w systemie USOS (sylabusy udostępniane są również w materiałach zespołów organizowanych w MS Teams; sylabusy wraz z efektami uczenia się zatwierdzone są w programie polonistycznym przez Senat UŁ). Weryfikacja efektów uczenia się zależy od doboru metod pracy i kryteriów sprawdzania przez prowadzących zrealizowanych przez studenta zadań. Dla przedmiotów wieloskładnikowych koordynator musi ustalić proporcję oceny ważonej w systemie USOS (np. zał/wykład + 40 % konwersatorium + 60 % egzamin). Obowiązkiem prowadzących i koordynatora jest wprowadzenie uzyskanych przez studenta ocen do USOS zgodnie z regulaminowymi przepisami (lista koordynatorów w roku 2022/2023 — **Załącznik 2: 3.6d i 3.6e**).

Oceny cząstkowe z zadań etapowych omawiane mogą być przez prowadzącego na zajęciach, podczas indywidualnych spotkań w ramach konsultacji, a w przypadku prac pisemnych najczęściej odnotowywane są bezpośrednio pod sprawdzianem/esejem; każdy student ma prawo wglądu do sprawdzonej pracy pisemnej/kolokwium.

Egzaminy i zaliczenia kończące przedmiot odbywają się w sesji egzaminacyjnej (przygotowanie do wielu egzaminów jest ukierunkowane przez wykładowcę dzięki udostępnionej na początku semestru liście zagadnień egzaminacyjnych — **Załącznik 2: 3.6f, 3.6g, 3.6h**), natomiast zajęcia składowe będące częścią przedmiotu wieloskładnikowego winny być zaliczone do końca semestru, przed sesją (przeniesienie zaliczenia takiego przedmiotu na czas sesji wymaga zgody koordynatora przedmiotu).

Studentowi przysługuje prawo zdawania jednego egzaminu lub zaliczenia poprawkowego z każdego przedmiotu. Na wniosek studenta, który zgłasza zastrzeżenia co do trybu przeprowadzania zaliczenia lub egzaminu, dziekan może zarządzić komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta w zakresie danego przedmiotu (warunki egzaminowania dookreślone zostały w *Regulaminie studiów UŁ*).

Sposób sprawdzania i oceniania seminariów i prac dyplomowych omówione zostały w pkt. 3.4.

Potwierdzaniu zgodności treści zajęć i metod weryfikacji efektów kształcenia z tematyką przedmiotu i wymaganiami dotyczącymi jego zaliczenia służą ankiety studenckie (zob. pkt. 1.3 i 3.4) oraz ankiety hospitacji (zob. pkt. 3.5). Również w formie elektronicznej student może wypowiedzieć się w anonimowej ankiecie umieszczonej w systemie USOS na temat wszystkich przedmiotów i zajęć zrealizowanych w danym semestrze. Wyniki ankiet i hospitacji stanowią podstawę do merytorycznej dyskusji między pracownikami Instytutu i wprowadzania ewentualnych zmian tak w programie, jak i w systemie egzekwowania efektów uczenia się.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

System sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w trakcie procesu kształcenia na filologii polskiej I i II stopnia dostosowany jest z jednej strony do poziomu trudności etapu studiowania, do rodzaju realizowanych zajęć oraz możliwości studentów. Sprawdzeniu, w jakim stopniu student uzyskał etapowe efekty uczenia się, służą najczęściej testy (wyboru, testy luk, testy mieszane; testy otwarte i zamknięte) i kolokwia pisemne, ocena przygotowanego referatu czy prezentacji (indywidualnych lub grupowych); ocena realizacji problemu metodą projektową; sprawdzeniu wiedzy całościowej służą: testy pisemne i kolokwia semestralne (pisemne i ustne), prace pisemne (rozprawka, esej), egzaminy ustne i pisemne, wreszcie praca dyplomowa i egzamin dyplomowy (te ostatnie opisane w pkt. 3.4).

Weryfikacja założonych efektów uczenia się może mieć postać: ocenienia pojedynczych wypowiedzi lub ustnej aktywności semestralnej studenta, sprawdzenia złożonej przez studenta pracy pisemnej; przy realizacji projektu (np. w ramach specjalizacji edytorskiej) — polega na nadzorowaniu prac etapowych; w przypadku przygotowywania prac dyplomowych — polega na koordynowaniu prac przygotowawczych i weryfikowaniu efektów poszczególnych faz działania studenta; końcowym ocenieniu przez opiekuna zarówno postępów w pracy oraz merytorycznego i językowego kształtu tekstu finalnego. W zależności od potrzeb każdy nauczyciel akademicki może sprawdzić wiedzę studenta metodami tradycyjnymi lub przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi MS Moodle czy aplikacji MS Teams.

Metody sprawdzania efektów uczenia się osiągnięte na praktykach zawodowych: opisane zostały w pkt. 2.7.

Egzamin z języka nowożytnego jest przeprowadzany przez Studium Języków Obcych i składa się z dwóch części: część pisemna obejmuje sprawdzenie umiejętności czytania, słuchania, pisania tekstów formalnych i użytkowych, gramatyki i leksyki użytkowej, zgodnie z przyjętym na polonistyce programem kształcenia i obowiązującą literaturą (120 minut, max. 80 punktów); część ustna jest egzaminem komisyjnym (15 min., max 20 punktów). Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej z egzaminu programowego jest uzyskanie minimum 55% z każdej części egzaminu.

3.8. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych).

Prowadzący zajęcia monitoruje i dokumentuje proces dydaktyczny: przygotowuje wykazy pytań z form ustnych i pisemnych zaliczeń oraz egzaminów i przechowuje je w formie papierowej lub elektronicznej oraz zachowuje dokumentację poświadczającą osiągnięcie efektów uczenia się w formie pisemnej przez 12 miesięcy (§ 45 Regulaminem studiów UŁ).

Wszystkie prace dyplomowe umieszczane są w Archiwum Prac Dyplomowych (APD), które jest częścią systemu USOS, skąd trafiają bezpośrednio po zdaniu egzaminu dyplomowego do repozytorium prac dyplomowych. W APD umieszczane są również protokoły egzaminów dyplomowych (por. pkt. 3.4).

Dzienniki praktyk wraz z dokumentacją zrealizowanych praktyk zawodowych rozliczane są i przechowywane przez opiekunów praktyk.

3.9. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Monitorowaniem losów absolwentów uczelni zajmuje się zespół Biura Karier UŁ, które na podstawie cyklicznie przeprowadzanych ankiet, przygotowuje raport przedstawiany władzom UŁ (Biuro Karier działa na podstawie Zarządzenia nr 124 Rektora UŁ z dnia 22.06.2022 r. — **Zał. 2: 3.9a**); Badania w latach minionych przeprowadzane były po roku, trzech i pięciu latach od ukończenia studiów (od 2022 — tylko po roku). Próba populacyjna to zazwyczaj ok. 10% absolwentów UŁ. W latach 2017–2020 ponad 60% badanych absolwentów UŁ studiów I stopnia podjęło pracę; natomiast po studiach II stopnia ok. 80–90% ankietowanych absolwentów (przykładowe wyniki badań przeprowadzonych w latach 2017–2022: **Zał. 2: 3.9b, 3.9c; 3.9d, 3.9e, 3.9f, 3.9g, 3.9h**).

Od roku 2017 Wydział Filologiczny próbował przeprowadzać badania ankietowe wśród absolwentów przy okazji wręczania dyplomów podczas Gali Absolwenta (koordynowało te działania Biuro Karier UŁ — **Zał. 2: 3.9i**). Analiza wyników przeprowadzonych wówczas ankiet mogłaby mieć wpływ na kształtowanie programu polonistyki, gdyby nie niewielka liczba ankietowanych polonistów — wynik takiej ankiety nie jest miarodajny i nie daje wiarygodnego obrazu zależności między jakością programu polonistycznego a przydatnością absolwenta na rynku pracy.

Staramy się także na bieżąco monitorować zawodowe losy absolwentów naszego Wydziału (i kierunku) i organizować spotkania z osobami, którym udało się odnieść sukces (np. spotkanie zorganizowane w 2022 r. dla społeczności akademickiej z absolwentem filologii polskiej z roku 2021 — Łukaszem Barysem — pisarzem — laureatem Paszportu „Polityki” 2021).

3.10. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Kierunki filologia polska I i II stopnia w pełni dostosowały metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się do przepisów nadrzędnych i uniwersyteckich aktów wykonawczych:

1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668).
2. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).
3. Zarządzenia nr 69 Rektora UŁ z dnia 23.01.2018 r. w sprawie zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle (ze zm.), w tym regulamin korzystania z platformy edukacyjnej w UŁ — załącznik do zarządzenia nr 69 Rektora UŁ.
4. Zarządzenia nr 124 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 22.06.2022 r. w sprawie: monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych).

Przedmioty dydaktyczne na studiach filologii polskiej I i II stopnia prowadzone są przez 67 pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii:

- **6 profesorów tytularnych:** prof. dr hab. Arkadiusz **Morawiec**, prof. dr hab. Dorota **Samborska-Kukuć**, prof. dr hab. Maciej **Szargot**, prof. dr hab. Elżbieta **Umińska-Tytoń**, prof. dr hab. Ewa **Woźniak**, prof. dr hab. Rafał **Zarębski**;
- **29 doktorów habilitowanych (z tego 21 na stanowisku profesora UŁ):** dr hab. Maria **Berkan-Jabłońska**, prof. UŁ, dr hab. Tomasz **Bocheński**, prof. UŁ, dr hab. Beata **Burska-Ratajczyk**, dr hab. Tomasz **Cieślak**, prof. UŁ, dr hab. Przemysław **Dakowicz**, dr hab. Małgorzata **Domagalska**, prof. UŁ, dr hab. Jolanta **Fiszbak**, prof. UŁ, dr hab. Małgorzata **Gajak-Toczek**, prof. UŁ, dr hab. Katarzyna **Jachimowska**, prof. UŁ, dr hab. Beata **Gala-Milczarek**, dr hab. Beata **Grochala-Woźniak**, prof. UŁ, dr hab. Irena **Jaros**, prof. UŁ, dr hab. Anita **Jarzyna**, prof. UŁ, dr hab. Katarzyna **Kaczor-Scheitler**, dr hab. Marzena **Karwowska**, prof. UŁ, dr hab. Danuta **Kowalska**, prof. UŁ, dr hab. Michał **Kuran**, prof. UŁ, dr hab. Anna **Lenartowicz-Zagrodna**, prof. UŁ, dr hab. Alicja **Mazan-Mazurkiewicz**, dr hab. Adam **Mazurkiewicz**, prof. UŁ, dr hab. Małgorzata **Mieszek**, dr hab. Edyta **Pałuszyńska**, prof. UŁ, dr hab. Krystyna **Pietrych**, prof. UŁ, dr hab. Magdalena **Pietrzak**, prof. UŁ, dr hab. Ewa **Szkudlarek-Śmiechowicz**, prof. UŁ, dr hab. Agnieszka **Wierzbicka**, prof. UŁ, dr hab. Jerzy **Wiśniewski**, dr hab. Marzena **Woźniak-Łabieniec**, prof. UŁ, dr hab. Grażyna **Zarzycka**, prof. UŁ;
- **28 doktorów:** dr Katarzyna **Badowska**, dr Michalina **Biernacka**, dr Katarzyna **Burska**, dr Bartłomiej **Cieśla**, dr Iwona **Dembowska-Wosik**, dr Anetta **Gajda**, dr Mateusz **Gaze**, dr Lidia **Ignaczak**, dr Monika **Kaźmierczak**, dr Karolina **Kołodziej**, dr Agnieszka **Kowalkiewicz-Kulesza**, dr Magdalena **Kuran**, dr Magdalena **Lachman**, dr Aleksandra **Mikinka**, dr Maria **Nowakowska**, dr Elwira **Olejniczak**, dr Małgorzata **Pawlata**, dr Anita **Pawłowska-Kościelniak**, dr Anna **Petlak**, dr Mateusz **Poradecki**,

dr Joanna **Raźny**, dr Izabela **Różycka**, dr Grzegorz **Rudziński**, dr Anna **Sokół-Klein**, dr Monika **Urbańska**, dr Magdalena **Wasąg**, dr Anna **Wiśniewska-Grabarczyk**, dr Kamila **Żukowska**;

- **4 magistrów**: mgr Aleksandra **Goszczyńska**, mgr Beata **Kacperska**, mgr Paulina **Kaźmierczak**, mgr Aleksandra **Kujawiak**.

W tej liczbie są również wskazane 3 osoby zatrudnione na etatach badawczych (dr hab. prof. UŁ Anita Jarzyna, dr Anna Wiśniewska-Grabarczyk ½ etatu, dr Aleksandra Mikinka ½ etatu), gdyż w uzasadnionych względami merytorycznymi (prowadzenie zajęć autorskich w bloku fakultatywnym) lub potrzebami kadrowymi (dłuższe nieobecności pracowników dydaktyczno-badawczych) przypadkach powierza się im wybrane zajęcia dydaktyczne — zgodnie z ich kompetencjami i zainteresowaniami badawczymi.

Liczba nauczycieli jednostki na kierunku filologia polska według stopni lub tytułu (stan na dzień 20.09.2022 r.):

Tytuł lub stopień naukowy	Liczba pracowników	UŁ jako podstawowe miejsce pracy	
		W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor zwyczajny	6	6	-
Doktor habilitowany	29	28	-
Doktor	28	26	-
Magister	4	-	-

Liczba nauczycieli akademickich jednostki na kierunku filologia polska według stanowisk (stan na dzień 20.09.2022 r.):

Stanowisko	Liczba pracowników	UŁ jako podstawowe miejsce pracy	
		W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor zwyczajny	6	6	-

Profesor nadzwyczajny posiadający stopień doktora habilitowanego	22	22	-
Adiunkt posiadający stopień doktora habilitowanego	7	6	-
Adiunkt posiadający stopień doktora	29	28	-
Asystent	6	-	-
Starszy wykładowca	2	2	-

Wszyscy pracownicy uzyskali stopnie i tytuły naukowe w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo bądź literaturoznawstwo. Ich kompetencje i zainteresowania naukowe odpowiadają ściśle prowadzonym zajęciom dydaktycznym, co jest gwarancją uzyskania założonych efektów uczenia się (por. **Zał. 1: Tab 4** i charakterystyki pracowników — **Zał. 2: 4.1a**). Większość zajęć prowadzą pracownicy mający długoletnie doświadczenie dydaktyczne. Kilkoro pracowników Instytutu posiada kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Zajęcia niepolonistyczne na studiach polonistycznych prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni na innych wydziałach UŁ i innych jednostkach administracyjnych UŁ (na Wydziale Historyczno-Filozoficznym, w Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego). Sporadycznie (w zależności od potrzeb kadrowych) pojedyncze przedmioty specjalizacyjne realizują w oparciu o umowy cywilnoprawne pracownicy spoza UŁ — są to osoby z wieloletnim praktycznym doświadczeniem zawodowym w danej dziedzinie (np. *Redakcja publikacji dziecięcych*, III r., specjalizacja edytorska, edycja 2021/2022 — dr K. Goławska-Stachowiak; *Konteksty edukacji polonistycznej w szkole podstawowej*, III rok, ćwiczenia metodyczne, specjalność nauczycielska, mgr Klaudia Jeznach).

Pracownicy systematycznie poszerzają i rozwijają swoje kompetencje, uczestnicząc również w szkoleniach, warsztatach, kursach, stażach itp.

Badania naukowe wykładowców koncentrują się wokół następujących zagadnień:

L.p.	Nazwa zadania badawczego	Wykonawca
1	Edycja krytyczna <i>Kroniki Sarmacji europejskiej</i> Aleksandra Gwagnina	dr hab. M. Kuran, prof. UŁ, mgr A. Kunikowska, dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ

2	Literatura polska od XVI do końca XVIII w. (zróżnicowana tematyka i formy)	dr hab. M. Kuran, prof. UŁ, dr hab. M. Mieszek, dr hab. K. Kaczor-Scheitler, dr M. Pawlata, dr Magdalena Kuran dr A. Petlak, mgr A. Kunikowska, dr K. Żukowska
3	Edytorstwo tekstów literackich i użytkowych od XVI w. po wiek XX.	dr hab. M. Kuran, prof. UŁ, dr hab. M. Mieszek, dr hab. K. Kaczor-Scheitler, dr M. Pawlata, dr A. Petlak, mgr A. Kunikowska, dr K. Żukowska, dr J. Rażny, dr M. Urbańska
4	Twórczość Bartłomieja Georgiewicza i związki literatury dawnej ze światem muzułmańskim	dr hab. Michał Kuran, prof. UŁ, mgr A. Kunikowska
5	Dramat i teatr epok dawnych	dr hab. Małgorzata Mieszek
6	Biblia a literatura	dr hab. Katarzyna Kaczor-Scheitler
7	Wybitni twórcy wieku XIX i pocz. XX w nowym oświeceniu i rewaloryzacja autorów i/lub dzieł niesłusznie zapomnianych	prof. dr hab. D. Samborska-Kukuć, dr A. Mikinka
8	Badania genealogiczne, archiwalne i rekonstrukcje biografii postaci historycznych związanych głównie z literaturą	prof. dr hab. D. Samborska-Kukuć
9	Problematyka modernistycznej podmiotowości	dr K. Badowska
10	Pisarstwo Stanisława Przybyszewskiego	dr K. Badowska
11	Relacje polsko-żydowskie na przełomie XIX i XX w.	dr hab. M. Domagalska, prof. UŁ
12	Funkcjonowanie i migracja reliktyw polskości na dawnych Kresach Rzeczypospolitej	prof. dr hab. D. Samborska-Kukuć, dr A. Mikinka
13	Literacka przeszłość Łodzi i regionu. Prasa łódzka pocz. XX w.	dr K. Badowska, dr K. Kołodziej

14	Literatura popularna, literatura dla dzieci i młodzieży. Nurt religijny w literaturze dziecięcej	dr hab. A. Mazan-Mazurkiewicz, dr hab. A. Mazurkiewicz, prof. UŁ
15	Poezja polska po 1989 roku	dr hab. T. Cieślak, prof. UŁ
16	Literatura Łodzi od połowy XIX w. po czasy najnowsze	dr hab. K. Pietrych, prof. UŁ, dr hab. T. Cieślak
17	Regionalizm literacki	dr hab. T. Cieślak, prof. UŁ
18	Poezja polska XX i XXI wieku w kontekście studiów nad zwierzętami, studiów ekokrytycznych, studiów nad ludobójstwami	dr hab. A. Jarzyna, prof. UŁ
19	Modernistyczna poezja polska; twórczość Aleksandra Wata	dr hab. K. Pietrych, prof. UŁ
20	Badania archiwalne i biograficzne dotyczące pisarzy krajowego romantyzmu i okresu międzypowstaniowego, ze szczególnym uwzględnieniem piśmiennictwa kobiet	dr hab. M. Berkan-Jabłońska, prof. UŁ
21	Życie literackie okresu międzypowstaniowego XIX wieku rekonstruowane na podstawie prasy i listów z epoki	dr hab. M. Berkan-Jabłońska, prof. UŁ
22	Literatura polskiego romantyzmu, tradycja romantyczna w literaturze polskiej	Prof. dr hab. Maciej Szargot, mgr Klaudia Jeznach
23	Kultura popularna XIX wieku	dr hab. M. Berkan-Jabłońska, prof. UŁ
24	Kryminał od XIX wieku po współczesność	dr hab. M. Berkan-Jabłońska, prof. UŁ
25	Muzyczność w poezji polskiej XX wieku; badania nad piosenką literacką z lat PRL; literacka i publicystyczna recepcja jazzu	dr hab. Jerzy Wiśniewski
26	Twórczość Jarosława Iwaszkiewicza. Edycja listów Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów z lat 1944–1979	dr hab. J. Wiśniewski

27	Literatura XX i XXI wieku a doświadczenia egzystencjalne	dr hab. Tomasz Bocheński, prof. UŁ, dr hab. P. Dakowicz, dr hab. M. Karwowska, prof. UŁ, prof. dr hab. A. Morawiec, dr hab. M. Woźniak-Łabieniec, dr M. Wasąg
28	Literatura XX i XXI wieku w wybranych ujęciach relacyjnych (np. wobec sztuki, kultury masowej, modernizacji, polityki, religii)	dr hab. Tomasz Bocheński, prof. UŁ, dr hab. P. Dakowicz, prof. dr hab. A. Morawiec, dr M. Lachman, dr M. Wasąg
29	Historia literatury współczesnej	dr Agnieszka Kowalkiewicz-Kulesza
30	Literackie reprezentacje ludobójstwa i Zagłady	prof. dr hab. Arkadiusz Morawiec
31	Cenzura w PRL-u	dr hab. M. Woźniak-Łabieniec, prof. UŁ, dr A. Wiśniewska-Grabarczyk
32	Komunikacja literacka w XXI wieku, mechanizmy współczesnego życia literackiego, rola pisarza, socjologia literatury	dr M. Lachman
33	Mitokrytyka, antropologia literatury	dr hab. M. Karwowska, prof. UŁ
34	Literatura dla dzieci i młodzieży	prof. dr hab. Maciej Szargot
35	Zagadnienia dydaktyki języka i literatury polskiej	dr hab. Jolanta Fiszbak prof. UŁ, dr hab. Małgorzata Gajak-Toczek prof. UŁ, dr hab. Beata Gala-Milczarek, dr Agnieszka Kowalkiewicz-Kulesza, mgr Klaudia Jeznach, prof. dr hab. Maciej Szargot
36	Polszczyzna dawnych tekstów przekładowych (zwłaszcza biblijnych oraz prawnych), w tym zagadnienia onomastyczne	dr hab. D. Kowalska, prof. UŁ, dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ, prof. dr hab. R. Zarębski
37	Genologia lingwistyczna w ujęciu historycznym	dr hab. M. Pietrzak, prof. UŁ, dr A. Gajda

38	Kontakty językowe, w tym historia leksykografii polsko-łacińskiej oraz bilingwizm polsko-francuski	prof. dr hab. R. Zarębski, dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ
39	Semantyka i stylistyka historyczna	Prof. dr hab. E. Umińska-Tytoń, prof. dr hab. Ewa Woźniak, prof. dr hab. R. Zarębski, dr hab. D. Kowalska, prof. UŁ, dr hab. M. Pietrzak, prof. UŁ, dr A. Gajda
40	Edycja tekstów dawnych	dr hab. D. Kowalska, prof. UŁ, dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ
41	Socjolingwistyka historyczna	prof. dr hab. E. Umińska-Tytoń, dr A. Pawłowska-Kościelniak
42	Słowotwórstwo historyczne	prof. dr hab. Rafał Zarębski
43	Glottodydaktyka polonistyczna	dr hab. G. Zarzycka, prof. UŁ, dr hab. E. Pałuszyńska, prof. UŁ, dr G. Rudziński, dr M. Nowakowska, dr M. Biernacka, dr I. Dembowska-Wosik, dr hab. B. Grochala-Woźniak, prof. UŁ, dr M. Gaze, mgr P. Kaźmierczak
44	Fonodydaktyka	dr M. Biernacka
45	Komunikacja międzykulturowa	dr hab. G. Zarzycka, prof. UŁ, dr I. Dembowska-Wosik
46	E-ludyczność w glottodydaktyce	mgr Paulina Kaźmierczak
47	Współczesna polszczyzna, zwłaszcza w odmianie medialnej — perspektywa genologiczna, dyskursywna, tekstologiczna, semantyczna	dr hab. B. Grochala-Woźniak, prof. UŁ, dr hab. E. Pałuszyńska, prof. UŁ, dr M. Gaze, dr I. Dembowska-Wosik
48	Lingwistyka kulturowa	dr hab. Beata Grochala-Woźniak, dr hab. G. Zarzycka, prof. UŁ, dr hab. E. Pałuszyńska, prof. UŁ, dr G. Rudziński
49	Genologia lingwistyczna	dr hab. E. Pałuszyńska, prof. UŁ, dr hab. B. Grochala-Woźniak

50	Dowcip/komizm językowy	dr hab. B. Grochala-Woźniak, dr M. Gaze
51	Emocje w debacie publicznej	dr hab. E. Pałuszyńska, prof. UŁ
52	Język sportu	dr hab. B. Grochala, prof. UŁ
53	Język i tekst w mediach (w różnych ujęciach metodologicznych, m.in. z punktu widzenia mediolingwistyki, genologii lingwistycznej, lingwistyki tekstu i dyskursu, stylistyki, leksykologii, semantyki, pragmatyki językowej, kultury języka polskiego, systemu współczesnego języka polskiego)	dr hab. E. Szkudlarek-Śmiechowicz, prof. UŁ, dr hab. K. Jachimowska, prof. UŁ, dr hab. A. Wierzbicka, prof. UŁ, dr K. Burska, dr B. Cieśla, dr A. Sokół-Klein, dr E. Olejniczak, mgr B. Kacperska, mgr A. Kujawiak
54	Kultura języka polskiego	dr K. Burska, dr B. Cieśla, dr hab. A. Wierzbicka, prof. UŁ
55	Aksjologia lingwistyczna	dr hab. Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz, prof. UŁ, dr K. Burska
56	Lingwistyka tekstu, lingwistyka dyskursu, genologia lingwistyczna	dr hab. E. Szkudlarek-Śmiechowicz, prof. UŁ, dr B. Cieśla, dr hab. K. Jachimowska, prof. UŁ
57	E-dydaktyka	dr hab. Agnieszka Wierzbicka, prof. UŁ
58	Onomastyka, onomastyka medialna	dr hab. E. Szkudlarek-Śmiechowicz, prof. UŁ, dr K. Burska, mgr B. Kacperska, mgr A. Kujawiak
59	Lingwistyka korpusowa	dr hab. Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz, prof. UŁ
60	Juryslingwistyka	dr hab. B. Burska-Ratajczyk, prof. UŁ
61	Słowotwórstwo rzeczowników, przymiotników i czasowników w gwarach polskich	dr hab. Irena Jaros, prof. UŁ

62	Język folkloru ludowego	dr hab. K. Sicińska, prof. UŁ
63	Współczesna i historyczna leksyka gwarowa	dr hab. Irena Jaros, prof. UŁ, dr hab. K. Sicińska, prof. UŁ
64	Historia i metodologia badań nad polszczyznę południowokresową	dr hab. K. Sicińska, prof. UŁ
65	Język i styl dawnej epistolografii, w tym językowa etykieta epistolarna	dr hab. K. Sicińska, prof. UŁ
66	Nazwy własne i ich miejsce w systemie onomastycznym	dr hab. I. Jaros, prof. UŁ

Materiały i wyniki badań pracownicy Instytutu na bieżąco wykorzystują podczas zajęć dydaktycznych, niektóre publikacje włączane są do wykazu literatury (obowiązkowej i uzupełniającej) pomocnej w realizacji treści kształcenia danego przedmiotu (przykład uwzględnienia w pracy dydaktycznej badań prowadzonych w ramach projektu *Związki sztuki i literatury w Polsce po 1945 roku* — omówiony w pkt. 1.2).

1. Wyniki badań prowadzonych przez dr hab. prof. UŁ Małgorzatę Domagalską dotyczące problematyki relacji polsko-żydowskich są wykorzystywane w prowadzeniu zajęć autorskich w bloku fakultatywnym: *Kaci i ofiary. Rozmowy o Holokauście* oraz *Tam już nie ma żadnej rzeki. Obraz Zagłady w literaturze*.
2. Konsekwencją badań regionalnych życia literackiego (*Kultura literacka Łodzi do 1939 r.*), były m.in. zajęcia fakultatywne prowadzone przez dra hab. prof. UŁ Tomasza Cieślaka *Kultura literacka Łodzi* (edycja: sem. letni 2021/2022).
3. Doświadczenia zdobywane w projektach edytorskich (edycje dzieł Marewicza, Paszkowskiego, Bielskiego, szesnastowiecznych przekładów *Psałterzy* i in.) wykorzystuje się podczas zajęć historycznojęzykowych, na specjalizacji edytorskiej i zajęciach fakultatywnych w bloku B, również podczas prowadzenia seminariów licencjackich i magisterskich, jak też prac doktorskich.

Koncepcje autorskich wielokierunkowych badań kadry Zakładu Historii Języka Polskiego są wykorzystywane m.in. podczas językoznawczych zajęć z *Metodologii badań językoznawczych* (konwersatorium, studia magisterskie, I rok, kurs realizowany jest przez 4 wykładowców): literaturę uzupełniającą stanowią publikacje pracowników Zakładu, dzięki czemu studenci mogą od strony praktycznej zapoznać się z wybranymi zagadnieniami metodologii językoznawstwa i konkretnymi procedurami badawczymi. Zajęcia są realizowane w pierwszym semestrze na studiach II

stopnia i stanowią cenną pomoc podczas indywidualnych badań studentów w trakcie pisania pracy magisterskiej, co podkreślają sami studenci w ankietach i w indywidualnych rozmowach z opiekunami prac magisterskich.

Najważniejsze granty naukowe, finansowane ze środków zewnętrznych, realizowane przez pracowników IFPiL (jako kierowników lub głównych wykonawców i współwykonawców)

1. W zakresie literaturoznawstwa:

- **The reception of the works of Czesław Miłosz in the People's Republic of Poland in the light of censorship records** (Beinecke Visiting Scholar Fellowships, Yale University, USA, 2018, kierownik projektu: dr hab. Marzena Woźniak-Łabieniec, prof. UŁ).
- **Wydanie krytyczne rozproszonych oraz niepublikowanych tekstów Czesława Miłosza z lat 1945–2004. Sporządzenie i opublikowanie bibliografii przedmiotowej twórczości Czesława Miłosza (1931–2019)** (grant NPRH 2017–2020, wykonawca: dr hab. M. Woźniak-Łabieniec, prof. UŁ).
- **Edycja krytyczna „Sarmatiae Europaeae descriptio” i „Kroniki Sarmacji europejskiej” Aleksandra Gwagnina**, (grant NPRH nr rej 11H 20 0209 88, lata: 2022–2026), kierownik grantu: dr hab. Michał Kuran, prof. UŁ, wykonawca: dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ (literaturoznawczo-językoznawczy).
- **Powojenna literatura polska w świetle kryptotekstów (na podstawie biuletynów Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk z lat 1945–1956)** (grant NCN Preludium, kierownik projektu: dr A. Wiśniewska-Grabarczyk).
- **Kontynuacja wydania krytycznego Dzieł Zebranych Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, t. 4–13** (0089/NPRH3/H11/82/2014) (grant NPRH, 2017–2019, wykonawca: dr hab. M. Woźniak-Łabieniec, prof. UŁ).
- **Polska poezja współczesna. Przewodnik encyklopedyczny** (grant NPRH nr 11 H 12 0245, 2017; wykonawca: dr hab. M. Woźniak-Łabieniec, prof. UŁ).
- **Kultura literacka Łodzi do 1939 roku** (grant NPRH 0100/NPRH4/H1a/83/2015, 2015–2022, uczestnicy spośród pracowników filologii polskiej UŁ: dr K. Badowska, dr hab. prof. UŁ T. Cieślak, dr K. Kołodziej, dr hab. prof. UŁ K. Pietrych, dr B. Cieśla).
- **Henryk Sienkiewicz. Obecność w kulturze polskiej XX wieku. Polskość i nowoczesność. Recepcja i nowe odczytania** (NCN 2012/06/A/HS2/00252, 2013–2019, wykonawca: prof. dr hab. D. Samborska-Kukuć).

- **Czytanie poetów polskiego oświecenia. Krasicki — Naruszewicz — Trembecki — Karpiński** (grant NPRH 11H 12 0167 81, 2013–2018, wykonawca dr Małgorzata Pawlata).
- **Post-koiné. Studia o nieantropocentrycznych językach (poetyckich)** (NPRH/U21/SP/507137/2021/11, 2022, kierownik: dr hab. prof. UŁ Anita Jarzyna).
- **Archiwum prywatne Irit Amiel — opracowanie zbiorów oraz publikacja ineditów literackich** (grant IDUB 2/2021, kierownik: dr hab. prof. UŁ Anita Jarzyna).
- **Edycja krytyczna dzieł Stanisława Przybyszewskiego** (grant NPRH K/PMI/000356, 2018–2022, wykonawca: dr Katarzyna Badowska).
- **Kształcenie obywatela na scenach jezuickich w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Programy teatralne w archiwach wileńskich i rzymskich SJ oraz w wybranych bibliotekach polskich** (NCN UMO-2014/13/B/HS2/00524, 2015–2018, wykonawca: dr hab. Małgorzata Mieszek).
- **Christian-Muslim Relations 1500–1900, Bibliographical History** (CMR1900) (grant AH/J003875/1 przyznany przez Arts and Humanities Research Council of Great Britain; wykonawca: dr hab. prof. UŁ Michał Kuran).

2. W zakresie językoznawstwa:

- **Historia polskiej leksykografii przekładowej. Najdawniejsze słowniki polsko-łacińskie** (NCN, Miniatura DEC-2017/01/X/HS2/01887, 2018–2019, kierownik projektu: dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ).
- **Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy. Wersja łacińsko-polska** (grant NPRH, wykonawca: dr hab. A. Lenartowicz-Zagrodna, prof. UŁ).
- **Emblematy kultury polskiej — koncepcja leksykonu/Emblems of the Polish Culture — Lexicon Concept** (grant IZSEZO_188512 przyznany przez Fonds National Suisse de la Recherche Scientifique (Szwajcarski Narodowy Fundusz Naukowy); <https://agenda.unifr.ch/e/de/6281/>; 2019, funkcja eksperta: dr hab. Grażyna Zarzycka).
- **Krise der Europäischen Union? Zu ihrer diskursiven Konstruktion in der polnisch-deutschen öffentlichen Debatte** (grant Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki, nr 200459, 2015–2018; wykonawcy w projekcie: dr hab. prof. UŁ Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz, dr Katarzyna Burska, dr Elwira Olejniczak).
- **Discourses of the Ukrainian Crisis** (międzynarodowy projekt prof. N. Knoblock, Saginaw Valley State University, USA, 2019–2020; wykonawca: dr hab. prof. UŁ Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz).

- **Understanding Europe. Understanding Poland** (2017–2018; grant przyznany międzynarodowemu konsorcjum badawczemu: Poleski Ośrodek Sztuki, Hamburger Volkshochschule, (Niemcy), Nevo parudimos (Rumunia), EU Warehouse (Belgia), Sprachendienst Konstanz (Niemcy), Bulgarian Development Agency (Bułgaria), Die Wiener Volkshochschulen (Austria); funkcja eksperta lingwistyczno-glottodydaktycznego: dr Mateusz Gaze).
- **Senior w zagrożeniu** (grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Program Wsparcie Uniwersytetów Trzeciego Wieku, 2018, nr umowy 0016/UTW/2018/93, kierownik grantu: dr hab. Agnieszka Wierzbicka, prof. UŁ).
- **Doskonałość naukowa kluczem do doskonałości kształcenia** (2018–2022, grant NCBiR, POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ1/17-00; koordynator w projekcie: dr hab. Agnieszka Wierzbicka prof. UŁ).
- **Language Learning Online in the age of Mobility** (2018–2021, nr umowy EAC/A05/2017, partnerzy: Universite Paris I Pantheon-Sorbonne, Universitat Wien, Universidade De Aveiro, University Of Eastern Finland (UEF), Uniwersytet Łódzki, European University Foundation-Campus Europae, wykonawca: dr hab. Agnieszka Wierzbicka, prof. UŁ).
- **ICTHE International Comprehensive Tool for Holocaust Education ERASMUS+** (2016–2019, projekt edukacyjno-badawczy koordynowany przez The Swedish Committee Against Antisemitism (Svenska Kommittén Mot Antisemitism, SKMA) z siedzibą w Sztokholmie, którego rezultatem było powstanie platformy internetowej do nauczania o Holokauście w kilku językach europejskich: polskim, szwedzkim, angielskim, węgierskim, rumuńskim; wykonawca: dr hab. Małgorzata Domagalska, prof. UŁ).

Dodać trzeba, że od 2022 roku do 2024 roku pracownicy Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii współrealizować będą otrzymany przez Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego grant dotyczący *Digitalizacji i udostępnienia unikatowej bazy mikrotoponimów*. Koordynatorem tego projektu został prof. dr hab. Rafał Zarębski, a w realizacji tego przedsięwzięcia wezmą udział również: prof. dr hab. Elżbieta Umińska-Tytoń, dr Katarzyna Burska oraz prof. dr Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz. Dzięki temu projektowi powstanie baza do prowadzenia badań dla naukowców reprezentujących trzy dziedziny nauk: humanistycznych, ścisłych i przyrodniczych oraz społecznych. Projekt uzyskał dofinansowanie (w wysokości 190 520 zł) z Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach Programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki.

Opis pełnego dorobku naukowego pracowników łódzkiej polonistyki znajduje się w Zał. 2: 4.1b.

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych pracowników jednostki w latach 2017–2022 należą:

Grant Modelowe kształcenie przyszłych nauczycieli przedmiotów humanistycznych w Uniwersytecie Łódzkim

Realizacja grantu dydaktycznego w Instytucie Filologii Polskiej i Logopedii (2019–2023, projekt Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, kierownik projektu: prof. dr hab. Maciej Szargot).

Podręczniki autorstwa kadry IFPiL

Podręczniki do nauczania dydaktyki na specjalności nauczycielskiej,
nagrodzone Nagrodą Rektora UŁ I stopnia za najlepszy podręcznik akademicki w roku 2020

- *Polonistyczna dydaktyka ogólna*, red. J. Fiszbak, Łódź 2019. Książka stanowi kompendium dydaktyczne dla studentów przygotowujących się do roli nauczyciela-polonisty. Autorzy odwołują się do najnowszego stanu badań różnych dyscyplin: językoznawstwa, literaturoznawstwa, dydaktyki języka polskiego, pedagogiki, psychologii, a ponadto wiążą dydaktykę polonistyczną z dydaktyką ogólną. Publikacja zawiera wskazówki dotyczące stosowania na lekcjach języka polskiego metod ogólnodydaktycznych oraz konieczności wykorzystywania cyfrowego środowiska nauczania.
- Maciej Szargot, Małgorzata Kaczmarek, *W stronę interpretacji. Dwie odmienne propozycje dydaktyczne dla szkół średnich i wyższych*, Łódź 2020.
- *Wiek XIX na lekcjach języka polskiego. Literatura — język — kultura — historia*, red. B. Gala-Milczarek i in., Siedlce 2020.
- *Szkoła i polonistyka szkolna wobec przemian XXI wieku*, red. nauk, wstęp, współaut. J. Fiszbak, 2020.

Podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego

- M. Gaze, *Dwa tygodnie z polskim. Poziom A1*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 103 (współautorstwo).
- M. Gaze, *Legends polskie na A2. Podręcznik dla dzieci polonijnych i nie tylko*, PUNO Press, Londyn 2019, ss. 155 (współautorstwo).
- *Otwarta Łódź. Skrypt do kursu języka polskiego jako obcego na poziomie podstawowym*, red. G. Zarzycka (współautorstwo: M. Biernacka, I. Dembowska-Wosik), Wydawnictwo UŁ, Łódź 2019.

- *Otwarta Łódź. Skrypt do nauczania języka polskiego jako obcego na poziomie B1*, red. G. Zarzycka, Łódź 2020, ss. 105 (współautorstwo: M. Gaze, I. Dembowska-Wosik).
- I. Dembowska-Wosik, M. Gaze, *Otwarta Łódź, Skrypt kursu języka polskiego na poziomie średnio zaawansowanym*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2021.
- M. Biernacka, *Znajdź z polskim wspólny język. Fonetyka w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 239.
- M. Biernacka, *Maluchodźwięki. Pomoc dydaktyczna dla małych dzieci*, Kraków 2019.

Podręczniki do zajęć historycznojęzykowych

- *Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego*, t. 1, red. S. Borawski, M. Cybulski (wykłady Danuty Bieńkowskiej, Marka Cybulskiego, Elżbiety Umińskiej-Tytoń, Ewy Woźniak) i t. 2, red. S. Borawski, M. Uździcka (wykłady autorstwa Anetty Gajdy, Danuty Kowalskiej, Magdaleny Pietrzak, Rafała Zarębskiego), Zielona Góra 2021. Ten dwutomowy zbiór wykładów jest skorelowany z wcześniej wydanym (Wydawnictwo UŁ, Łódź 2015), również dwutomowym Wyborem tekstów z dziejów języka polskiego pod red. M. Cybulskiego, w którego przygotowaniu uczestniczyli wszyscy pracownicy Zakładu Historii Języka Polskiego. Obydwie publikacje stanowią nieodłączną pomoc dydaktyczną w zajęciach historycznojęzykowych, zwłaszcza z historii języka polskiego, wiedzy o historycznym rozwoju polszczyzny oraz na seminariach licencjackich i magisterskich. Możliwości wykorzystania wyboru tekstów w dydaktyce uniwersyteckiej (nie tylko w zajęciach historycznojęzykowych) przedstawiła E. Woźniak w artykule *Nowy wybór tekstów do historii języka w dydaktyce uniwersyteckiej*, w: *Historia języka w XXI wieku. Stan i perspektywy*, Katowice 2018, s. 605–612.
- *Odkrywanie tajemnic polszczyzny biblijnej. Wybór łódzkich prac językoznawczych (1981–2021)*, red. Elżbieta Umińska-Tytoń (Łódź, Wydawnictwo UŁ 2022), publikacja została wprowadzona od roku akad. 2022/23 do wykazu lektur obowiązkowych do przedmiotu Metodologie badań językoznawczych na studiach II stopnia.

Podręczniki i materiały do e-learningu

- *Dydaktyczne i komunikacyjne aspekty e-edukacji akademickiej*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019, ss. 254.
- A. Wierzbicka, *Uczeń i student w sieci — efektywne sposoby komunikacji w procesie kształcenia zdalnego*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia”, 12 (2021), s. 147–157.

Organizacja konferencji naukowych, mających wpływ na dydaktykę

- Szkoła i polonistyka szkolna wobec przemian XXI wieku (Łódź 2017).
- Wiek XIX na lekcjach języka polskiego. Literatura — język — kultura — historia (Łódź 2020).
- Szkoła jutra. Oddolna rewolucja, która zmienia edukację (Łódź 2021).

Kadra nieustannie doskonali swoje umiejętności dydaktyczne, uczestnicząc w latach 2018–2021 w szkoleniach podnoszących kompetencje w zakresie kształcenia online, organizowanych przez pracownicę kierunku filologia polska, dr hab. prof. UŁ Agnieszkę Wierzbicką w ramach projektu *Doskonałość naukowa kluczem do doskonałości kształcenia*, zadanie 10. Kompetencje dydaktyczne kadr uczelni (szczegółowo opisano to w pkt. 2.3). Pracownicy kierunku są także członkami zespołu metodycznego w projekcie pt. *Modelowe kształcenie przyszłych nauczycieli przedmiotów humanistycznych w Uniwersytecie Łódzkim* (m.in. A. Wierzbicka odpowiada za przygotowanie sylabusów i szeregu zajęć z użyciem TIK w kształceniu polonistów).

Działania popularyzatorskie

Wykładowcy podejmują również wyzwania zmieniające standardową perspektywę dydaktyczną, które służą popularyzacji badań i wpisują się w misyjną działalność uczelni:

- udział (od 2017 r.) w programie **Zdolny uczeń — świetny student**, umożliwiającym najlepszym uczniom szkół średnich bezpośredni kontakt z akademickimi nauczycielami (<https://www.uni.lodz.pl/zuss>);
- udział w etapowym ocenianiu wiedzy i umiejętności uczestników **Olimpiady Literatury i Języka Polskiego**: pracownicy IFPiL od dziesięcioleci są członkami Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, przeprowadzając również cykle warsztatów literaturoznawczych i językoznawczych dla chętnych uczestników olimpiady (w ostatniej edycji m.in.: T. Cieślak, P. Dakowicz, M. Kuran, A. Wierzbicka);
- prowadzenie wykładów w ramach Towarzystw Naukowych (np. Oddział Łódzki Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza oraz Zakład Literatury i Tradycji Romantyzmu UŁ zorganizował spotkanie skierowane przede wszystkim do nauczycieli z Katarzyną Kuczyńską-Koschany poświęcone jej książce „Skąd się bierze lekcja polskiego? Scenariusze, lektury, interpretacje” — 19.02.2018) oraz dla Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego);
- prowadzenie wykładów w ramach cyklu *Środy z polonistyką* (Zał. 2: 4.1c);
- prowadzenie wykładów i konwersatoriów w Uniwersytecie Trzeciego Wieku (Zał. 2: 4.1d — przykładowy program).

Miejsca w prestiżowych rankingach

Polonistyka łódzka w rankingu kierunków studiów *Perspektywy* od wielu lat utrzymuje wysoką pozycję (2020: 6 miejsce; 2021: 6 miejsce, 2022: 6 miejsce, zob. <https://ranking.perspektywy.pl/2022/ranking/ranking-kierunkow-studiow/kierunki-humanistyczne/filologia-polska>).

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Obsada zajęć dydaktycznych przygotowywana jest każdego roku, zgodnie z kalendarzem dydaktycznym Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii, do końca czerwca danego roku na następny rok akademicki. Kierownicy Zakładów, proponując obsadę zajęć obowiązkowych i specjalizacyjnych, biorą pod uwagę przede wszystkim doświadczenie dydaktyczne poszczególnych pracowników jednostki oraz zgodność ich dorobku naukowego z zadaniami edukacyjnymi (ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji literaturoznawczych i językoznawczych). Zakładowe zestawienia obsady przedmiotów zajęć akceptowane są przez dyrekcję Instytutu, która dopełnia ów wykaz, przyporządkowując zajęcia fakultatywne i zajęcia usługowe prowadzone przez pracowników polonistyki na innych kierunkach i wydziałach UŁ. Podstawowym kryterium decydującym o obsadzie zajęć dydaktycznych są kompetencje merytoryczne nauczyciela akademickiego, potwierdzone prowadzonymi przez niego badaniami naukowymi, których zwieńczeniem są publikacje naukowe, zamieszczane w systemie POLON oraz włączane do programów i sylabusów realizowanych przedmiotów.

Obsada zajęć musi być też zgodna z zasadami określającymi pensum pracownika uczelni (*Regulamin pracy UŁ*) — **Zał. 2: 4.2a** — obsada zajęć na studiach I stopnia (blok A, S), **4.2b** — obsada zajęć na studiach II stopnia (blok A, E i N), **4.2c** — obsada zajęć fakultatywnych (blok B i C); obsada zajęć na specjalizacjach: **4.2d** — specjalizacja edytorska I i grafika komputerowa II; **4.2e** — specjalizacje: glottodydaktyczna I i nauczanie języka polskiego jako obcego II; **4.2f** — specjalizacje komunikowanie publiczne I i Komunikacja internetowa II; **4.2g** — specjalizacja publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna I; **4.2h** — specjalizacja literatura dla dzieci i młodzieży II; **4.2i** — specjalność nauczycielska I i II.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej.

Łączenie działalności naukowej z dydaktyczną praktyką jest nie tylko strategicznym założeniem uczelni, ale też koniecznością wynikającą z charakteru uprawiania nauk humanistycznych. Można opisać ten system jako mechanizm wielostronnej wymiany poglądów, doświadczeń, wątpliwości analityczno-interpretacyjnych, światopoglądowych, weryfikowania błędnych założeń

i tez, stawiania odważnych pytań i wspólnego szukania na nie satysfakcjonującej odpowiedzi. Naukową wiedzę dzielą się nauczyciele akademicy w codziennej pracy na wykładach i konwersatoriach kursowych, uświadamiając studentom nieustanny proces zmian w konceptualizacji badań literaturoznawczych i językoznawczych. Najintensywniej ów związek naukowych poszukiwań z dydaktyką widoczny jest w pracy seminaryjnej (zwłaszcza na studiach II stopnia, gdzie relacja między promotorem a studentem w pracy nad wybranym problemem może być w pełni partnerska). To seminaria najczęściej dostarczają okazji do tego, by zindywidualizować pracę z wyróżniającymi się studentami, ożywić ich aktywność konferencyjną, podsuwać tropy badawcze warte podjęcia, opisanie i opublikowania, wreszcie by stymulować do pracy, której efektem mogłyby być studia w Szkole Doktorskiej. Taka wspólna praca nad zagadnieniami literaturoznawczymi czy językoznawczymi prowadzi niejednokrotnie do satysfakcjonującej pracy doktorskiej.

Również szansę na monograficzne prezentowanie własnych naukowych zainteresowań stwarzają zajęcia fakultatywne — w pełni autorskie, nieuwarunkowane porządkiem merytorycznym korpusu programowego (tematy takich zajęć fakultatywnych — w załączniku).

Wymiernym efektem naukowej współpracy wykładowców ze studentami, sprawowania nad nimi zindywidualizowanej merytorycznej opieki i włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej są publikacje studentów (autorskie oraz monografie wieloautorskie przygotowane przez studentów, także pod ich redakcją). W latach 2017–2022 ukazało się **118 publikacji** studentów filologii polskiej, w tej liczbie aż 106 stanowią artykuły w czasopismach lub recenzowanych tomach zbiorowych z listy ministerialnej, 12 publikacji to tomy zbiorowe, w tym 1 poradnik poświęcony poprawności językowej, przygotowany przez studentów filologii polskiej we współpracy z wykładowcami — **Załącznik 2: 4.3.**

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

Dobór kadry na kierunku filologia polska jest adekwatny do kompetencji pracowników w dwóch deklarowanych dyscyplinach: literaturoznawstwa i językoznawstwa, zgodny z zasadami polityki kadrowej określonej w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668), w Strategii UŁ oraz Statucie UŁ. Większość pracowników Instytutu to doświadczeni nauczyciele akademicy związani z UŁ od wielu lat, ale kadre zasilają także młode, obiecujące naukowo osoby (w ostatnim czasie udało się zatrudnić, choćby na ½ etatu, 9 młodych, dynamicznie rozwijających się i pozyskujących granty naukowe pracowników), zapewniając w ten sposób badawczą ciągłość pokoleniową. Zatrudnienie na stanowisku

badawczo-dydaktycznym, badawczym czy dydaktycznym odbywa się w drodze konkursu ogłoszanego w Biuletynie Informacji Publicznej UŁ — oferty aktualizowane są przez Dział Spraw Pracowniczych UŁ. Konkursy rozstrzygane są na podstawie oceny dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego kandydata w kontekście potrzeb dydaktycznych jednostki, związanych z realizacją programu studiów.

Wspomnieć trzeba, że 28 czerwca 2022 przyjęto w UŁ *Plan na rzecz równych szans*, który zakłada monitorowanie i wspieranie równości szans w Uniwersytecie Łódzkim w obszarze rekrutacji, zatrudnienia i rozwoju kariery zawodowej kadr (Załącznik 2: 4.4a, 4.4b).

Działalność naukowo-dydaktyczna pracowników oceniana jest wedle przyjętych reguł oceny okresowej przeprowadzanej przez Wydziałową Komisję Oceniającą [najbliższa ocena obejmować będzie lata 2020–2022 i uwzględni trzy obszary aktywności pracowników: ocenę dokonań naukowych, ocenę osiągnięć dydaktycznych (w tej części parametryzacji brane są pod uwagę oceny dydaktyki pracownika wprowadzone anonimowo i dobrowolnie przez studentów w systemie USOS) oraz aktywność organizacyjną (aktywność pracownika analizowana jest oddzielnie w każdym z obszarów)].

Oprócz tego, zgodnie z Zarządzeniem nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 20.12.2021 r. raz w roku prowadzący powinien uruchomić anonimową ankietę zajęć w wybranej przez dyrektora Instytutu grupie wykładowej lub konwersatoryjnej, by opinia studentów była nie wybiórcza, ale dawała obraz prowadzonych zajęć w odbiorze możliwie pełnej grupy (Załącznik 2: 4.4c). Student może też ocenić zajęcia pracownika w anonimowej ankiecie umieszczonej w systemie USOS lub w anonimowych ankietach satysfakcji przeprowadzanych na I i III roku studiów licencjackich raz w roku.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów.

Wsparciu naukowego rozwoju pracowników UŁ służy działalność ogólnouczelnianego Centrum Nauki UŁ, które informuje o konkursach na projekty badawcze/stypendialne/stażowe/wyjazdowe /wdrożeńiowe/aplikacyjne finansowane ze źródeł krajowych i zagranicznych, organizuje szkolenia dla wnioskodawców, prowadzi indywidualne konsultacje, pomaga w przygotowaniu wniosków i umów projektowych oraz prowadzi obsługę finansową realizowanych projektów. Centrum Nauki zajmuje się także włączaniem Uczelni do konsorcjów projektowych w roli partnera, koordynatora i lidera, prowadzi doradztwo w opracowywaniu indywidualnych ścieżek kariery badawczej oraz obsługuje uczelnianą Komisję ds. stopni naukowych i Komisję ds. etyki badań naukowych.

Wsparcie pracy badawczej, naukowej i edukacyjnej na Wydziale Filologicznym zapewnia działający od 2017 roku wydziałowy Zespół ds. projektów (w ramach Centrum Rozwoju Wydziału Filologicznego UŁ), pomocny w procesie pozyskiwania środków na prace badawcze, przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej koniecznej w procesie ubiegania się o dofinansowanie, w ocenie zgodności formalno-prawnej z warunkami konkursowymi, w prowadzeniu dokumentacji projektowej i finansowym rozliczaniu projektu oraz przygotowywaniu raportów rocznych i końcowych.

Uniwersytet Łódzki od 2022 ogłasza też wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach Inicjatywy Doskonałości — Uczelnia Badawcza (na IDUB przeznaczono 2% budżetu Uczelni). Adresowane są one do młodych i doświadczonych badaczy, obejmują premie za pozyskane granty zewnętrzne, granty aparaturowe, rezydencje dla młodych badaczy zagranicznych i doświadczonych badaczy zagranicznych, naukową nagrodę Rektora, premie za publikacje i patenty; od 2021 mogą do nich przystąpić także doktoranci i studenci szkół doktorskich.

Pracownicy Wydziału Filologicznego mogą również pozyskiwać granty na realizację projektów badawczych z funduszu rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego — wykaz osiągnięć w **Zał. 2: 4.5**.

Pracownicy UŁ nagradzani są także co roku nagrodami Rektora UŁ za osiągnięcia naukowo-badawcze (indywidualne i zespołowe; I, II i III stopnia — zob. pkt. 1.2 i **Zał. 2: 1.2**).

Ponadto 50% pracowników badawczo-dydaktycznych i badawczych Wydziału Filologicznego otrzymuje comiesięczny dodatek motywacyjny na podstawie wewnętrznego konkursu zgodnie z zasadami zatwierdzanymi co roku przez Radę Wydziału Filologicznego. Dodatek przyznawany jest pracownikom wyróżniającym się w działalności naukowej, podstawą do jego przyznania jest punktacja wyliczona przez Centrum Rozwoju Wydziału w oparciu o dorobek naukowy pracownika w roku poprzednim. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich IFPiL regularnie korzysta z tego wsparcia, zajmując wysokie miejsca na listach rangowych naukowych osiągnięć pracowników Wydziału Filologicznego.

Co roku z funduszu rozwoju naukowego UŁ przyznawana jest także nagroda Rektora UŁ za osiągnięcia naukowe dla najlepszego naukowca. W roku 2019 taką nagrodę w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych otrzymała pracownica naszego Instytutu — prof. dr hab. Dorota Samborska-Kukuć. Analogiczna nagroda przyznawana jest również przez Dziekana Wydziału Filologicznego dla najlepszego pracownika naukowego Wydziału.

Charakter motywujący mają również nagrody i odznaczenia zewnętrzne.

Wspieraniu rozwoju naukowego pracownika służy także finansowanie wyjazdów pracowników na konferencje krajowe i zagraniczne, różnego typu szkoleń i kursów służących podnoszeniu kompetencji, dofinansowywanie publikacji monografii, artykułów w wysoko punktowanych czasopismach oraz finansowanie tłumaczeń na język obcy wniosków grantowych.

O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej świadczą awanse zawodowe pracowników Instytutu.

W latach 2017–2022 tytuły profesorskie otrzymali:

- w dyscyplinie literaturoznawstwo: Dorota Samborska-Kukuć (2018), Arkadiusz Morawiec (2019), Maciej Szargot (2021);
- w dyscyplinie językoznawstwo: Ewa Woźniak (2021), Rafał Zarębski (2021).

Stopień doktora habilitowanego uzyskało łącznie 8 pracowników:

- w dyscyplinie literaturoznawstwo: Małgorzata Gajak-Toczek (2018), Przemysław Dakowicz (2020), Anita Jarzyna (2020), Katarzyna Kaczor-Scheitler (2021), Małgorzata Mieszek (2021);
- w dyscyplinie językoznawstwo: Beata Gala-Milczarek (2018), Agnieszka Wierzbicka (2020), Anna Lenartowicz-Zagrodna (2022).

Tytuł doktora otrzymało 4 pracowników:

- w dyscyplinie literaturoznawstwo: Anna Wiśniewska-Grabarczyk (2020), Kamila Żukowska (2021);
- w dyscyplinie językoznawstwo: Mateusz Gaze (2017), Magdalena Wasąg (2018).

Awans na stanowisko profesora uczelni otrzymało w tym okresie **łącznie 11 pracowników spośród doktorów habilitowanych**: Danuta Kowalska (2017), Maria Berkan-Jabłońska (2018), Małgorzata Domagalska (2018), Magdalena Pietrzak (2018), Jolanta Fiszbak (2019), Beata Grochala-Woźniak (2019) Małgorzata Gajak-Toczek (2020), Anita Jarzyna (2020), Agnieszka Wierzbicka (2020), Katarzyna Jachimowska (2021), Anna Lenartowicz-Zagrodna (2022).

Awans na stanowisko adiunkta otrzymało 6 pracowników spośród doktorów: Katarzyna Burska (2017), Małgorzata Pawlata (2018), Anna Sokół-Klein (2018), Mateusz Gaze (2019), Aleksandra Mikinka (2020), Magdalena Wasąg (2022). Wszczęte zostały także kolejne przewody profesorskie, habilitacyjne oraz doktorskie.

Podnoszeniu kompetencji kadry dydaktycznej służy również powołana w UŁ Komisja ds. Doskonalenia Dydaktyki, do której zadań należy głównie opracowanie i realizacja działań związanych z doskonaleniem dydaktyki z wykorzystaniem nowych metod kształcenia, opracowująca akty prawne regulujące prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, organizująca szkolenia z zakresu dostępnych nowych metod i narzędzi, które mogą być wykorzystane w pracy dydaktycznej nauczyciela akademickiego, tworząca filmy instruktażowe zarówno dla nauczycieli, jak i studentów. To wsparcie okazało się bezcenne w latach

pandemii, ponieważ dzięki działaniom KdsDD zintensyfikowano organizację kursów przygotowujących kadrę akademicką do lepszego wykorzystania MS Moodle oraz do pracy i weryfikacji efektów uczenia się w MS Teams (zorganizowano 9 kursów tematycznych on-line).

Dodatkową pomocą jest gromadzenie przez UŁ istotnych informacji administracyjnych, naukowych i dydaktycznych na Portalu Pracowniczym w Bazie Wiedzy Pracownika UŁ.

Ponadto władze Uczelni także w inny sposób wspierają swoich pracowników dydaktyczno-naukowych i administracyjnych, np. prowadząc od 2012 roku przedszkole UŁ, tworząc możliwość korzystania ze zniżkowych abonamentów na zajęcia sportowe oraz zniżkowych biletów na wydarzenia kulturalne.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Na filologii polskiej I i II stopnia spełnione są wymagania odnoszące się do doboru nauczycieli zgodnie z zasadami polityki kadrowej ujętymi w: Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450), także w Statucie i Regulaminie pracy UŁ, przyjętego Uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r. (Załącznik 2: 4.2a).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Oddany do użytku w roku 2014 nowoczesny budynek Wydziału Filologicznego (Łódź, ul. Pomorska 171/173) posiada doskonałą lokalizację, co doceniają studenci: z jednej strony jest dobrze skomunikowany z centrum Łodzi, z drugiej położony jest nieco na uboczu, z dala od miejskiego zgiełku, za to w sercu kampusu uniwersyteckiego — blisko stąd na inne Wydziały, do Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz na osiedle akademickie tzw. „Lumumbowo”.

Budynek ma sześć kondygnacji (powierzchnia użytkowa 19 377,04 m²), z których każda została oznakowana wyrazistym kolorem podkreślającym multikulturowość miejsca, w którym filologia narodowa współistnieje z filologią klasyczną, neofilologiami i innymi kierunkami filologicznymi, w którym rozbrzmiewają języki z różnych stron świata.

Budynek posiada 4 aule wykładowe: A1 — 478-osobowa, wyposażona w komputer Fujitsu Esprimo C720, monitor Philips 227EQHA, klawiaturę i mysz: Fujitsu, projektor Panasonic PT-RZ970 WUXGA, wzmacniacz 2x Bosch Plena, jednostka sterująca Crestron DMPS-100-C, panel dotykowy Crestron, Switch POE TP-LINK TL-SF1008P, 6 odbiorników mikrofonów bezprzewodowych Bosch, mikrofony bezprzewodowe Bosch, statyw biurkowy do mikrofonu, A2 — 125-osobowa; A3 — 135-osobowa; A4 — 125-osobowa (aule A2, A3, A4 wyposażone są w komputer Fujitsu Esprimo C720, monitor Philips 227EQHA, klawiatura i mysz Fujitsu, projektor Nec PA550W, odtwarzacz Blu-ray Yamaha BD-S673, wzmacniacz Bosch Plena, jednostka sterująca Crestron DMPS-100-C, panel dotykowy Crestron, 4 odbiorniki mikrofonów bezprzewodowych Bosch, mikrofony bezprzewodowe Bosch).

Ponadto Wydział posiada osobną salę posiedzeń Rady Wydziału na 140 miejsc wyposażoną w nowoczesny system do głosowania, komputery, projektor, dwa ekrany, system nagłaśniający z indywidualnym dostępem do mikrofonu, wentylacją i klimatyzacją. Na 6 kondygnacjach budynku (od poziomu 1. do 4.) mieści się 114 sal dydaktycznych, w tym: 6 do 20 osób, 60 do 24 osób, 8 do 30 osób, 13 do 36 osób, 2 do 48 osób, 2 do 50 osób, 2 do 54 osób, 1 do 60 osób, 5 do 62 osób. Konwersatoria prowadzone są w salach dydaktycznych (18–60 miejsc; sale do dyspozycji kierunku: 01, 0.01, 1.01, 1.03, 1.17, 2.04, 2.05, 2.18, 2.44, 2.49, 2.54; sale współdzielone z innymi kierunkami: 0.14, 1.04, 1.19, 2.21), przy czym każda sala przygotowana jest do tego,

by prowadzić w niej zajęcia z wykorzystaniem najnowszych technologii. Sale wyposażone są w komputer AiO23,8” ze złączami HDMI i VGA, projektor NEC lub TV Sharp, ekran elektryczny z pilotem, podłączenie z internetem o parametrach DL 20MB/s UL 10Mb/s. Oprócz tego w realizacji zadań specjalistycznych pomocne są nowoczesnie wyposażone: 1 pracownia multimedialna wyposażona w projektor, monitor i nagłośnienie, 2 laboratoria językowe, 1 laboratorium logopedyczne (16 osób), 1 pracownia logopedyczną (18 osób) wyposażona w audiometr i kabinę ciszy, 1 sala teatralna wyposażona w oświetlenie sceniczne, 1 sala kinowa (53 osób) wyposażona w projektor, nagłośnienie i wyciszenie ścian, 5 pracowni komputerowych (25 stanowisk) — każda wyposażona w 26 komputerów i projektor, 1 studio radiowe ze specjalistycznym wyciszeniem wyposażone w komputer wraz z mikserem, 1 studio telewizyjne z sala studyjną wyposażone w kamery, oświetlenie sceniczne, reżyserkę, 1 pracownia translatorki wyposażoną w 6 kabin tłumaczy. Budynek wyposażony jest w 4 windy (dwie 8-osobowe i dwie 12-osobowe), toalety oraz wszelkie udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

W większości sal okna są uchylne, a w tych, których nie ma możliwości otwarcie okna, działa wentylacja i klimatyzacja. W ramach specjalizacji edytorskiej wykorzystywana jest sala (25 samodzielnych stanowisk komputerowych, urządzenie wielofunkcyjne), w której znajdują się komputery z oprogramowaniem pozwalającym na prowadzenie profesjonalnej edukacji w zakresie edytorstwa i grafiki komputerowej (Adobe InDesign — wysokiej klasy oprogramowanie graficzne służące do projektowania, łamania, składania i przygotowywania materiałów poligraficznych do druku, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe Acrobat, Calibre, Microsoft Word, Microsoft Excel).

Do dyspozycji studentów i pracowników pozostają również: na parterze: Fil Mil — samoobsługowa restauracja bufetowa, na I piętrze: Coffee Point, na III piętrze i parterze: automaty z ciepłymi napojami, wyznaczone są też wygodne strefy wypoczynku studenta (2 strefy relaksu).

Wśród budynków uniwersytetu, znajdujących się pod opieką Centrum Zarządzania Majątkiem UŁ, ważną funkcję pełnią: Aula Szuberta mieszcząca 560 osób (remontowana), reprezentacyjne sale Pałacu Biedermanna oraz Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne Uniwersytetu Łódzkiego, przy ul. Kopcińskiego oraz drugi obiekt (remontowany) — położony pośrodku Krajobrazowego Parku Wzniesień Łódzkich (ul Rogowska 26 i Rogowska 35). Dzięki tej infrastrukturze organizowane przez UŁ są konferencje, sympozja, szkolenia oraz seminaria ogólnopolskie i międzynarodowe (korzystają z tej możliwości życia naukowego także pracownicy Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii i studenci).

5.2. Infrastruktura i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnia oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe).

Praktyki nauczycielskie odbywają się w szkołach położonych możliwie blisko Wydziału Filologicznego lub mających dobre połączenie komunikacyjne z Wydziałem: na studiach I stopnia są to: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Łodzi, ul. Sterlinga 24, 90-212 Łódź, Szkoła Podstawowa nr 153 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Łodzi, ul. Obrońców Westerplatte 28, 91-811 Łódź, Zespół Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi, ul. Rojna 20, 91-140 Łódź; na studiach II stopnia natomiast: III Liceum Ogólnokształcące w Łodzi, im. T. Kościuszki, ul. H. Sienkiewicza 46, 90-001 Łódź, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Łodzi, ul. Piotra Czajkowskiego 14, 92-511 Łódź. Szkoły, w których odbywają się praktyki nauczycielskie studenckie śródroczne i ciągłe w pełni spełniają wymagania konieczne, by praktyki były efektywne i satysfakcjonujące dla studenta (szkoły łódzkie wyposażone są zarówno w instrumenty konieczne do kształcenia tradycyjnego, jak i nowoczesnego umożliwiającego kształcenie on-line: tablety, laptopy, projektory multimedialne, tablice interaktywne).

Warunki infrastrukturalne i wyposażenie instytucji, w których studenci odbywają praktyki specjalizacji glottodydaktycznej, edytorskiej, komunikowania publicznego, publicystyki kulturalnej i krytyki artystycznej na I stopniu i specjalizacji nauczanie języka polskiego jako obcego oraz literatury dla dzieci i młodzieży na II stopniu studiów umożliwiają satysfakcjonującą realizację założonych efektów uczenia się — por. pkt. 6.1.

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UŁ oferuje studentom 22 dyscypliny sportowe, ponieważ dysponuje odpowiednim zapleczem infrastrukturalnym: Centrum Sportu UŁ (hala: siatkówka, koszykówka; nowoczesna pływalnia 25mx15m, 6 torów; poziom 1: sale fitness, siłownia, joga; poziom 2: Nordic Walking,; sala 17: gimnastyka zdrowotna, rehabilitacja ruchowa), sala UMED — ćwiczenia relaksacyjne, sala przy ul. Matejki — ćwiczenia muzyczno-ruchowe, sala przy ul. Tamki — modelowanie sylwetki, samoobrona, tenis stołowy); współpracuje też z Klubem Uczelnianym AZS.

Biblioteka UŁ — przedstawiona w pkt. 5.6.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej.

Student przez całe studia może korzystać z funkcjonującego na Wydziale Filologicznym systemu Wi-Fi (Eduroam), korzysta również z systemu informatycznego USOS (także w formie aplikacji mobilnej) zarządzającego tokiem studiów oraz z USOSweb, który udostępnia studentom m.in. plan zajęć, przegląd ocen i zaliczeń, zapisy na zajęcia i egzaminy, składanie podań, wypełnianie

ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, informacje o płatnościach i stypendiach, komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia m.in. wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów do zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć. Społeczność uczelniana może brać udział w organizowanych w USOSweb internetowych wyborach do ciał kolegialnych uczelni i w różnego typu szkoleniach o charakterze dydaktyczno-naukowym i administracyjnym (pracownicy pełniące funkcje kierownicze).

Zarówno studenci jak i pracownicy UŁ mają dostęp do Microsoft Office 365 — programu umożliwiającego pracę zdalną zarówno na platformie MS Moodle, która daje pozwala kontrolować wiedzę i umiejętności poprzez różnorodne testy, quizy oraz zadania, jak i MS Teams, która to aplikacja daje możliwość bezpośredniego, choć zdalnego przeprowadzania spotkań akademickich, a dzięki usłudze Microsoft OneDrive prowadzący i studenci mogą gromadzić i udostępniać materiały w chmurze.

UŁ dysponuje także wideoterminalami (łącznie 20 szt. — 13 dużych zestawów i 7 małych), dzięki którym można szybko i sprawnie zaaranżować wideokonferencję.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Budynek Wydziału Filologicznego dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, osobne toalety, strefa wypoczynku studenta), zaś biblioteka wydziałowa dodatkowo dysponuje: stanowiskiem dla osób niepełnosprawnych ruchowo, wzmacniaczem pętli dla osób niedosłyszących oraz książkomatem umieszczonym przed wejściem do budynku wydziału. W auli A1 zainstalowano w bieżącym roku trzy indywidualne pętle indukcyjne, które współpracują z działającym systemem do tłumaczeń symultanicznych. Są one udogodnieniem dla osób z dysfunkcją słuchu, które posiadają aparaty słuchowe z funkcją T (czyli funkcją pętli). Mogą być zatem przydatne w procesie nauczania lub podczas innych wydarzeń organizowanych na auli (chęć skorzystania z tego udogodnienia należy zgłosić z wyprzedzeniem informatykom).

Ponadto w UŁ zatwierdzono działanie systemu dostępności: architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, nadzorowany przez Uczelnianego Koordynatora Dostępności (zgodnie z przepisami nadrzędnymi: Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Dz.U.2019 poz. 1696, Ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych oraz Zarządzenie nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. — **Zał. 2: 5.4a, 5.4b**). Od 2019 roku działa też zarządzenie nr 85 Rektora UŁ (**Zał. 2: 5.4c**), którym wprowadzono Regulamin przyznawania wsparcia (**Zał. 2: 5.4d**) oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim.

W ramach tego typu działań wyjątkowo dobrze dostosowano do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami Bibliotekę UŁ (BUŁ) oferującą możliwość skorzystania ze zdalnego zamawiania materiałów dydaktycznych, które zdigitalizowane trafiają na stronę Biblioteki Cyfrowej UŁ (<https://bcul.lib.uni.lodz.pl/dlibra> — kolekcja: **(Nie)Pełnosprawny Student UŁ**; projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, realizowany przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju); w Bibliotece UŁ zamontowane zostały przenośne systemy pętli indukcyjnej Univox SmartLoop wspomagające działanie aparatów słuchowych osób niedosłyszących; nad drzwiami głównymi BUŁ umieszczony jest znacznik TOTUPOINT, który to system nawigacyjno-informacyjny ułatwia zwłaszcza osobom niedowidzącym poruszanie się w przestrzeni biblioteki. Pracując w Bibliotece Uniwersyteckiej, student niepełnosprawny może skorzystać z klawiatury Intellikeys umożliwiającej obsługę palcami, nosem, stopą, podbródkiem, z klawiatury Big Keys LX o powiększonych czcionkach oraz myszy obsługiwanej głową. Student niedowidzący może skorzystać ze specjalnie przygotowanych stanowisk komputerowych Window-Eyes Pl 6.1 z oprogramowaniem udźwiękawiającym, urządzenia lektorskiego Poet Compact, z powiększalnika MyReader z płynną regulacją powiększenia; studentom niewidomym udostępniono drukarkę brajlowską ViewPlus Pro Gen II.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.

Instytut Filologii Polskiej i Logopedii zapewnia dostęp do infrastruktury pozostającej w jego gestii — są to pokoje pracowników mieszczące się na III piętrze (gabinety 2–3-osobowe), sekretariat (3.92), gdzie można kserować materiały, sala ze stołem konferencyjnym (3.95), pokój dyrekcji Instytutu (3.93), gdzie odbywają się dyżury oraz sale wykładowe, w których odbywają się zajęcia: 0.1, 00.1, 1.01, 1.03, 1.17, 2.04, 2.05, 2.18, 2.44, 2.49, 2.54; sale współdzielone z innymi kierunkami: 0.14, 1.04, 1.19, 2.21).

Każdy pracownik ma dostęp do komputera lub laptopa służbowego; w sekretariacie można też wypożyczyć laptopy zapasowe (7 sztuk) w razie technicznej awarii posiadanego sprzętu lub awarii sprzętu w salach wykładowych. W sekretariacie Instytutu znajdują się 2 urządzenia wielofunkcyjne; ponadto Instytut i wchodzące w jego skład zakłady dysponują: zestawami komputerowymi (wraz z akcesoriami) w liczbie 38, notebookami i laptopami (wraz z akcesoriami) — 158, skanerami — 2, drukarkami — 29, tabletami (wraz z akcesoriami) — 16, projektorami — 12, cyfrowymi urządzeniami wielofunkcyjnymi — 15, telewizorami — 4, aparatami cyfrowymi — 4, rzutnikami — 3, kamerami — 2, audiometrem — 1, dyktafonem — 1 i dyktafonem do rejestracji

zajęć w czasie praktyk pedagogicznych — 1, ekranem projekcyjnym — 1, tablicą multimedialną — 1, zestawami oprogramowania graficznego — 2, zestawami do użytku logopedów (Brain Boy, Audio4Lab, Audio Trainer) — 5, kamerą — 1, głośnikiem — 1, mikrofonem (mikroteaching) — 1, monitorem — 1, I-Podem — 1, czytnikiem e-book — 1, bindownicą — 1, niszczarką — 1, a także lodówką — 1. Instytut dysponuje także: oprogramowaniem specjalistycznym przede wszystkim dla studentów specjalizacji edytorskiej (Adobe InDesign, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe Acrobat, Calibre, Microsoft Word, Microsoft Excel). W tym sprzęty kupione w ramach projektu dydaktycznego: laptopy — 5, dyktafony — 5, tablety — 10, bindownica — 1, laminarka — 1, urządzenie wielofunkcyjne (drukarka) — 1.

Zasoby biblioteczne dostępne są w pełni w systemie sieciowego powiązania bibliotek zakładowych z Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego, który z kolei włączony jest do Łódzkiej Sieci Bibliotek Akademickich.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakres dostosowany do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego jest siecią nowoczesnych bibliotek akademickich, do których należy również Biblioteka Wydziału Filologicznego. Działa ona zgodnie z Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. 1997 Nr 85 poz. 539) oraz *Regulaminem korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego* (Załącznik do zarządzenia nr 67 Rektora UŁ z dnia 29.01.2020 r. — **Zał. 2: 5.6a, 5.6b i 5.6c**).

Zasoby BUŁ: 3,4 mln woluminów, 585 tys. czasopism, 28756 starych druków, 129 baz elektronicznych, 9215 dokumentów w Repozytorium UŁ zapewniają doskonałą jakość uczenia się i pracy naukowej.

Dostęp do zasobów elektronicznych: Baza Academic Search Ultimate od stycznia 2019 zapewnia studentom dostęp do recenzowanych czasopism akademickich, magazynów, periodyków, raportów, książek i nagrań wideo, zaspokaja potrzeby naukowców praktycznie w każdej dziedzinie (również literatury i języka), kolekcja czasopism naukowych wydawnictwa Cambridge University Press, Central and Eastern European Online Library-C.E.E.O.L — baza artykułów z czasopism humanistycznych, Current Contents — baza bibliograficzno-abstraktowa, eBook Academic Collection-EBSCOhost — baza wielodziedzinowej kolekcji książek elektronicznych, Ibuk Libra — internetowy serwis publikacji akademickich, udostępniający podręczniki akademickie, książki

i czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz popularno-naukowe czołowych polskich wydawców, Newspaper Source-EBSCOhost — Multidyscyplinarna, pełnotekstowa baza artykułów z dzienników amerykańskich i prasy międzynarodowej, Loeb Classical Library.

Biblioteka prowadzi szkolenia i konsultacje dla pracowników, doktorantów i studentów, sporządza analizy bibliometryczne i zestawienia bibliograficzne oraz przygotowuje materiały informacyjne i zajęcia dydaktyczne dla studentów i doktorantów.

Student i pracownik mogą wypożyczyć sposobem tradycyjnym, zamawiając książki elektroniczną drogą, 10 pozycji książkowych z wypożyczalni lub z przestrzeni wolnego dostępu (o ile to możliwe); student studiujący dwa kierunki może wypożyczyć 15 książek, a pracownik naukowy — 30. Zamawiając pozycję, można wybrać miejsce jej odbioru/oddania (w wypożyczalni, w strefie wolnego dostępu lub w książkomacie; działa również Wypożyczalnia Międzybiblioteczna). Student może poprosić o pomoc w poszukiwaniach potrzebnej książki lub czasopisma pracowników biblioteki, może też skorzystać z usługi Wirtualnego Asystenta.

Biblioteka Wydziału Filologicznego gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory przede wszystkim pracownikom i studentom Wydziału oraz wspólnie z innymi bibliotekami wydziałowymi, a także BUŁ tworzy jednolity elektroniczny system biblioteczno-informacyjny. Biblioteka posiada największy księgozbiór wśród bibliotek wydziałowych na Uniwersytecie Łódzkim — zbiory biblioteczne liczą obecnie (stan na 31.12.2021r.) 264 031 vol., w tym: wydawnictwa zwarte (książki): 239 988 vol., czasopisma: 21 189 vol. (1020 tyt.) oraz zbiory specjalne w ilości 2 825 vol. Powierzchnia biblioteki to ok. 1000 m² obejmujących dwa pomieszczenia magazynowe i czytelnię z wolnym dostępem do księgozbioru oraz wypożyczalnię wraz z pomieszczeniem katalogowym wyposażonym w komputery umożliwiające korzystanie z katalogów elektronicznych (5 stanowisk). Czytelnia wyposażona jest w system zabezpieczający RFID. Dodatkowo biblioteka posiada książkomat zlokalizowany w przedsionku bocznego wejścia do budynku. W czytelni znajduje się 69 miejsc (w tym 21 do pracy indywidualnej) oraz 7 stanowisk komputerowych, w tym jedno stanowisko przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Biblioteka wydziałowa dysponuje kserokopiarką samoobsługową na karty magnetyczne, z której mogą korzystać studenci (w Wypożyczalni/Czytelni na I piętrze — 1.38).

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Każdy kierownik zakładu dysponuje funduszami, z których część przeznaczana jest na doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej (zakup niezbędnych publikacji, materiałów biurowych, oprogramowania komputerowego, czytników, skanerów itd.). Niekiedy ułatwiają to otrzymane granty,

tak jak w przypadku projektu *Modelowe kształcenie nauczycieli przedmiotów humanistycznych UŁ*, programu operacyjnego *Wiedza Edukacja Rozwój*, realizowanego przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18 (na podstawie umowy nr POWR.03.01.00-00-KN55/18-00 z dnia 12.12. 2018 r.), w ramach którego zaplanowano i zrealizowano szereg niezbędnych zakupów z myślą o profesjonalnym doskonaleniu programu specjalności nauczycielskiej, np. zakup urządzenia wielofunkcyjnego do przygotowywania konspektów na praktyki I i II stopnia, 5 laptopów wraz z akcesoriami do realizacji praktyk śródrocznych i ciągłych oraz przedmiotu nowoczesne technologie, I i II, 10 tabletów wraz z akcesoriami, dyktafonu do rejestracji zajęć w czasie praktyk ciągłych i śródrocznych, I i II st.; dwóch kamer, tablicy multimedialnej, mikrofonu — mikroteaching, I i II.

Zbiory biblioteczne są monitorowane na bieżąco i można zgłaszać propozycje zakupów mailowo lub przy wykorzystaniu zakładki: Zaproponuj książkę. Ponadto Instytut Filologii Polskiej i Logopedii przeznaczają część swoich funduszy na zakup publikacji naukowych do biblioteki wydzielonej. W roku 2020/2021 Instytut wyłożył na zakup książek kwotę 3455,80 zł, w r. 2021/2022 — 3347,24 zł.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa wykorzystywana przy realizacji programów filologii polskiej I i II stopnia spełnia reguły i wymagania zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w odniesieniu do kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy; Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. 1997 Nr 85 poz. 539) oraz *Regulaminu korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego* (Załącznik do zarządzenia nr 67 Rektora UŁ z dnia 29.01.2020 r.).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe).

UŁ, w ramach realizacji jednego z podstawowych zadań strategicznych, nawiązuje współpracę z firmami, sektorem publicznym i NGO. Rady Biznesu działające na wszystkich wydziałach angażują pracodawców w tworzenie projektów programów studiów, ich wdrażanie i ciągłe doskonalenie. Współpracujący pracodawcy wspierają studentów w ich rozwoju poprzez organizację wizyt studyjnych, warsztatów i wykładów praktyków biznesu. UŁ oferuje wysokiej jakości staże i praktyki w firmach partnerskich. W skład Rady wchodzi przedstawiciele sektora przedsiębiorstw, mediów oraz instytucji publicznych działających w Łodzi i regionie łódzkim (Biuro Tłumaczeń Specjalistycznych ArcusLink, lider faktoringu i zarządzania należnościami BFF Polska, szkoła języków obcych British Centre, przedsiębiorstwo Capita, Centrum Egzaminacyjne Instytutu Goethego przy Filologii Germańskiej UŁ, CERI International, firma produkująca barwniki i koncentraty Clariant Plastics and Coatings (Polska), Fujitsu, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, nowoczesna szkoła języków obcych Germanicus, Infosys BPO Poland, firma certyfikująca i akredytująca szkoleniowców i trenerów International Trainer and Facilitator Federation — ITFF, Kobiety e-biznesu, Nordea, firma kurierska UPS, Wydawnictwo Naukowe Primum Verbum, Sky-Hub) oraz Władze Dziekańskie Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Celem działania Rady jest stała wymiana doświadczeń między teoretykami a praktykami (konferencje, seminaria, warsztaty, wykłady i panele dyskusyjne — np. w 2018 roku warsztaty w ramach modułu *Komunikacja w biznesie*), umożliwienie firmom partnerskim zatrudniania najlepszych absolwentów, a studentom możliwość zorientowania się w możliwościach rynku pracy (Językowe Targi Pracy zainicjowane przez Biuro Karier UŁ, które w roku 2018 zorganizowało też ok. 500 miejsc szkoleniowych w ramach 21 zróżnicowanych szkoleń i warsztatów organizowanych we współpracy z 15 firmami i instytucjami otoczenia biznesu. Szkolenia poprowadzili przedstawiciele m.in. takich firm jak PwC, Philips, Deloitte czy Accenture w ramach Akademii Kompetencji 2018), organizowanie bezpłatnych praktyk u pracodawców. Stworzenie takiej możliwości niejednokrotnie przyczynia się do łączenia edukacji polonistycznej z wykształceniem neofilologicznym (zwiększa się zainteresowanie translatoryką).

Warto dodać, że od 2018 roku w ramach Akademii Kompetencji Biuro Karier UŁ organizuje co roku dla studentów i studentek cykl bezpłatnych warsztatów prowadzony przez praktyków biznesu, profesjonalistów oraz firmy szkoleniowe.

W przypadku kierunku filologia polska współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest najintensywniejsza w zakresie realizacji praktyk zawodowych (por. pkt. 2.7). Praktyki śródroczne realizowane przez studentów w programie specjalności nauczycielskiej w trakcie roku akademickiego odbywają się w następujących szkołach, położonych blisko lub dobrze skomunikowanych z Wydziałem Filologicznym (studia I stopnia: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Łodzi, ul. Sterlinga 24, 90-212 Łódź, Szkoła Podstawowa nr 153 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Łodzi, ul. Obrońców Westerplatte 28, 91-811 Łódź, Zespół Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Łodzi, ul. Rojna 20, 91-140 Łódź; na studiach II stopnia natomiast w III Liceum Ogólnokształcące w Łodzi, im. T. Kościuszki, ul. H. Sienkiewicza 46, 90-001 Łódź, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Łodzi, ul. Piotra Czajkowskiego 14, 92-511 Łódź); praktyki edytorskie były realizowane w łódzkich wydawnictwach takich, jak: Wydawnictwo Literatura, Wydawca książek dla dzieci i młodzieży, Ośrodek Odnowy w Duchu Świętym Wydawnictwo, Piątek Trzynastego Wydawnictwo, Księży Młyn Dom Wydawniczy, Wydawnictwo Galaktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, ale też w warszawskich wydawnictwach Bellona, Państwowy Instytut Wydawniczy, Prószyński i S-ka, łowickiej oficynie „Nowy Łowiczanie”, wrocławskim „Ossolineum” oraz redakcjach prasowych: „Dziennika Łódzkiego”, „Tygodnia w Koluszkach”. Wspólną instytucją praktyk dla studentów edytorstwa i tych, którzy realizują specjalizację publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna był Dom Literatury w Łodzi. Oprócz tego uczestnicy zajęć tej ostatniej specjalizacji odbywali praktyki w Łódzkim Domu Kultury, Muzeum Sztuki, Muzeum Kinematografii, Muzeum Miasta Łodzi, Centralnym Muzeum Włókiennictwa, EC1 Łódź Miasto Kultury, Fabryce Sztuki, Miejskiej Galerii Sztuki, Poleskim Ośrodku Sztuki, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, w Radiu Łódź, TVP 3 Łódź czy Fundacji Urban Forms w Łodzi. Praktyki programowe specjalizacji glottodydaktycznej i nauczania języka polskiego jako obcego odbywały się w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców UŁ, Centrum Nauczania Języków Obcych Uniwersytetu Medycznego, fundacji Kobiety, fundacji Edukacja i Rozwój Społeczeństwa Obywatelskiego, Zgromadzeniu Sióstr Misjonarek Miłości Matki Teresy z Kalkuty, ale też w Uniwersytecie w Lublanie (Słowenia), Polskiej Szkole Altogether. W ramach specjalizacji literatura dla dzieci i młodzieży praktyki odbywały się w placówkach powiązanych z aktywnością wychowawczą i edukacyjną ukierunkowaną na dzieci i młodzież (Miejska Biblioteka w Łodzi, Dom Dziecka nr 1 w Łodzi, Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci).

Pracownicy Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii UŁ są też członkami Komitetu Okręgowego OLIP w Łodzi — sprawdzają prace pisemne i przeprowadzają eliminacje ustne olimpiady oraz organizują warsztaty literaturoznawczo-językoznawcze przygotowujące uczniów do konkursowej

konfrontacji (tak w formie stacjonarnej, jak i on-line). Uczniowie biorący udział w olimpiadzie mogą też uczestniczyć w wybranych zajęciach akademickich, zgodnie z ich zainteresowaniami (o czym była już mowa w pkt. 3.1 i 4.1).

Pracownicy Instytutu wraz ze studentami organizują szereg działań popularyzujących wiedzę: Instytut ma swoją stronę internetową i profil na Facebooku, prowadzony przez pracowników Instytutu, ponadto warto wymienić popularyzatorską działalność kół naukowych: Dialektologiczne Koło Naukowe — tworzenie i publikowanie przez członków koła postów (zdjęć, plakatów, filmów oraz zagadek i ciekawostek językowych) na Facebooku i Instagramie Wydziału Filologicznego UŁ i Instytutu, wywiady prasowe i radiowe, audycje radiowe (studenckie radio „Żak”, dwutygodnik młodzieżowy „Cogito”); Koło Naukowe Kultury Literackiej XX i XXI wieku aktywnie włącza się w łódzkie życie kulturalne i akademickie, współpracując z licznymi instytucjami, np. Dom Literatury w Łodzi (spotkania z pisarzami, krytykami, tłumaczami i literaturoznawcami), z Muzeum Sztuki w Łodzi (projekt: *Związki literatury i sztuki w Polsce po 1945 roku*, udział studentów w wykładach, warsztatach, oprowadzaniach kuratorskich po wystawach itp.), z Muzeum Włókiennictwa w Łodzi (pod kątem związków industrializacji i sztuki, roli mody jako zjawiska kultury, oscylacji zachodzących między praktykami cywilizacyjnymi nasycającymi współczesną przestrzeń publiczną a sztukami wizualnymi i sztuką słowa), ponadto inne działania: pomoc przy organizacji w 2022 r. obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, przygotowanie z okazji Roku Brunona Schulza wystąpienia poświęconego wybranym zagadnieniom z życia i twórczości autora, udział w 2022 r. w organizacji Dnia Dziecka w Uniwersytecie Łódzkim, udział studentów w cyklicznym festiwalu Puls Literatury i gali Nagrody Literackiej im. Juliana Tuwima.

Działalność popularyzatorska pracowników Instytutu: prowadzenie wykładów w bibliotekach w Łodzi (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. J. Piłsudskiego w Łodzi, Biblioteka Otwarta) i województwie (np. Miejska Biblioteka Publiczna w Radomsku, Biblioteka Publiczna w Sieradzu), współpraca (spotkania autorskie, wykłady, warsztaty, debaty itd.) z: Domem Literatury w Łodzi, Poleskim Ośrodkiem Sztuki w Łodzi, CK Zamek w Poznaniu, Centrum Inicjatyw na Rzecz Rozwoju „Regio” przy szkoleniu przewodników po Łodzi i regionie (zajęcia o literackiej Łodzi), łódzkimi domami kultury, m.in. przy projektach „Mówimy po bałucku” (projekt dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie), Łódzkim głosem. Bału(ty) — kultura ludowa i tradycja, projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszy Promocji Młodych, Klubem Seniora w Bałuckim Domu Kultury, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Łodzi (wycieczka śladami europejskich wątków łódzkiej literatury), Muzeum Miasta Łodzi przy tworzeniu gry „Lodzerska przemysłowy język postępu. Historia jednego listu”, zrealizowanej w ramach projektu Cyfrowe opowieści Łodzi przemysłowej”, Centralnym Muzeum Włókiennictwa, (w ramach cyklu „Łódzkie wątki”), Centralnym Gabinetem Edukacji Filmowej, Stowarzyszeniem Eduka-

cyjno-Kulturalne „Venea Artis” i Pałacem Młodzieży im. Julina Tuwima w Łodzi — Wirtualny spacer po Łodzi literackiej”, EMPIK w ramach cyklu „Pociąg do Łodzi #7: Straszne opowieści znad Łódki”, Łódzką Informacją Turystyczną, Księgarnią Światowid, Biblioteką Otwartą, Archiwum Państwowym w Łodzi, Stowarzyszeniem Przyjaciół Starego Miasta, Centralnym Muzeum Włókiennictwa, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, Centrum Turysty Księży Młyn, Muzeum Miasta Łodzi, Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Piłsudskiego przy organizacji gry „Przepis na bestseller” dofinansowanej ze środków Miejskiego Programu Mikrograntów 2019 finansowanego ze środków Budżetu Miasta Łodzi oraz Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020, realizowanego przez Centrum OPUS, Łódzkim Domem Kultury przy projekcie „Dlaczego ten dom tak wygląda? Architektura pod lupą dla najmłodszych”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury — państwowego funduszu celowego (partnerem projektu byli: Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie, Miejski Dom Kultury w Brzezinach, Kutnowski Dom Kultury, Dom Kultury w Łęczycy, Muzeum w Łowiczu, Miejski Dom Kultury w Rawie Mazowieckiej im. Danuty Siedzikówny, Wieluński Dom Kultury, Wolborskie Centrum Kultury, Muzeum Regionalne w Radomsku, Miejski Dom Kultury w Opocznie, Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim, Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim, Centrum Kultury Dziecka w Zgierzu, Miejski Dom Kultury w Zduńskiej Woli, Centrum Kultury i Sztuki w Skierniewicach, Muzeum Miasta Pabianic); współpraca ze szkołami (np. II LO w Tomaszowie Mazowieckim, ZSP w Łodzi) i instytucjami nadzoru edukacyjnego (WCDNiKP, WODN). Popularyzacja wiedzy o polskiej kulturze i literaturze dla studentów zagranicznych, np. wykłady popularnonaukowe i warsztaty dla studentów Università Degli Studi di Napoli “L’Orientale” („Polska na 5! Tydzień Kultury Polskiej w Neapolu” — w ramach programu „Promocja Języka Polskiego” Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej). Współpraca pracowników Instytutu z różnymi instytucjami w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i wielokulturowości (z Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, Uniwersytetem Medycznym, stowarzyszeniami np. FERSO, Kobiety, z Urzędem Miasta Łodzi — przygotowanie bezpłatnych kursów języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy, ze szkołami z regionu — bezpłatne lekcje języka polskiego dla uczniów cudzoziemskich, z firmami, np. FUJITSU, NORDEA — studenci i absolwenci prowadzą w tych firmach kursy języka polskiego jako obcego), poprawności językowej, zasad komunikowania itd. (Biuro Komunikacji Społecznej i Dziedzictwa Łodzi — Urząd Miasta Łodzi, Urząd Miejski w Aleksandrowie Łódzkim, Urząd Miejski w Ozorkowie, Smolar — Agencja Promocyjno-Reklamowa w Łodzi, Eltom — Agencja Reklamowa, Aplan Media Sp. z o.o., ATV Group Centrum Filmowe, Dział Informacji TU Łódź Sp. z o.o., Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie, Eurozet Sp. z o.o., Radio Eska Łódź, Radio Radom, Radio Pasma, Otouczelnie.pl.), udzielanie konsultacji i wydawanie ekspertyz (np. w projekcie pt. „Zwiększenie potencjału firmy dzięki doradztwu w opracowaniu procesów i procedur świadczenia usług” realizowanym przez

firmę FLOW Piotr Józwiak i Centrum Transferu Technologii UŁ, dofinansowanym w ramach RPO WŁ na lata 2014–2020 oś priorytetowa II. Innowacyjna i Konkurencyjna Gospodarka działanie II.1 Otoczenie biznesu poddziałanie II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych).

Ukazał się także przewodnik po Łodzi (autorstwa pracownicy Instytutu) przeznaczony dla ukraińskojęzycznych dzieci pt. *Відкрий Лодзь*. Karolina Kołodziej «Відкрий Лодзь» *Кароліни Колодзей — це книга про Лодзь для дітей* (wydawnictwo Regio).

Systematycznie, w ramach wykładów dziekańskich, odbywają się spotkania autorskie z pisarzami i badaczami moderowane przez pracowników Instytutu (m.in. z Olgą Tokarczuk, Andrzejem Stasiukiem, Wiesławem Myśliwskim, Moniką Sznajderman, Jackiem Dehnelem, Magdaleną Tulli, Michałem Głowińskim, Jarosławem Mikołajewskim, Tarasem Prochaśko, Ingą Iwasiów, Markiem Bieńczykiem, Dariuszem Czają, Jerzym Jarzębskim, Francesco M. Cataluccio, Andrzejem Franaszkiem, z noblistką, Hertą Müller) oraz imprezy cykliczne (np. 11 imprez z cyklu „Noc literatury” w różnych przestrzeniach miasta).

6.2. Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

O ocenę i podanie możliwych form doskonalenia współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w ramach praktyk prosimy studentów III w ankiecie satysfakcji — na tej podstawie oraz w konfrontacji z opiekunami UŁ i opiekunami merytorycznymi w instytucjach, w których odbywają się praktyki, podejmowane są decyzje o modyfikowaniu programu i reorganizacji praktyk (np. w przypadku specjalności nauczycielskiej jest to monitoring dość szczegółowy, ponieważ ankietę oceniającą pracę studenta wypełnia nie tylko nauczyciel, ale również uczniowie — **Zał. 2: 6.2a i 6.2b**). W ramach tej właśnie specjalności przewidziana jest w nadchodzącym roku akademickim reorganizacja współpracy ze szkołami, w nadziei, na sprawniejszy ich przebieg.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów) oraz aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Znaczenie umiędzynarodowienia wpisane jest w strategię UŁ i należy rozumieć ten proces jako aktywność studentów i pracowników w programach wymiany międzynarodowej; umiejętność indywidualnego i zespołowego włączenia się pracowników oraz studentów w badania międzynarodowe oraz wspólnego międzynarodowego organizowania naukowo-kulturalnych przedsięwzięć. Umiędzynarodowieniu służą między innymi konkursy grantowe IDUB (<https://www.uni.lodz.pl/nauka-i-badania/idub-unilodz>), dzięki którym finansowane są pomysły badawcze naukowców i doktorantów UŁ. Poprzez wspieranie ich w uprawianiu dobrej nauki Uczelnia realizuje strategię dążenia do doskonałości badawczej we wszystkich dziedzinach i dyscyplinach. Konkursy służą także umiędzynarodowieniu wyników badań za sprawą dotowania publikacji naukowych i ich tłumaczeń w wysokiej klasy czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Filologia polska jako filologia narodowa ma nieco mniejsze możliwości programowe, by włączyć się w intensywny proces umiędzynarodowienia w porównaniu z neofilologiami (jedynym przedmiotem w języku obcym jest lektorat wybranego języka nowożytnego — 120 godz. na studiach I stopnia i 15 godz. repetytorium na studiach II stopnia). Łódzcy poloniści starają się jednak zwiększyć swą aktywność i rozpoznawalność w tym zakresie, biorąc udział w programie Erasmus+, zagranicznych konferencjach naukowych, programach wymiany itd.

Filologia polska UŁ coraz częściej przyjmuje studentów zagranicznych na studia polonistyczne (zwłaszcza na studiach II stopnia), w ramach wymiany okresowej przewidzianej programem POLONISTA lub na pełne studia magisterskie (studenci: z Chin, Ukrainy, Białorusi, Macedonii). W latach 2017–2022 na łódzkiej polonistyce studiowali studenci obcokrajowcy: 2021/22 — 3, 2020/21 — 2, 2019/20 — 2, 2018/19 — 2, 2016/17 — 2.

Pracownicy Zakładu Lingwistyki Stosowanej i Kulturowej ściśle współpracują ze Studium dla Cudzoziemców w dwóch obszarach: nauki języka polskiego jako obcego (filologia polska prowadzi dwa odrębne programy w tym zakresie na studiach I i II stopnia) oraz w zakresie certyfikowania cudzoziemców zdających egzaminy z języka polskiego (prace egzaminacyjne koordynują wyznaczeni przez Dziekana Pełnomocnicy ds. certyfikowania wyłonieni spośród pracowników

Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii). Pracownicy tego zakładu prowadzą też zajęcia w języku angielskim dla studentów z programu Erasmus, którzy wybrali Wydział Filologiczny jako miejsce studiowania.

W latach 2017–2022 uruchamiane w bloku zajęć fakultatywnych konwersatoria Polish Culture cieszyły się tak dużym powodzeniem, że umieszczano je w programowej ofercie nie w jednym, jak było to planowane, ale również w następnym semestrze, by zaspokoić ciekawość zainteresowanych.

Poloniści podjęli też wyzwanie prowadzenia lektoratu języka polskiego dla studentów — cudzoziemców (0100-FIL015; 0100-FIL017 — zajęcia te w latach 2017/2018, 2018/2019 prowadziła dr hab. Grażyna Zarzycka prof. UŁ). To przedsięwzięcie okazało się jednak trudne logistycznie ze względu na zbyt zróżnicowane kompetencje językowe studentów i niemożność utworzenia zgodnie z przepisami uniwersyteckimi grup lektoratowych umożliwiających realizację precyzyjnie wyznaczonych efektów uczenia się. W ostatnim czasie zintensyfikowały się kursy języka polskiego dla studentów z Ukrainy (prowadzi je znaczna grupa pracowników Instytutu).

7.2. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny.

To kryterium zostało omówione w pkt. 1.6, 2.1, 2.2, 3.7.

7.3. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry.

W obecnej chwili na UŁ kształci się 2750 studentów zagranicznych reprezentujących 95 narodowości; uczelnia ma podpisanych 1100 umów z blisko 400 instytucjami w ramach Erasmus+; 260 uczelni to uczelnie partnerskie.

W ramach programu Erasmus+ Instytut kontynuował i zawierał umowy o współpracy w zakresie nauki i dydaktyki z uczelniami zagranicznymi: Sofia University „St. Kliment Ohridski” i University of Blagoevgrad (Bułgaria), University of Zagreb (Chorwacja), Univerzita Palackého v Olomouci i University of Ostrava (Czechy), Universidad de Granada (Hiszpania), Vilnius University (Litwa), Daugavpils University (Łotwa), Universität Giessen (Niemcy), University of Ljubljana (Słowenia), Università degli Studi di Bari Aldo Moro (Włochy). W ramach tych umów odbyło się kilkanaście wyjazdów pracowników Instytutu.

Pracownicy Instytutu w 2019 r. w trakcie dwutygodniowego pobytu pięcioosobowej grupy studentów (i opiekunki naukowo-dydaktycznej) z polonistyki w Charkowie przeprowadzili serię zajęć dydaktycznych z języka i literatury polskiej.

Udział pracowników w zagranicznych wykładach gościnnych, stażach i pobytach studyjnych, np. pobyt studyjny w Summer Institute on the Holocaust and Jewish Civilization, Holocaust Educational Foundation of Northwestern University (HEF), USA (2018); roczny staż naukowo-badawczy na

Uniwersytecie w Grenoble, Francja, wykłady dla studentów polonistyki lwowskiej — Uniwersytet Ivana Franki we Lwowie, Ukraina (2019 r.), polonistyki w Charkowie — Uniwersytet Narodowy im. W.N. Karazina, Charków, Ukraina (2021), wykłady dla studentów polonistyki lwowskiej — I. Jaros i K. Sicińska, studentów polonistyki Institut für Slavistik, Universität Regensburg, Niemcy (2019 r.), wyjazdy w ramach lektoratów zagranicznych z ramienia NAWA — Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy, Uniwersytet Sorbona w Paryżu, Francja (Załącznik 2: 7.3a).

Studenci filologii polskiej studiów I i II stopnia niezbyt często korzystali w latach 2017–2022 z oferty Erasmusa+ (odnotowujemy zaledwie trzy takie przypadki na studiach II stopnia w roku akademickim 2018/2019: Emilian Bąk (jeden semestr — Wilno), Anna Woźniak (jeden semestr — Wilno), Aleksandra Puszczykowska (cały rok — Ołomuniec). Wydaje się jednak, że po okresie pandemicznego zastoju, zainteresowanie możliwościami edukacyjnych wyjazdów zagranicznych wzrosło — kilku studentów polonistyki złożyło wnioski w ramach programu Erasmus+ o stypendium umożliwiające studiowanie we Włoszech w semestrze letnim, w roku akademickim 2022/2023.

Przypisanie zagranicznych studentów programu Erasmus na wydziały UŁ reguluje Zarządzenie nr 134 Rektora UŁ z dnia 10.08.2022 r. (Załącznik 2: 7.3b).

7.4. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku.

Umiędzynarodowienie UŁ znalazło również odzwierciedlenie w zatrudnianiu krótko- i długofalowym badaczy zagranicznych. W roku 2021 udało się zatrudnić jednorazowo najwięcej zagranicznych badaczy, dzięki funduszom, jakie uczelnia zdobyła za udział w konkursie Inicjatywa Doskonałości — Uczelnia Badawcza (IDUB). Filologia polska z natury rzeczy nie może proponować zajęć kursowych gościom z zagranicy, ale włączyła zajęcia wykładowców zagranicznych do programu zajęć fakultatywnych — prof. Yaroslav Melnyk z Podkarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku (2018/2019 i 2019/2020), czy w bieżącym roku akademickim prof. prof. dr hab. Luydmyla Romashchenko z Czerkaskiego Uniwersytetu Narodowego im. Bohdana Chmielnickiego (Ukraina).

Gośćmi kierunku bywali też w latach 2017–2022 wykładowcy obcokrajowcy, którzy realizowali swoje pobyty w ramach różnych aktywności uniwersyteckich (wizyty studyjne, wykłady gościnne i zajęcia dydaktyczne, warsztaty, staże badawczo-dydaktyczne itd.): pod patronatem Instytutu w 2019 r. odbyła się wizyta prof. Tokimasy Sekiguchiego z Tokijskiego Uniwersytetu Studiów Międzynarodowych — znakomitego polonisty, kulturoznawcy, naukowca, eseisty, tłumacza wielu dzieł literatury polskiej, prof. Svitlana Kravchenko (Wydział Filologii i Dziennikarstwa Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku) (2019/2020, opiekun naukowy prof. dr hab. Dorota Samborska-Kukuć), Jan Jeništa, Ph.D. (Uniwersytet Pałacowy w Ołomuńcu/Univerzita Palackého v Olomouci) (2018, 2020, 2022), prof. Andrea De

Carlo z Università Degli Studi di Napoli "L'Orientale" (Neapol, Włochy) (2020), prof. Ałła Kravchuk (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Lwów, Ukraina) (2021), prof. Maria Wtorowska (Uniwersytet w Lublanie, Słowenia) (2017, 2018), prof. Irena Bogoczova (Uniwersytet w Ostrawie, Czechy) (2018).

7.5. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Pracownicy są regularnie informowani o możliwościach wyjazdów zagranicznych drogą mailową przez koordynatora ds. programu Erasmus+ oraz na spotkaniach Rad Instytutu. Dyrekcja IFPiL wraz z koordynatorem ds. programu Erasmus+ analizuje na bieżąco możliwości i efekty uczestnictwa w tym programie. Zdarza się i tak, że przygotowywane przez długi czas na drodze dwustronnych uzgodnień wyjazdy zagraniczne z przyczyn obiektywnych (pandemia) nie mogą dojść do skutku (odwołany został przygotowywany starannie wyjazd jednego z pracowników do Mongolii w ramach umowy bilateralnej, w celu przygotowania językowego studentów, którzy mieliby w dalszej kolejności studiować w Polsce).

Studenci kształcący się w ramach specjalizacji glottodydaktycznej odbywali praktyki i kursy lektoratowe m.in. w: Wielkiej Brytanii, Rosji, Czechach, Chorwacji, Bułgarii, Szwajcarii, Francji, na Węgrzech i Słowacji. Odnotowane też zostały wyjazdy do: Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Irlandii, Kazachstanu, Kambodży, Mołdawii, na Ukrainę i Słowenię, co sprzyja umiędzynarodawianiu programu tej specjalizacji.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Studenci i doktoranci UŁ mają możliwość skorzystania z systemu pomocy materialnej uczelni w postaci: stypendium Rektora UŁ dla najzdolniejszych studentów i doktorantów, stypendium socjalnego, zapomogi w przypadku zdarzeń losowych, zapomogi w związku z trudnościami z powodu COVID-19, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Wydział wspiera studentów wybitnie uzdolnionych w procesie wnioskowania o stypendia zewnętrzne, m.in.: Ministra Edukacji i Nauki, Santander Universidades, Miasta Łodzi, Marszałka Województwa Łódzkiego, DAAD, CEEPUS. Informacje o kryteriach i regulaminach są transparentne i dostępne dla studentów (np. <https://www.uni.lodz.pl/stypendia>; http://filolog.uni.lodz.pl/?page_id=202).

W związku z wydarzeniami na Ukrainie UŁ uruchomił dodatkowe formy wsparcia dla studentów z Ukrainy i ich rodzin, zapewniając m.in. pomoc materialną, prawną, psychologiczną czy zdrowotną (<https://www.uni.lodz.pl/uldlaukrainy>).

Uniwersytet Łódzki oferuje studentom również zakwaterowanie w czasie studiów — domy studenckie (8 budynków; łącznie 3240 miejsc, pokoje 2- i 3-osobowe, pokoje dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami; wyposażenie: pralnie, suszarnie, Internet, siłownie, pokoje cichej nauki, sale telewizyjne).

Na uczelni działa też Akademickie Centrum Wsparcia (ACW — <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/wsparcie/wsparcie-w-acw>), które oferuje wsparcie dla kandydatów, studentów i doktorantów, udzielając pomocy o charakterze edukacyjnym (konsultacje edukacyjne, zajęcia rozwojowe, coaching grupowy szkolenia i warsztaty, wsparcie w zakresie lektoratów) i psychologicznym (stałe dyżury psychologów, psychoterapeutów, szkolenia i zajęcia wspierające, również on-line, warsztaty relaksacyjne pomagające zniwelować stres oraz warsztaty psychoedukacyjne, zajęcia filmoterapeutyczne, grupy wsparcia dla osób nieśmiałych czy samotnych); ACW oferuje zajęcia adaptacyjne dla studentów I roku i dla tych, którzy mieli przerwę w studiowaniu; przy ACW działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny z zakresu profilaktyki uzależnień (spotkania indywidualne i grupowe).

UŁ dba o to, aby być przyjaznym miejscem dla studentów z niepełnosprawnościami, dlatego powołano Pełnomocnika Rektora Uniwersytetu Łódzkiego do spraw osób z niepełnosprawnościami, a na Wydziale Filologicznym — Pełnomocnika Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami,

by koordynować spójnie działania na rzecz osób potrzebujących takiego wsparcia. ACW oferuje osobom z niepełnosprawnościami zarówno wsparcie finansowe (osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o stypendium), jak i pomoc w organizacji codziennej pracy (np. wychowanie fizyczne dostosowane do niepełnosprawności, wsparcie asystenta, transport dla studentów z niepełnosprawnością ruchową, wypożyczalnię sprzętu specjalistycznego, usługi tłumacza Polskiego Języka Migowego) oraz wypoczynku (np. we wrześniu 2022 r. bezpłatny obóz dla studentów z niepełnosprawnościami w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich im. F. Stamma w Cetniewie).

Uczelnia realizuje Projekt „(Nie)Pełnosprawny Student UŁ” (<https://uczelniodostepna.uni.lodz.pl/?p=7>) — zadanie współfinansowane przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, realizowane przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19, na podstawie umowy nr POWR.03.05.00-00-A025/19-00 z dnia 09.12.2019 (wartość projektu: 3 173 494,34 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej — wkład Funduszy Europejskich: 3 078 284,34 zł). Spektrum działań obejmuje m.in.: podniesienie kompetencji kadr, uprzystępnianie architektury (systemy nawigacji dla osób niewidomych, instalacje pętli indukcyjnych, dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z wyposażeniem w odpowiedni sprzęt), wdrożenie technologii wspierających (takie udogodnienia w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego opisujemy w pkt. 5.4).

UŁ realizuje również projekt „Uniwersytet Różnorodny”, którego celem jest zbudowanie społeczności akademickiej pełnej poszanowania dla tożsamości kulturowej, religijnej, wspólnotowej i wrażliwości społecznej. Projekt został nagrodzony w międzynarodowym konkursie The Euprio Awards w 2017 r.

W 2022 roku UŁ uchwalił Gender Equality Plan — Plan na rzecz równych szans (<https://www.uni.lodz.pl/rrt#c111636>) opracowany w ramach finansowanego z programu Horyzont 2020 projektu Redesigning Equality and Scientific Excellence Together (RESET). Powołana została też Rada ds. Równego Traktowania UŁ.

Formą wspierania osób z różnymi potrzebami jest dążenie do zapewnienia dostępności architektonicznej (reguluje to Zarządzenie nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. w sprawie: powołania funkcji Uczelnianego Koordynatora do spraw Dostępności i Uczelnianego Zespołu do spraw Dostępności na Uniwersytecie Łódzkim). Administratorem budynku Wydziału Filologicznego odpowiedzialnym za dostępność architektoniczną jest Aneta Sadach (42 635 68 18, aneta.sadach@uni.lodz.pl). Szczegóły dostępności architektonicznej (za: <https://www.uni.lodz.pl/dostepnosc>):

Opis wejścia do budynku

Do budynku prowadzą: wejście główne od ul. Pomorskiej (strona północna) oraz wejście boczne (strona zachodnia). Oba wejścia są płaskie — bez stopni i pochylni. Są wyposażone w podwójne, szerokie (ponad 200 cm), szklane drzwi otwierane automatycznie. Możliwy podjazd samochodem dowożącym osobę niepełnosprawną pod wejście. Recepcja znajduje się przy wejściu bocznym (od strony zachodniej). Została oznaczona dużym pomarańczowym napisem pionowym na białym tle.

Opis wnętrza budynku

Korytarze płaskie. Każde z pięter budynku zostało oznaczone innym kolorem. Ciągi komunikacyjne (schody i korytarze) o szerokości powyżej 120 cm. Schody posiadają poręcze po obu stronach oraz wyróżniającą się fakturę. Drzwi do sal mają szerokość ok. 89 cm w świetle ościeżnicy. Klamki na wysokości od 104 cm do 111 cm. Większość włączników znajduje się na wysokości ok. 125 cm.

Komunikacja wewnątrz budynku

W budynku znajduje się 5 klatek schodowych łączących 6 kondygnacji. Budynek posiada 4 windy, które otwierają się i zamykają automatycznie oraz są wyposażone w system zatrzymujący ich zamykanie, jeżeli jakkolwiek przedmiot /osoba przeszkodzi w ich zamknięciu. Wszystkie są wyposażone w poręcze po obu stronach. Szerokość kabin dźwigów bez poręczy wynosi ok. 95 cm (oraz długość ok. 138 cm i 205 cm). Windy posiadają lustra umieszczone naprzeciwko wejścia do kabiny, na pełnej wysokości ściany. Panel sterujący został wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób z dysfunkcją wzroku (przycisk zero dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i oznaczenia pięter za pomocą pisma Braille'a). Windy posiadają wyświetlacz oraz udzielają komunikatów głosowych informujących o numerze piętra.

Rozkład pomieszczeń w budynku

Plany budynku opisane czcionką bezszeryfową znajdują się na ścianie na lewo od wejścia głównego oraz na ścianie znajdującej się naprzeciw wejścia głównego, w tylnej części budynku. Na poszczególnych piętrach na ścianach znajdują się plany danej kondygnacji, zaś na filarach — drogowskazy kierujące do określonych sal. Szatnia znajduje się na poziomie -1; aule wykładowe i sale dla studentów — na poziomach: -1, 0, 1, 2; dziekanat — na poziomie 3; sekretariaty i pokoje pracownicze — na poziomach 3 i 4, bufet FilMil — na poziomie 0.

Procedury w budynku

Dostęp do pomieszczeń nie wymaga pomocy osób trzecich. W przypadku jakichkolwiek problemów pomocą służą pracownicy i pracowniczki portierni. Osoby chcące skorzystać z obniżonej ludy w dziekanacie w pokoju nr 3.53 są obsługiwane przy biurku po prawej stronie od wejścia,

zaś w pokoju 3.38 — przy biurku po lewej stronie od wejścia. W bibliotece pomocą w dostępie do regałów w czytelni służy obsługa. Obniżone stanowisko obsługi w bibliotece znajduje się po lewej stronie za ciągiem lad. Zamówione książki można również odbierać z książkomatu znajdującego się przy wejściu bocznym.

Łazienki w budynku (w tym dla osób z niepełnosprawnościami)

Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępna na każdym z pięter (w tylnej części budynku). Toalety są wyposażone w uchwyty po obu stronach toalety oraz baterie umywalkowe z przedłużonym uchwytem.

Dojazd do budynku

Możliwy dojazd tramwajami komunikacji miejskiej.

Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami

Przy budynku znajdują się dwa parkingi: parking główny, położony przed wejściem głównym (wjazd od ul. Pomorskiej) z 4 wydzielonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami (za budynkiem, po prawej stronie, w pobliżu wejścia bocznego); parking jest dostępny dla pracowników i pracowniczek Wydziału posiadających pilot lub kartę otwierającą szlaban. Istnieje możliwość wjazdu na teren parkingu i postoju krótkoterminowego (do 15 min.). W tym celu należy skorzystać z domofonu znajdującego się przy szlabanie; parking boczny (dojazd ulicą Debicha od ul. Narutowicza) z 4 wydzielonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami (za szlabanem, po prawej stronie); parking jest dostępny dla studentów i studentek posiadających pilot lub kartę otwierającą szlaban.

Wyposażenie wspomagające

Dwa znaczniki Totupoint (przy głównym i bocznym wejściu do budynku). W windzie oznaczenia pięter za pomocą pisma Braille'a.

Wstęp dla psa przewodnika

Osoby z psem asystującym są wpuszczane do budynku.

Ewakuacja

Budynek posiada drzwi dymoszczelne celem uniemożliwienia rozprzestrzeniania się ognia i dymu oraz wydzielenia bezpiecznej drogi ewakuacyjnej. Budynek jest ponadto wyposażony w instalację tryskaczową i kurtyny dymowe. Podczas ewakuacji windy automatycznie zjeżdżają na poziom 0. Drzwi wejściowe do budynku oraz ewakuacyjne otwierają się samoczynnie.

Drogi ewakuacji są oznaczone w sposób czytelny i zrozumiały poprzez znaki i oświetlenie ewakuacyjne. O alarmie informuje sygnał dźwiękowy i świetlny (uruchamiany w strefie, w której załączony został alarm). Ewakuację przeprowadzi przeszkolony zespół mający za zadanie koordynować bezpieczne opuszczenie budynku. Jeżeli ewakuacja nie jest możliwa, należy przedostać się do pomieszczenia z drzwiami o podwyższonej odporności (sali z kolorowymi drzwiami), a następnie zadzwonić pod numer 42 664 51 06, podać numer sali, w której się przebywa, i krótko opisać swoją sytuację. Zadaniem zespołu ewakuacyjnego jest, między innymi, pomoc i asystowanie osobom ze szczególnymi potrzebami podczas opuszczania budynku lub pomoc w przedostaniu się do pomieszczenia z drzwiami o podwyższonej odporności.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się.

Na filologii polskiej I i II stopnia stworzony został system wielostronnej opieki studentów, która ma wspierać samodzielne studiowanie. Na roku I poza spotkaniem organizacyjnym przed rozpoczęciem roku akademickiego, kiedy to student informowany jest o strukturze programu i sposobie zorganizowania studiów, ważną rolę pełni opiekun I roku, do którego studenci zgłaszają się z wszelakimi sprawami merytorycznymi, organizacyjnymi. To wówczas również powołują studenci swoich reprezentantów — starostów grup i roku, którzy przez całe studia są pośrednikami w ważnych bieżących sprawach z dyrekcją Instytutu oraz w sprawach programowych — z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia (studenci Wydziału mają również swojego reprezentanta w owej Komisji oraz reprezentantów w Radzie Wydziału Filologicznego UŁ).

Do stałej dyspozycji studentów pozostaje na wyznaczonych dyżurach dyrekcja Instytutu (kontakty bezpośrednie i on-line). Studenci mogą również korzystać ze wsparcia Prorektora ds. Studentów i Jakości Kształcenia, Prodziekana ds. Studenckich, opiekunów praktyk, koordynatorów przedmiotowych (zgodnie z § 2. pkt. 5. Regulaminu studiów UŁ), których lista umieszczona jest na stronie IFPiL (<http://polonistyka.uni.lodz.pl/strony/koordynatorzy-predmiotow/>) i opiekunów kół naukowych.

Studenci otrzymują też informację o adresach mailowych i trybie kontaktu z prowadzącymi w ramach konsultacji śródsesemestralnych, które mogą mieć charakter doradczy, sprawdzający wiedzę i umiejętności w ramach dodatkowych zaliczeń, poprawek pracy/kolokwii zaliczonych na ocenę niedostateczną lub w ramach niwelowania nadliczbowych nieobecności studenta. Spotkania mogą odbywać się stacjonarnie lub w formie online. Stały kontakt pracowników ze studentami za pomocą poczty elektronicznej regulują Zarządzenie Rektora UŁ nr 146 z dnia 10.08.2017 oraz Zarządzenie nr 38 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 26.10.2018 w sprawie obowiązku korzystania z poczty elektronicznej UŁ (**Zał. 2: 8.2**).

Prowadzący udostępniają też studentom sylabus, spisy lektur, posiadane materiały do przedmiotu (w formie kserokopii lub w zapisie elektronicznym; wykorzystywana jest do tego również platforma MS Teams), niejednokrotnie pomagają w wyszukiwaniu źródeł literaturowych lub służą radą przy selekcjonowaniu zebranego przez studenta materiału.

Oprócz spotkań informacyjnych dla I roku studiów licencjackich i I roku studiów magisterskich osobno organizujemy spotkanie reklamująco-informacyjne dotyczące specyfiki specjalności i specjalizacji na obu poziomach studiów polonistycznych.

W ramach specjalności nauczycielskiej przyjęta forma tutoringu jest niewątpliwą formą wsparcia indywidualizującą proces kształcenia studenta w zawodzie nauczyciela.

8.3. Wsparcie w krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Wsparcie w międzynarodowej mobilności zapewnia uczelniany/wydziałowy system programu Erasmus — wyznaczeni do koordynowania realizacji poszczególnych programów Pełnomocnicy Dziekana ds. programu Erasmus i innych programów wymiany studenckiej, kierunkowy koordynator ds. Erasmusa oraz Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ. Wszelkie informacje o typach wyjazdów, krajach partnerskich, zasadach rekrutacji, formach finansowania i naborze wniosków znajdują się na stronie UŁ: <https://www.uni.lodz.pl/wyjazdy-zagraniczne/erasmus-studia>. Kwestie przypisywania zagranicznych studentów programu Erasmus na wydziały UŁ reguluje Zarządzenie nr 134 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.08.2022 r. (Załącznik 2: 8.3). Mobilność studentów pozostaje również w zgodzie z przyjętą przez Senat UŁ w 2021 r. Strategią rozwoju.

Dobrej organizacji krajowych wyjazdów międzyuczelnianych służy program MOST mający na UŁ wydziałowych koordynatorów wspieranych przez koordynatorów ds. ECTS (ważnych przy wyliczaniu znacznych różnic programowych). W ramach tego programu w latach 2017–2018 odbył się semestralny wyjazd dwóch studentek polonistyki I stopnia: Pauliny Kaźmierczak (nr albumu 6063) i Weroniki Kolmagi (nr albumu 341535) — umowa zawarta między UŁ a Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie (na semestr zimowy 2017/2018), a w roku 2018/2019 — wyjazd na rok (semestr 3 i 4) studentki filologii polskiej I stopnia: Adrianny Brzostek (nr albumu 371668) — umowa zawarta między UŁ a Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Ożywieniu i zacieśnianiu współpracy międzynarodowej służy szereg projektów wdrażanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą (projekt University Diversity — Uniwersytet Różnorodny — studenci zagraniczni mają możliwość poznać polską kulturę i tradycję na warsztatach fotograficznych czy kulinarnych, akcja Gość na Gwiazdkę, wiosenny International Cook Book UŁ, przygotowany w 2020 roku przewodnik *Jasna strona życia: czyli jak zachować pogodę ducha?* — projekt ten nagrodzono w 2017 roku w konkursie The Euprio Awards).

Uniwersytet Łódzki dołączył jako jedyna polska uczelnia do European University of Post-Industrial Cities (UNIC) — Europejskiego Uniwersytetu Miast Postindustrialnych — delegaci UNIC gościli w sierpniu tego roku również na Wydziale Filologicznym UŁ.

Więcej na temat mobilności zob. pkt. 7.4.

8.4. Wsparcie w prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej.

UŁ obejmuje opieką merytoryczną już najwybitniejszych licealistów w ramach programu *Zdolny uczeń — świetny student* (<https://www.uni.lodz.pl/zuss>). Celem programu jest rozwój pasji i zainteresowań uczniów szkół średnich w zakresie różnych dyscyplin naukowych. Do tej pory z programu skorzystało łącznie ponad 530 uczniów z prawie 70 szkół regionu łódzkiego.

W ramach wewnętrznego konkursu UŁ przyznawane są Studenckie Granty Badawcze (regulamin konkursu zob. <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/studenckie-granty-badawcze>). Środki mogą być przeznaczone na realizację własnych badań, udział w konferencjach naukowych, publikację artykułu lub książki, napisanie pracy licencjackiej lub magisterskiej). Studencki projekt przedstawiony do konkursu na Studencki Grant Badawczy musi uzyskać pozytywną opinię potencjalnego opiekuna naukowego, a student aplikujący powinien ukończyć szkolenie dotyczące pozyskiwania i rozliczenia środków finansowych na prowadzenie badań naukowych (organizatorem jest UŁ). Pełną listę wniosków grantowych i projektów realizowanych przez studentów IFPiL w ramach tej inicjatywy przedstawia **Zał. 2: 8.4a**.

Studenci są również włączani w realizację projektów badawczych finansowanych przez Dziekana Wydziału Filologicznego w ramach funduszu rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego (np. w projekt A. Lenartowicz-Zagrodnej *Edycja krytyczna szesnastowiecznego przekładu „Księgi Tobiasza”* 2019–2020 włączona została Magdalena Gozdek).

O wspieraniu procesu kształcenia i rozwoju naukowego świadczą publikacje studentów — autorskie lub we współautorskie z wykładowcami. Opracowane przez nich artykuły publikowane są czasopismach wydziałowych i seriach wydawniczych Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego przy wsparciu merytorycznym redaktorów naukowych i pracowników IFPiL (np. „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Linguistica”, „Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, „Prace Katedry Edytorstwa Wydziału Filologicznego UŁ”, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica”, „Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze”) (zagadnienie omówione w pkt. 4.3; **Zał. 2: 4.3**), a także uzyskiwane przez studentów nagrody w konkurach wewnętrznych i ogólnopolskich (m.in. w Konkursie Marszałka Województwa Łódzkiego za najlepsze rozprawy i prace tematycznie związane z województwem łódzkim, Konkursie

im. hm. Olgierda Fietkiewicza na najlepszą pracę licencjacką związaną z harcerstwem, Konkursie Prac Magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego w czy w prestiżowym dla środowiska polonistycznego Konkursie o Nagrodę im. Czesława Zgorzelskiego), stypendia naukowe (np. Stypendium Ministra Edukacji i Nauki, Santander Universidades) oraz medale ze chlubne studia i listy gratulacyjne Rektora UŁ (np. Medal Universitas Lodziensis Alumno Laude Dignissimo) (Załącznik 2: 8.4b).

Uniwersytet w wielu zakresach integruje młodzież akademicką wokół wspólnych zainteresowań: np. Akademicki Chór UŁ i Akademicki Zespół Pieśni i Tańca UŁ „KUJON”, Zespół Bałałajki — przyciągają osoby muzykujące; sportowcy znajdują odpowiednie formy aktywności w Akademickim Związku Sportowym i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Osoby zainteresowane dziennikarstwem mogą współtworzyć podcast „Uniwersytet Łódzki na fali” realizowany na Wydziale Filologicznym. Osiągnięciem Wydziału Filologicznego jest działalność Teatru Studenckiego Scaramouche, który inscenizuje spektakle w dwóch łódzkich teatrach zawodowych.

Rozwojowi zainteresowań naukowych sprzyja aktywność kół naukowych (na UŁ działa ponad 100 kół naukowych) w tym na Wydziale Filologicznym ponad 40, w tym przy Instytucie Filologii Polskiej i Logopedii zarejestrowanych jest 11 kół: Dialektologiczne Koło Naukowe, Koło Naukowe „wKoło Języka”, Koło Naukowe Edytorów, Koło Naukowe Glottodydaktyków, Koło Naukowe Językoznawców, Koło Naukowe Kultury Literackiej XX i XXI wieku, Koło Naukowe Literatury i Kultury Staropolskiej, Koło Naukowe Miłośników Oświecenia, Koło Pasjonatów Literatury i Sztuki XIX wieku, Koło Sympatyków Dydaktyki Polonistycznej, Studencko-Doktoranckie Logopedyczne Koło Naukowe (informacje o kołach zob. np. <http://dniotwarte.filolog.uni.lodz.pl/polonistyka/>; koła prowadzą też własne strony i profile na Facebooku, np. Koło Pasjonatów Literatury i Sztuki XIX wieku: <https://www.facebook.com/people/Ko%C5%82o-Pasjonat%C3%B3w-Literatury-i-Sztuki-XIX-wieku/100063571811002/>). Opis aktywności naukowej zob. Załącznik 2: 1.2.

Poza działalnością naukową (w tym np. publikacje, organizacja konferencji, odczyty naukowe) koła studenckie uczestniczą w organizacji działań popularyzujących naukę. Wśród wybranych aktywności świadczących o zaangażowaniu studentów w życie i współtworzenie społeczności akademickiej można wymienić np.:

- **Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego** — formuła akcji zakłada dwudzielnosc: pierwszą część stanowią warsztaty przeprowadzane przez studenckie koła naukowe dla uczniów szkół średnich (np. w 2020 roku w warsztatach uczestniczyło 13 klas z różnych szkół z województwa łódzkiego, łącznie ponad 300 licealistów); część drugą — otwarte spotkanie z gościem specjalnym (dotychczas byli nimi: Michał Rusinek, Andrzej Andrus i Katarzyna Pakosińska), w których bierze udział średnio ponad 400 osób (spotkanie prowadzą studenci IFPiL); studenci pomagają ponadto w przygotowaniu ciekawostek językowych i quizów.

- **Konkurs pisarski „Polonistycznym piórem”** mający na celu wspieranie talentów pisarskich wśród studentów łódzkiej polonistyki (edycja I, rok akademicki 2019/2020).
- **Dni Otwarte Wydziału Filologicznego** — coroczna akcja promocyjna przygotowywana przy wsparciu polonistycznych studenckich kół naukowych.
- **Dyktando mikołajkowe** — coroczna inicjatywa Koła Naukowego Językoznawców UŁ i Koła Naukowego „wKoło Języka” (od 2014).
- **Cykl webinarów W sieci komunikacji** organizowany przez Koło Naukowe Językoznawców UŁ (np. Content marketing. Jak wykorzystać wiedzę polonistyczną do tworzenia wartościowych treści?” 9 maja 2022).
- **Cykl „Regiony Polski”** organizowany członków Dialektologicznego Koła Naukowego działającego przy współpracy z Bałuckim Ośrodkiem Kultury Rondo w Łodzi (2017).
- **Cykl „Świadek Historii”** — organizowane przez Koło Sympatyków Dydaktyki Polonistycznej spotkania z uczestnikami II wojny światowej.
- **Projekty „Koło Naukowe Glottodydaktyków Dzieciom”** (prowadzenie bezpłatnych zajęć z języka polskiego jako obcego/drugiego z uczniami cudzoziemskimi w placówkach oświatowych województwa łódzkiego, a także warsztaty dla nauczycieli) i „Kawa po polsku” (spotkania z grami planszowymi i rozmowami po polsku z cudzoziemcami mieszkającymi w Łodzi, organizowane w łódzkich klubach czy kawiarniach) oraz prowadzenie profilu try_some_polish na portalu społecznościowym Instagram (od 2021 r.; nagroda Rektora UŁ w pierwszej edycji konkursu: Najciekawszy Projekt Organizacji Studenckich UŁ).
- Wydarzenia organizowane w ramach **Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki** — wykładowcy Wydziału Filologicznego oraz działające na nim koła naukowe przygotowują szereg akcji (np. warsztaty dziennikarskie, Koło Naukowe Edytorów zorganizowało dla odwiedzających spacer typograficzny po naszym Wydziale).

Wykaz pozostałych aktywności popularyzatorskich zawiera **Załącznik 2: 8.4c**.

Forum twórczości artystycznej jest powołane w 2021 r. czasopismo „Brak Słów” — prowadzone przez studentów specjalizacji „Publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna” na kierunku filologia polska Wydziału Filologicznego UŁ (<http://brakslow.uni.lodz.pl/>). Opiekunem jest dr Anna Wiśniewska-Grabarczyk (nominowana do Nagrody Literackiej im. W. Gombrowicza, laureatka Nagrody tygodnika „Polityka”, wyróżniona w konkursie im. W. Pobóg-Malinowskiego na Najlepszy Debiut Historyczny Roku). Na Wydziale Filologicznym wydawane są też czasopisma studenckie, np. „ItaliAMO” i „KaPITOL”.

Rozwojowi zainteresowań sprzyjają również akcje ogólnowydziałowe, w tym m.in. cykliczne spotkania z pisarzami i twórcami kultury z Polski i zagranicy inicjowane przez pracowników WF, wynikają z badań, kontaktów naukowych i znajomości środowiska literackiego. Najważniejsze to: Łódzkie wykłady z poetyki (od 2017) — serie wykładów odsłaniających warsztat pracy nad dziełem literackim. Serię wykładów wygłosili wybitni polscy pisarze, laureaci najważniejszych nagród polskich i zagranicznych (NIKE, Booker, Nobel): Olga Tokarczuk, Wiesław Myśliwski, Andrzej Stasiuk i Monika Sznajdermann. Organizowane są też spotkania z pisarzami zagranicznymi, część z nich jest tłumaczona symultanicznie; np. w 2017 zaprosiliśmy wraz z Domem Literatury noblistkę Hertę Müller. Odbyły się 2 spotkania: w Hali Expo rozmowa z Olgą Tokarczuk (ok. 300 os.) i na WF rozmowa z prof. Heidemann (ok. 500 os.). Cykliczny charakter mają wykłady dziekańskie (głównie z naukowcami z ośrodków zagranicznych). Beneficjentami tych spotkań są przede wszystkim studenci.

Informacje o proponowanych przez UŁ formach dodatkowych aktywności są dostępne dla wszystkich zainteresowanych — znajdują się w Multiportalu UŁ oraz na odnośnych stronach i profilach FB (np. <https://azs.uni.lodz.pl/>; <https://www.facebook.com/azpitkujon>; <https://www.uni.lodz.pl/ul-na-fali>).

8.5. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych.

§ 18 Regulamin studiów UŁ wskazuje na dwie formy honorujące osiągnięcia studentów: list gratulacyjny Rektora oraz medal za chlubne studia, ale tych sposobów motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników jest znacznie więcej, w tym m.in.: Nagrody Rektora, Odznaka za Chlubne Studia, Medal Universitas Lodzensis Alumno Laude Dignissimo, stypendia dla studentów i doktorantów angażujących się w działalność rozwojową, sportową i promocyjną UŁ.

W IFPiL organizowane są konkursy na najlepsze prace licencjackie/magisterskie z zakresu językoznawstwa/literaturoznawstwa (zob. **Załącznik 2: K8.5**). Część z tych nagród wręczana jest studentom podczas oficjalnych uroczystości akademickich oraz podczas posiedzeń Rady Wydziału i Rady IFPiL.

Informacje o osiągnięciach naszych studentów są na bieżąco zamieszczane na stronie IFPiL, na stronie Wydziału Filologicznego i Uniwersytetu Łódzkiego oraz portalach społecznościowych, w tym Facebooku i Instagramie; promocją aktywności zajmuje się też Centrum Promocji UŁ. Tymi kanałami studenci zachęceni są również do podejmowania innych form aktywności i rozwijania pasji i zainteresowań (przykładem może być artykuł poświęcony studentce filologii polskiej opublikowany na stronie UŁ: <https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/jak-przenosic-gory-i-od-czego-zaczac-studentka-ul-o-pasji-do-podnoszenia-ciezarow>).

Formą gratulacji za zwieńczony dyplomem wysiłek studiowania jest organizowana od kilku lat na Wydziale Filologiczny Gala Absolwenta, a sposobem na podtrzymanie kontaktów z dawną uczelnią jest ufundowanie byłym studentom Karty Absolwenta zapewniającej szereg przywilejów i korzyści (rabaty na usługi i produkty wielu Partnerów projektu, wśród których znaleźć można propozycje z branży turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej, gastronomicznej czy edukacyjnej, a kończąc na szerokiej ofercie przygotowanej przez Uniwersytet Łódzki, w tym m.in.: studia podyplomowe (10% zniżki na wybrane kierunki), dostęp do zasobów Biblioteki UŁ (bez kaucji) czy możliwość korzystania z Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu).

Na UŁ działa Akademia Przedsiębiorczości, do której mogą dołączyć wszyscy zainteresowani bez względu na realizowany kierunek — kurs składa się z sześciu modułów oferujących ćwiczenia i materiały szkoleniowe (<https://www.uni.lodz.pl/ksztalcenie/projekty-edukacyjne/akademia-przedsiębiorczosci>).

8.6. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej.

Na UŁ istnieje system norm prawnych, które dookreślają formy wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami: dookreśla to § 47 Regulamin UŁ, Zarz. nr 85 Rektora UŁ z 25.06.2019 oraz Regulamin wsparcia. Informacje na temat możliwości uzyskania wsparcia znajdują się na stronie internetowej Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów UŁ. Wszystkie informacje dostępne są ponadto na stronach IFPiL, WF i UŁ (zob. pkt. 9).

8.7. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności.

Większość skarg zgłaszanych przez studentów rozstrzyganych jest na bieżąco przy współudziale opiekuna danego roku lub dyrekcji IFPiL zgodnie z Regulaminem UŁ. Jeżeli nie uda się osiągnąć konsensusu — dana sprawa trafia do Prodziekana ds. studenckich lub Dziekana Wydziału Filologicznego. Studenci składają skargi indywidualnie/bezpośrednio lub grupowo za pośrednictwem starostów grup lub starostów roku. Student może również wykorzystać w sprawach trudnych pośrednictwo organów studenckich (Samorząd Studencki).

Sposób rozstrzygania wniosków studenckich zależy od typu sprawy, którą zgłasza student. Podania o wznowienie studiów, o przeniesienie z innej uczelni, wnioski o IPS czy IOS, wnioski o przyznanie studentowi urlopu, o warunkowe zaliczenie semestru, o zorganizowanie otwartego egzaminu dyplomowego itd. ale też wszelkiego rodzaju skargi dotyczące procesu dydaktycznego, a nie rozstrzygnięte pomyślnie w ramach IFPiL składane są w dziekanacie, a rozpatruje je Prodziekan ds. dydaktycznych. W przypadku niepomyślnej z punktu widzenia decyzji Prodziekana ds. dydaktycznych, student może odwołać się do Dziekana Wydziału UŁ,

a w następnej kolejności w terminie 14 dni od dnia otrzymania niekorzystnej decyzji student może złożyć wniosek do Rektora UŁ (§ 3 Regulamin studiów UŁ; wnioski mogą mieć charakter administracyjny i nie administracyjny).

Od decyzji administracyjnych wydawanych przez Rektora lub z upoważnienia Rektora przez Dziekana służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

8.8. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia.

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się wykwalifikowana i doświadczona kadra Biura ds. Obsługi Studentów. Każdy kierunek ma przydzielonego do obsługi pracownika administracyjnego; studenci mogą też korzystać z pomocy specjalisty ds. systemu USOS. Na stronie WF znajdują się informacje o godzinach przyjęć, adresy mailowe oraz telefony. Udogodnieniem w obsłudze, które zapobiega powstawaniu kolejki, jest system pobieranych numerów.

8.9. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom.

Na Wydziale zainstalowano monitoring wewnętrzny na korytarzach dydaktycznych i ciągach komunikacyjnych i parkingu. Budynek posiada system alarmowy, ostrzegający przed niebezpieczeństwem za pomocą sygnałów dźwiękowych (Dział Administracji i Komunikacji przeprowadza raz w roku próbną ewakuację budynku w symulowanym stanie zagrożenia).

W recepcji budynku jest zainstalowany defibrylator, apteczki pierwszej pomocy znajdują się na wszystkich piętrach (4 poziom — sekretariat anglistyki, 3 poziom — pok. 3.14, dziekanat, 2 poziom — sekretariat Informatologii, 1 poziom — biblioteka, parter — recepcja; zob. Zarządzenie nr 36 Rektora UŁ z dnia 15.02.2019 r. w sprawie apteczek pierwszej pomocy używanych w UŁ — **Zał. 2: K8.9**). W pokojach wykładowców znajdują się instrukcje BHP, pracownicy Wydziału cyklicznie przechodzą szkolenia z zakresu BHP, przeprowadzany jest także audyt w zakresie spełniania warunków BHP w IFPiL.

Studenci w I semestrze studiów mają obowiązek zrealizować e-learningowy kurs BHP.

Przypadki dyskryminacji światopoglądowej, w odniesieniu do wyznania, rasy, płci czy statusu materialnego mogą być zgłaszane przez studentów bezpośrednio (opiekunowi roku, zaufanemu prowadzącemu) lub odnotowywane w anonimowych ankietach. Jeśli wymaga tego sytuacja, zgłoszenie może być rozpatrzone przez Dziekana i członków Kolegium Dziekańskiego, którzy decydują, czy skierować je do dalszego rozpatrzenia na poziomie Komisji Antymobbingowej,

Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów lub Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich. Osoby doświadczone dyskryminacją czy przemocą mogą uzyskać pomoc w Akademickim Centrum Wsparcia UŁ. ACW organizuje ponadto szkolenia dla pracowników (np. dotyczące postępowania z osobami z niepełnosprawnością). Na UŁ działa również Zespół Radców Prawnych pomocnych w sytuacjach wymagających rozstrzygnięć prawnych.

UŁ w 2022 r. wprowadził *Plan na rzecz równych szans*, którego celem jest m.in. przeciwdziałanie dyskryminacji interseksjonalnej przez wprowadzenie cyklicznych badań mających na celu monitorowanie nierówności płci w całej społeczności akademickiej, uwzględniających również znaczenie innych czynników społecznych, które dodatkowo nakładają się na płeć i wpływają na pogłębianie nierówności oraz przez stworzenie próbnej wersji procedury antydyskryminacyjnej, opracowanie i wprowadzenie mechanizmów antydyskryminacyjnych dla zwiększenia poszanowania dla społecznej różnorodności w ramach wspólnoty Uniwersytetu Łódzkiego.

8.10. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi.

Działania Samorządu Studenckiego na Wydziale Filologiczny UŁ nie są nadmiernie intensywne i widoczne w przestrzeni akademickiej, do czego w pewnym stopniu przyczyniła się również pandemia. Wydziałowy Samorząd Studencki uruchomił jednak adres mailowy, na który studenci mogą wysyłać spostrzeżenia dotyczące funkcjonowania Wydziału. Studenci wybrali też swojego reprezentanta do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, który bardzo aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat modyfikowania przedstawianych do oceny programów filologicznych. Przewodnicząca Komisji ds. Jakości Kształcenia organizuje także spotkania ze starostami poszczególnych kierunków, by zebrać jak najwięcej opinii studentów na temat mankamentów, niedrożności organizacyjnych i móc podjąć działania naprawcze.

Na polonistyce bieżąca współpraca ze starostami sprawdza się zarówno w odniesieniu do organizacji każdego roku akademickiego, jak i w odniesieniu do kształtowania programu (spośród studentów wyłaniany jest koordynator ds. kontaktów z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia, który ma możliwość przekazania studenckich propozycji programowych Komisji za pośrednictwem Zastępcy Dyrektora ds. dydaktyki IFPiL).

Nowo powołaną na UŁ funkcją jest ambasador #UniLodz — grupa studentów, która utrzymuje stały kontakt z Centrum Promocji UŁ, przekazuje informacje nt. ciekawych wydarzeń i inicjatyw, przez co pomaga budować więzi wewnątrz społeczności akademickiej (<https://www.uni.lodz.pl/ambasadorunilodz>). Spośród 99 kandydatów w I edycji programu wyłoniono 6 ambasadorów, w tym studentkę filologii polskiej — Agatę Becherkę.

Najważniejszymi organizacjami studenckimi, z którymi współpracują pracownicy IFPiL są koła naukowe (por. pkt. 8.4).

8.11. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Opinie studentów brane są pod uwagę przy ocenie i doskonaleniu dydaktyki. Studenci mogą zgłaszać je bezpośrednio, nieformalnie prowadzącym; mają też możliwość raz w semestrze, po realizacji konkretnych przedmiotów, ustosunkować się do trybu i jakości przeprowadzonych wykładów i konwersatoriów — przeprowadzana jest anonimowa ankieta oceniająca zajęcia dla studentów Wydziału Filologicznego (w formie papierowej lub elektronicznej za pomocą systemu USOS). W ankiecie student ma możliwość ocenić, czy osoba prowadząca zajęcia: odnosiła się z szacunkiem do studentów/doktorantów, prowadziła zajęcia w sposób zrozumiały i uporządkowany, stosowała metody pracy adekwatne do formy zajęć i omawianych treści, prowadziła zajęcia zgodnie z treściami i informacjami zamieszczonymi w sylabusie przedmiotu, efektywnie wykorzystywała czas zajęć (w tym nie spóźniała się oraz bez uzasadnionej przyczyny nie skracała i nie przedłużała zajęć), była dostępna podczas konsultacji/dyżurów. Student może też wyrazić opinię, co podobało mu się w pracy osoby prowadzącej zajęcia i co powinno zostać poprawione, a także zamieścić dodatkowe uwagi i spostrzeżenia.

Po pierwszym semestrze I roku i na III roku studiów licencjackich przeprowadzana jest także ankieta satysfakcji, w której studenci mają możliwość odnieść się do kilku obszarów życia akademickiego (jakości prowadzonych zajęć, praktyk, działalności bibliotek, stołówki; przygotowania i kontaktów z kadrą naukową, działań dyskryminacyjnych; wsparcia naukowego i administracyjnego) — zob. K.1.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Pracownicy Zakładu Współczesnego Języka Polskiego prowadzą też, w trosce o kulturę wypowiedzi ustnych i pisemnych, poradnię językową — <https://poradnia-jezykowa.uni.lodz.pl/>.

Inicjatywy pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii — stworzenie przez dr Karolinę Kołodziej przy współpracy z REGIO Centrum Inicjatyw na Rzecz Rozwoju, Olgi Legczyliny (tłumaczenie), Magdy Warszawy (praca nad składem), Maćka Kronenberga (koordynacja prac). ukraińskiej wersji książki „Odkryj Łódź”, mającym przybliżyć najmłodszym przestrzeń miasta.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach.

Sprawne działanie stron internetowych Uniwersytetu Łódzkiego, Wydziału Filologicznego UŁ oraz Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii zapewnia stały dostęp do aktualności. Wszelkie informacje są łatwe do znalezienia, umieszczone w konkretnych zakładkach, z podziałem na treści skierowane m.in. do kandydatów i studentów. Pomocny jest też system przekierowań między stronami. Informacje w miarę potrzeby aktualizowane są nawet kilka razy dziennie.

Najważniejsze funkcjonalności strony IFPiL (<http://polonistyka.uni.lodz.pl>):

- Zakładka „Aktualności” zawiera wszelkie ogłoszenia dotyczące bieżącej organizacji zajęć, terminarze, informacje o odwołanych zajęciach, informacje o aktualnych wydarzeniach, publikacjach, nagrodach, wchodzących w życie zarządzeniach dziekańskich i rektorskich etc.
- Zakładka „Instytut” zawiera informacje o dyrekcji i składzie rady, strukturze instytutu, pracownikach i konsultacjach, kołach naukowych, konferencjach, czasopiśmie, poradni językowej, współpracy z otoczeniem, prowadzonych projektach badawczych i aktach prawnych, zasadach dyplomowania.
- Zakładka „Studenci i doktoranci” zawiera m.in. informacje o planach zajęć, ofercie zajęć fakultatywnych specjalnościach i specjalizacjach, programach studiów i aktach prawnych, seminariach licencjackich i magisterskich, koordynatorach przedmiotów, opiekunach lat i przedstawicielach studentów, spisie lektur, sylabusach i efektach kształcenia/uczenia, zagadnieniach egzaminacyjnych, konkursach i studenckich grantach badawczych.
- Zakładka „Kandydaci” m.in. zawiera informacje o kierunku i bezpośredni odnośnik do portalu rekrutacyjnego, gdzie zainteresowani studiami I i II stopnia mogą sprawdzić, jakie są wymagania rekrutacyjne, limity przyjęć oraz terminarze rekrutacyjne (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>).

Na stronie IFPiL student znajduje się też przygotowany specjalnie wirtualny przewodnik pozwalający sprawnie posługiwać się narzędziami on-line oraz przewodnik dotyczący etykiety językowej w korespondencji elektronicznej.

Strona WF (<http://filolog.uni.lodz.pl/>) udostępnia kilka zakładek, w tym:

- „Strefa studenta”, gdzie zamieszczone są bieżące informacje organizacyjne, o dziekanacie, planach zajęć, specjalizacjach, szkole doktorskiej, Uczelnianej Radzie Samorządu Doktorantów, Wydziałowej Radzie Samorządu Doktorantów, praktykach, e-learningu, programach studiów, stypendiach, odpłatnościach, kołach naukowych, programach wymiany i mobilności, pismach studenckich, aktach prawnych, zasadach przeprowadzania egzaminów dyplomowych, wymogach prac dyplomowych etc.
- „Strefa kandydata” zawiera informacje o wszystkich kierunkach studiów (wirtualne drzwi otwarte; wzbogaceniem jest spacer wirtualny po przestrzeni Wydziału (<https://www.uni.lodz.pl/wydz/filolog/infrastruktura>, <https://youtu.be/6kA5HMZTogI>), rekrutacji, studiach doktorskich i podyplomowych oraz o wykładach otwartych.

Pozostałe zakładki strony wydziałowej to „Wydział”, „Strefa pracownika”, „International students”.

Wszystkie uniwersyteckie akty prawne dostępne są na stronie (<https://baw.uni.lodz.pl/>).

Badania monitorujące kariery absolwentów dostępne są na stronie Biura Karier UŁ (<https://www.biurokarier.uni.lodz.pl/biuro-karier/monitorowanie-karier-absolwentow>).

O organizowanych zdarzeniach Wydział Filologiczny informuje w kolejnych numerach Newslettera (<http://news.filolog.uni.lodz.pl/>).

Informacje ogólnouczelniane zbiera strona UŁ (uni.lodz.pl).

W październiku 2018 r. rozpoczęto budowę Multiportalu UŁ; obecnie trwają prace nad finalizacją projektu. Multiportal UŁ jest współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej w ramach konkursu NCBR. Będzie scalał strony internetowe wszystkich jednostek uniwersyteckich.

Osiągane przez studentów wyniki rejestrowane są w systemie USOS, którego pracą kieruje Biuro Dziekana Wydziału Filologicznego. Komunikacja między pracownikami a studentami odbywa się przez pocztę uniwersytecką w domenie uni.lodz.pl oraz USOS mail.

Na szeroką skalę wykorzystywane są media społecznościowe i aplikacje internetowe (m.in. Facebook, Instagram, YouTube, Twitter, Flickr, TikTok, Soundcloud) — informacje i materiały promocyjne lokują tu, oprócz Centrum Promocji UŁ, WF, IFPiL i poszczególne zakłady, polonistyczne koła naukowe.

Przykłady:

Uniwersytet Łódzki

- https://www.flickr.com/photos/promocja_ul/sets/
- <https://twitter.com/unilodz>

- <https://soundcloud.com/unilodz>
- <https://www.tiktok.com/@unilodz>

Wydział Filologiczny

- <https://www.instagram.com/filolog.ul/>
- <https://www.facebook.com/filolog.ul/>

Instytut Filologii Polskiej i Logopedii

- <https://www.facebook.com/people/Instytut-Filologii-Polskiej-i-Logopedii-U%C5%81/100063524648337/>
- Koło Naukowe Dialektologów: www.facebook.com/dkn.uni.lodz/
- Studencko-Doktoranckie Logopedyczne Koło Naukowe: www.facebook.com/kologopedyczne/; Koło Naukowe Językoznawców: www.facebook.com/knjul/, www.instagram.com/knj_ul/
- Koło Glottodydaktyków: <https://www.facebook.com/kng.lodz>
- Koło Naukowe „wKoło Języka”: <https://www.facebook.com/wKoloJezyka/>
- Koło Sympatyków Dydaktyki Polonistycznej: www.facebook.com/kolodydaktykow/
- Koło Naukowe Edytorów: www.facebook.com/KoloNaukoweEdytorow/

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. na UŁ powołany został Uczelniany Koordynator ds. Dostępności oraz Uczelniany Zespół ds. Dostępności UŁ (<https://www.uni.lodz.pl/dostepnosc>). Jego zadanie polega na monitorowaniu i wdrażaniu rozwiązań związanych z dostępnością architektoniczną (zob. 8.1), cyfrową i komunikacyjno-informacyjną.

Uniwersytet Łódzki zobowiązuje się zapewnić dostępność (na różnych poziomach) swojej strony internetowej oraz aplikacji mobilnych Absolwent UŁ i Mobilny USOS UŁ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Dostępność zakłada m.in. publikację aktualnych danych, przejrzystą strukturę serwisów, dbanie o napisy dla osób niesłyszących i Głuchych w filmach (do filmów sprzed 23 września 2020 r. UŁ planuje dodać napisy do końca 2022 r.), zapewnienie właściwego kontrastu kolorystycznego i odpowiedniej wielkości czcionek.

W czerwcu 2021 UŁ przedstawiło raport o stanie dostępności: <https://www.bip.uni.lodz.pl/inne/raport-o-stanie-zapewnienia-dostepnosci-podmiotu-publicznego>.

Szczegółowych informacji udziela koordynator: dostepnosc@uni.lodz.pl.

Na WF za wprowadzanie i aktualizację informacji odpowiada zespół ds. Promocji Wydziału; bieżące informacje na stronie IFPiL umieszcza wyznaczony pracownik sekretariatu.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W systemie jakości kształcenia w UŁ odzwierciedla się potrzeba równoległego sprawnego zarządzania dydaktyką uczelni i efektywnego zawiadywania rozwojem poszczególnych dyscyplin naukowych w ramach konkretnych kierunków. Wielopoziomowa struktura UŁ wypracowała system funkcjonalnych połączeń, pozwalających na centralne wdrażanie rozwiązań organizacyjno-administracyjnych. Nadzór nad doskonaleniem uczelnianego systemu jakości kształcenia sprawuje na mocy § 24.1, § 25.2 Statutu UŁ (z 28. 05.2019 r.) Rektor UŁ (**Zał. 2: 10**). Realizuje on poszczególne zadania przy wsparciu prorektorów delegowanych do różnych zadań, wśród których odpowiedzialność za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia uczelni i dookreślenie sposobu potwierdzania efektów uczenia się spoczywa na Prorektorze do Spraw Studentów i Jakości Kształcenia.

Ważnym organem opiniodawczo-doradczym Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia jest Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. URdsJK, kierowana w obecnej kadencji przez przewodniczącego (jednocześnie w randze pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia). URdsJK opracowuje procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, ustala harmonogram prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocenia strategię działania służące podnoszeniu jakości kształcenia w Uczelni, opiniuje programy studiów dla potrzeb Senatu UŁ oraz sporządza okresowe raporty z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia i dotyczących efektów funkcjonowania SJK w UŁ dla Senatu UŁ; wspiera również jednostki UŁ w przygotowaniu raportów dla PKA.

Istotnym elementem systemu zarządzania jakością kształcenia są pełnomocnicy Rektora UŁ: ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, do spraw kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, do spraw programów wymiany międzynarodowej, do spraw osób z niepełnosprawnościami, do spraw otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych, do spraw nadzoru nad aktami wewnętrznymi Uczelni, do spraw rozwoju systemów informatycznych i komunikacyjnych Uczelni, do spraw zarządzania kryzysowego w związku z epidemią COVID-19.

Ważne ogniwo systemu jakości kształcenia UŁ stanowi Centrum Obsługi Studenta i Doktoranta, zabezpieczając sprawny przebieg administracyjny procesu rekrutacji, administracyjną obsługę zadań Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, uczestnicząc w procesie przygotowywania, zatwierdzania i wdrażania programów studiów, ewidencjonując kierunki, monitorując kształcenie nauczycielskie i praktyki kierunkowe, koordynując realizację zajęć ogólnouczelnianych i programów mobilności (MOST).

Przygotowany przez komisję programową danego kierunku program studiów opiniowany jest wieloetapowo: w przypadku filologii polskiej każdorazowo programy sprawdzane, modyfikowane i zatwierdzane były przez Komisję Programową Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii, następnie weryfikowane na forum Rady Instytutu, po czym analizowane były i kontrolowane pod względem prawidłowości rozwiązań przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która rekomendowała programy Radzie Wydziału Filologicznego UŁ. Po zatwierdzeniu programów na poziomie wydziału kierowane były one do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, która po wprowadzeniu poprawek, korekt, sugerowanych zmian i uzupełnień, rekomendowała program Senatowi UŁ. Uchwała Senatu UŁ formalnie zatwierdza wdrożenie programu w następnym roku akademickim.

W ramach Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii sprawną realizację poszczególnych zadań dotyczących jakości kształcenia zapewnia współpraca Dyrektora Instytutu z zastępcami, kierownikami Zakładów oraz Radą Instytutu, z kierunkowym koordynatorem ds. jakości kształcenia, kierunkowym koordynatorem ds. systemu ECTS, kierunkowym koordynatorem ds. programu Erasmus+. Zmiany wprowadzane w programach konsultowane są ze studentami, interesariuszami zewnętrznymi, pracownikami polonistyki, a modyfikacje do programu wprowadza Zastępca Dyrektora ds. dydaktyki IFPiL, który przedstawia nową wersję programu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Coroczne opracowanie planów zajęć i opublikowanie aktualnych programów studiów, obsługa administracyjna kierunku (w tym aktualizacja instytutowej strony internetowej), upowszechnianie ważnych wydziałowych informacji należy do sekretariatu polonistyki, który ściśle współpracuje z referentami dziekanatu obsługującymi oba kierunki filologii polskiej tak w zakresie obsługi studentów polonistyki, jak i obsługi systemu USOS. Praca dziekanatu monitorowana była w anonimowych ankietach specjalnie do tego celu przeznaczonych w roku 2016 — zrezygnowano jednak z tego sposobu sprawdzania opinii na temat pracy dziekanatu, ponieważ dawał on niemiarodajne wyniki (zbyt mała liczba studentów wzięła udział w ankietowaniu) — obecnie pytanie o pracę dziekanatu włączone jest do ankiet satysfakcji studentów na I i III roku studiów I stopnia (por. pkt. 3.5).

Dzięki tak wielostronnej konsultacji programowej i organizacyjnej możliwa jest szczegółowa analiza przyjętych wadliwych rozwiązań i podejmowanie działań naprawczych (również tych sugerowanych przez Zespół Oceniający PKA — **Zał. 2: 10**).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10

Część II.

Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • przejrzyste określone efekty uczenia się zgodne z założonymi kompetencjami uzyskiwanymi przez studentów • kompetentna, dobrze przygotowana naukowo i mająca duże doświadczenie dydaktycznie kadra literaturoznawców i językoznawców (niejednokrotnie mających przygotowanie interdyscyplinarne) • wysoki standard infrastruktury Wydziału Filologicznego (w tym biblioteki wydziałowej/BUŁ) • bardzo duża aktywność studenckich kół naukowych działających w IFPiL (organizacja konferencji naukowych, wydarzeń promujących kierunek, Wydział Filologiczny i Uczelnię, przedsięwzięć na rzecz otoczenia zewnętrznego) • zwiększanie się aktywności współpracy z otoczeniem i umiędzynarodowienia w możliwym dla filologii narodowej zakresie • zróżnicowana oferta specjalności/specjalizacji 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • niestabilność grup wykładowych (konieczność ich reorganizowania w trakcie roku akademickiego) i stopniowo zmniejszająca się liczba studentów i absolwentów (Załącz. 1 Tab.1 i Tab.2) • ograniczone możliwości płynnego zatrudniania nowych pracowników zgodnie z potrzebami Instytutu • niezbyt intensywne aktywność studentów w organizacjach samorządowych • nadmierna standaryzacja procesu nauczania, sprzeczna z zakładaną różnorodnością

	<ul style="list-style-type: none"> mała liczba studentów w grupach konwersatoryjnych oraz na seminariach dyplomowych (znaczna indywidualizacja procesu dydaktycznego oraz stałe monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się) 	
<p>Czynniki zewnętrzne</p>	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrastająca świadomość społeczną znaczenia kompetencji językowych zwiększająca się różnorodność form czytelnictwa i stopniowo zwiększająca się społeczna ranga czytania ze zrozumieniem coraz większe zainteresowanie nauczaniem języka polskiego jako obcego wzbogacana każdego roku oferta wyjazdów zagranicznych powinna służyć zwiększeniu mobilności pracowników i studentów 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> utrzymujący się niż demograficzny i spadek liczby studentów utrzymanie studiów II stopnia w systemie bolońskim powoduje nadmierne przeciążenie programu studiów I stopnia; w dwustopniowej strukturze studiów, przy założeniu, że każdy absolwent może studiować na studiach II stopnia — brakuje dobrego rozwiązania, by utrzymać wspólne standardy kształcenia dla studentów po filologii I stopnia, dla studentów — cudzoziemców i studentów po innych niż polonistyczne studia — niemożność uzyskania wyznaczonych efektów uczenia się na podobnym poziomie

UNIwersYTET ŁÓDZKI

ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź
 NIP 724 000 32 43
 Regon 000 001 287

(pieczęć uczelni)

DZIEKAN

Wydziału Filologicznego
 Uniwersytetu Łódzkiego

Joanna Jędruska
 dr hab. Joanna Jędruska
 (podpis Dziekana / Kierownika jednostki)

PROREKTOR
 UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO
 DS. NAUKI
 Zastępca Rektora UŁ

Zbigniew Kmieciak
 prof. dr hab. Zbigniew Kmieciak
 (podpis Rektora)

Łódź

....., dnia *10.10.2019 r.*

(miejsowość)

Część III.

Załączniki — wykaz

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Tabela 6. — nie dotyczy

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Kryterium 1

1.1

1.1a/ Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030

1.1b/ Program studiów filologia polska studia pierwszego stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2022/2023 (rok I)

1.1bb/ Uchwała nr 335 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 20. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 16 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów I stopnia „Filologia polska” (folder — akty prawne)

1.1c/ Program studiów filologia polska studia pierwszego stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022 (rok II)

1.1cc/ Uchwała nr 171 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 10. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 17 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów I stopnia „Filologia polska” (folder — akty prawne)

- 1.1d/ Opis programu studiów dla kierunku filologia polska, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na rok akademicki 2020/2021 (rok III)
- 1.1dd/ Uchwała nr 765 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 38. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 22 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów I stopnia „Filologia polska” (folder — akty prawne)
- 1.1e/ Program studiów filologia polska studia drugiego stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2022/2023 (rok I)
- 1.1ee/ Uchwała nr 336 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 20. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 16 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów II stopnia „Filologia polska”
- 1.1f/ Program studiów filologia polska studia drugiego stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022 (rok II)
- 1.1ff/ Uchwała nr 172 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 10. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 17 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów II stopnia „Filologia polska” (folder — akty prawne)
- 1.1g15/ ZAŁĄCZNIK NR 15 do zarządzenia nr 88 Rektora UŁ z dnia 14.04.2022 r. Wysokość opłat za zajęcia nieobjęte programem studiów / indywidualnym planem i programem studiów w roku akademickim 2022/2023 (studia stacjonarne i niestacjonarne)
- 1.1g16/ ZAŁĄCZNIK 16 do zarządzenia nr 88 Rektora UŁ z dnia 14.04.2022 r. Wysokość opłat za powtarzanie przedmiotów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz odpłatnych studiach prowadzonych w języku obcym (stacjonarnych i niestacjonarnych), z powodu niezadawalających wyników w nauce, w tym za powtarzanie przedmiotów objętych zaliczeniem warunkowym oraz powtarzanie przedmiotów po wznowieniu studiów
- 1.1gg/ Zarządzenie nr 88 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 14.04.2022 r. w sprawie: wysokości opłat za usługi edukacyjne w Uniwersytecie Łódzkim w roku akademickim 2022/2023 (folder — akty prawne)

1.2

- 1.2a/ Wykaz grantów badawczych i dydaktycznych pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii (2017–2022)
- 1.2b/ Nagrody za działalność naukową pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii (2017–2022)
- 1.2c/ Wykaz tytułów i awansów Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii za lata 2017–2022
- 1.2d/ Studenckie koła naukowe — efekty działalności naukowej

1.3

1.3a/ Zarządzenie nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ w kadencji 2020–2024 w sprawie wprowadzenia ankiet na Wydziale Filologicznym

1.3b/ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ nr 16 z dnia 20.12.2021 r. — Badanie satysfakcji studentów Wydziału Filologicznego UŁ [dla osób rozpoczynających studia I stopnia] — wzór dla roku I

1.3c/ Załącznik nr 2 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ nr 16 z dnia 20.12.2021 r. — Badanie satysfakcji studentów Wydziału Filologicznego UŁ [dla osób kończących studia I stopnia] — wzór dla roku III

1.3d/ Załącznik nr 3 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ nr 16 z dnia 20.12.2021 r. — Ankieta do oceny zajęć na Wydziale Filologicznym UŁ — wzór

1.3e/ Wyniki badania satysfakcji studentów Wydziału Filologicznego UŁ [dla osób rozpoczynających studia I stopnia w roku 2021/2022]

1.3f/ Wyniki badania satysfakcji studentów Wydziału Filologicznego UŁ [dla osób kończących studia I stopnia w 2021/2022 roku]

1.3g/ Protokoły posiedzeń Rady Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii (2017–2022)

1.7

1.7a/ Uchwała nr 620 Senatu UŁ podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 18 listopada 2019 roku, w sprawie: wytycznych w zakresie tworzenia programów

1.7b/ Uchwała nr 367 Senatu UŁ podjęta na 24. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 11 marca 2019 roku, w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w UŁ

1.Dod

a/ Wyzwania XXI wieku — cykl wykładów w semestrze letnim 2021/2022 (harmonogram)

b/ Wyzwania XXI wieku — cykl wykładów w semestrze zimowym 2022/2023 (harmonogram)

Kryterium 2**2.1**

a/ Oferta zajęć ogólnouczelnianych w semestrze letnim 2021/2022

b/ Oferta zajęć ogólnouczelnianych w semestrze zimowym 2022/2023

2.2

2.2a/ Wykaz prac dyplomowych z roku akademickiego 2021/2022

2.2b/ Przykładowa oferta seminariów magisterskich dla studentów i roku studiów II stopnia w roku akademickim 2022/2023

2.2c/ Uchwała nr 206 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 11. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 18 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad osiągania przez studentów Uniwersytetu Łódzkiego efektów uczenia się w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowożytnym językiem obcym

2.2d/ Reguły dotyczące zdawania testów językowych w Studium Języków Obcych UŁ

2.2e/ Załącznik do uchwały nr 206 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. Wykaz certyfikatów potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego przez studentów studiów I stopnia, II stopnia i jednolitych studiów magisterskich

2.3

2.3a/ Zarządzenie nr 78 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej

2.3b/ Zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13.01.2021 r. w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej

2.3c/ Wytyczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w Uniwersytecie Łódzkim

2.3d/ Zarządzenie nr 113 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.04.2020 r. w sprawie: szczególnego trybu przeprowadzania egzaminów lub zaliczeń w UŁ z wykorzystaniem technologii informatycznych zapewniających kontrolę przebiegu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się oraz jego rejestrację w okresie zawieszenia lub ograniczenia funkcjonowania Uczelni wskutek zagrożenia epidemicznego SARS-CoV-2

2.4

Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. zmieniony uchwałą Senatu UŁ: nr 639 z dnia 9 grudnia 2019 r.; nr 118 z dnia 26 kwietnia 2021 r. nr 274 z dnia 28 lutego 2022 r. nr 302 z dnia 25 kwietnia 2022 r.

2.5

2.5a/ Plan studiów filologii polskiej pierwszego stopnia (studia stacjonarne) — obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku 2022/2023

2.5b/ Plan studiów filologii polskiej pierwszego stopnia (studia stacjonarne) — obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku 2021/2022

2.5c/ Plan studiów filologii polskiej pierwszego stopnia (studia stacjonarne) — obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku 2020/2021

2.5d/ Plan studiów filologii polskiej drugiego stopnia (studia stacjonarne) — obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku 2022/2023

2.5e/ Plan studiów filologii polskiej drugiego stopnia (studia stacjonarne) — obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku 2021/2022

2.6

2.6a/ Regulamin pracy Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 16.09.2019 r.

2.6c/ Plan zajęć w roku akademickim 2022/2023 (html) — z podziałem na grupy na poszczególnych latach

2.6c1/ Plan zajęć w roku akademickim 2022/2023 (rtf) — z podziałem na grupy na poszczególnych latach

2.6d/ Plan zajęć wykładowców w roku akademickim 2022/2023 (html)

2.6d1/ Plan zajęć wykładowców w roku akademickim 2022/2023 (rtf)

2.7

2.7a/ Zarządzenie nr 82 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20.01.2021 r. w sprawie: organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim

2.7b/ Zarządzenie nr 14 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ w kadencji 2020–2024, w sprawie zasad rozliczania opieki nad praktykami zawodowymi na Wydziale Filologicznym

2.7c/ Miejsca praktyk zawodowych odbywanych w ramach specjalności i specjalizacji (c1 — studia I stopnia; c2 — studia II stopnia)

2.7d/ Zaświadczenia i ankiety praktyk nieobligatoryjnych możliwych do zrealizowania poza programem studiów:

1. Ankieta ewaluacyjna dla pracodawcy (Opiekuna Praktyk)
2. Ankieta ewaluacyjna dla studenta
3. Zaświadczenie o odbyciu nieobligatoryjnych praktyk studenckich

2.8

2.8a/ **Statut Uniwersytetu Łódzkiego** przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu Łódzkiego nr 440 z dnia 27 maja 2019 r. (Tekst ujednolicony obejmujący zmiany wprowadzone: uchwałą nr 577 Senatu UŁ z dnia 16.09.2019 r., uchwałą nr 661 Senatu UŁ z dnia 27.01.2020 r., uchwałą nr 729 Senatu UŁ z dnia 1.06.2020 r., uchwałą nr 7 Senatu UŁ z dnia 28.09.2020 r., uchwałą nr 46 Senatu

UŁ z dnia 14.12.2020 r., uchwałą nr 73 Senatu UŁ z dnia 15.03.2021 r. uchwałą nr 194 Senatu UŁ z dnia 18.06.2021 r. uchwałą nr 296 Senatu UŁ z dnia 25.04.2022 r.)

2.8b/ **Regulamin pracy Uniwersytetu Łódzkiego** z dnia 16.09.2019 r.

2.8c/ **Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim** przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. zmieniony uchwałą Senatu UŁ: nr 639 z dnia 9 grudnia 2019 r.; nr 118 z dnia 26 kwietnia 2021 r.; nr 274 z dnia 28 lutego 2022 r.; nr 302 z dnia 25 kwietnia 2022 r.

2.8d/ Uchwała nr 620 Senatu UŁ podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 18 listopada 2019 roku, w sprawie: wytycznych w zakresie tworzenia programów

2.8d/ Uchwała nr 28 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 2. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 28 września 2020 r. w sprawie: funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ

2.8e/ System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na wydziale filologicznym UŁ

2.8f/ Zarządzenie nr 68 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.02.2022 r. w sprawie zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów dla Wydziału Filologicznego UŁ (ze zm.)

2.8/g Załącznik do zarządzenia nr 68 Rektora UŁ z dnia 23.02.2022 r. System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Filologicznym UŁ

2.8h/ Zarządzenie nr 117 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 26.05.2022 r. w sprawie: podziału roku akademickiego 2022/2023

2.Dod

Kalendarz dydaktyczny Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii na rok akademicki 2022/2023

Kryterium 3

3.1

3.1a/ Uchwała nr 205 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 11. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 18 czerwca 2021 r. w sprawie: **zasad przyjęć** na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2022/2023 oraz terminarzem rekrutacyjnym

3.1b/ Załącznik nr 1 do uchwały nr 205 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. **Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów** pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2022/2023

3.1c/ Załącznik nr 2 do uchwały nr 205 Senatu UŁ z dnia 18.06.2021 r. **Terminarz rekrutacji 2022/2023**

3.1d/ Załącznik do uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. (Tekst jednolity uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą nr 311 Senatu UŁ z dnia 17.12.2018 r., uchwałą nr 693 Senatu UŁ z dnia 27.04.2020 r., uchwałą nr 376 Senatu UŁ z dnia 24.06.2022 r.) — **Regulamin postępowania rekrutacyjnego** na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim

3.1e/ Uchwała nr 310 Senatu UŁ z dnia 17 grudnia 2018, w sprawie uprawnień laureatów i finalistów olimpiad oraz laureatów konkursów na rok akademicki 2022/2023

3.1f/ Uchwała nr 204 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 11. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 18 czerwca 2021 r. w sprawie: uprawnień laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w rekrutacji na rok akademicki 2025/2026

3.1g/ Zarządzenie nr 67 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 17.02.2022 r. w sprawie: kolejności działań i obiegu dokumentów w zakresie przyjmowania cudzoziemców na studia w roku akademickim 2022/2023

3.2

Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. zmieniony uchwałą Senatu UŁ: nr 639 z dnia 9 grudnia 2019 r.; nr 118 z dnia 26 kwietnia 2021 r.; nr 274 z dnia 28 lutego 2022 r.; nr 302 z dnia 25 kwietnia 2022 r.

3.3

3.3a/ Uchwała nr 507 Senatu UŁ z dnia 15 czerwca 2015 roku, w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzenia w UŁ efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się

3.3b/ Załącznik nr 1 do uchwały nr 507 Senatu UŁ z dnia 15.06.2015 r. Struktura organizacyjna uczelnianego systemu potwierdzania efektów uczenia się

3.4

3.4a/ Zarządzenie nr 130 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 14.04.2021 r. w sprawie: oświadczenia o samodzielny napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w Uniwersytecie Łódzkim

3.4b/ Załącznik do zarządzenia nr 130 Rektora UŁ z dnia 14.04.2021 r. Przebieg procesu tworzenia pracy dyplomowej z wykorzystaniem APD

3.4c/ Szczegółowe zasady dyplomowania na Wydziale Filologicznym UŁ (zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego UŁ w dniu 27 listopada 2020 r.)

3.4d/ Zagadnienia do egzaminu licencjackiego z zakresu językoznawstwa

3.4e/ Zagadnienia do egzaminu licencjackiego z zakresu literaturoznawstwa

3.5

3.5a/ Zarządzenie nr 38 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 14 stycznia 2016 roku, w sprawie wprowadzenia arkusza autoewaluacji przedmiotu

3.5b/ Załącznik nr 2 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego nr 38 z dnia 14.i.2016. Arkusz autoewaluacyjny przedmiotu (wzór wypełnienia)

3.5c/ Zarządzenie nr 6 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 18 marca 2021 roku, w sprawie hospitacji zajęć na Wydziale Filologicznym

3.5d/ Załącznik do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ nr 6 z dnia 18 marca 2021 r. — Protokół hospitacji (wzór)

3.5e/ Protokoły hospitacji — przykłady wypełnionych protokołów

3.6

3.6a/ Zarządzenie nr 64 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.02.2022 r. w sprawie: opisu przedmiotów w Uniwersytecie Łódzkim (sylabus) oraz weryfikacji efektów uczenia się i zadań koordynatora przedmiotu

3.6b/ Wzór sylabusu kierunkowego (zgodnego z Zarządzeniem nr 64)

3.6c/ Sylabusy przedmiotów kierunku filologia polska I i II stopnia (folder)

3.6d/ Koordynatorzy przedmiotów na kierunku filologia polska, studia I stopnia, w roku akademickim 2022/2023

3.6e/ Koordynatorzy przedmiotów na kierunku filologia polska, studia II stopnia, w roku akademickim 2022/2023

3.6f/ Przykładowy wykaz zagadnień do egzaminu z wiedzy o historycznym rozwoju polszczyzny

3.6g/ Przykładowy wykaz zagadnień egzaminacyjnych z historii literatury średniowiecza, renesansu i baroku — dla studentów I roku studiów licencjackich filologii polskiej

3.6h/ Przykładowy wykaz zagadnień egzaminacyjnych z Literatury polskiej epok dawnych (3)

3.9

3.9a/ Zarządzenie nr 124 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 22.06.2022 r. w sprawie: monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego

- 3.9b/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (filologia polska I stopnia, rok 2019/2020)
- 3.9c/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (filologia polska II stopnia, rok 2019/2020)
- 3.9d/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (filologia polska I i II stopnia, rok 2019/2020)
- 3.9e/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (studia I stopnia 2018/2019)
- 3.9f/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (studia II stopnia 2018/2019)
- 3.9g/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (studia I i II stopnia 2018/2019)
- 3.9h/ Ankieta monitorowania karier zawodowych absolwentów (2017/2018)
- 3.9i/ Raport z ankiet przeprowadzonych na Wydziale Filologicznym w czasie Gali Absolwentów — 2016/2017 — raport zatwierdzony przez Dziekana Wydziału Filologicznego

Kryterium 4

4.1

- 4.1a/ Charakterystyka nauczycieli akademickich Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii prowadzących zajęcia na kierunku filologia polska studia I stopnia oraz na kierunku filologia polska studia II stopnia
- 4.1b/ Wykaz szkoleń, warsztatów, staży, kursów i warsztatów, w których uczestniczyli pracownicy Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii w latach 2017–2022
- 4.1c/ Wykaz publikacji pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii w latach 2017–2022 — językoznawcy
- 4.1d/ Wykaz publikacji pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii w latach 2017–2022 — literaturoznawcy
- 4.1e/ Środy z polonistyką na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego w roku akademickim 2022/2023 — program spotkań
- 4.1f/ Przykładowy udział pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii w realizacji programu dydaktycznego Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz w Łodzi (rok akademicki 2021/2022)

4.2

- 4.2a/ Obsada zajęć na filologii polskiej na studiach licencjackich w roku akademickim 2022/2023
- 4.2b/ Obsada zajęć na filologii polskiej na studiach magisterskich w roku akademickim 2022/2023

4.2c/ Obsada zajęć na filologii polskiej na studiach I i II stopnia w bloku B (zajęcia fakultatywne) w roku 2022/2023

4.2d — obsada zajęć specjalizacji edytorskiej I i grafiki komputerowej II w roku 2022/2023 w roku 2022/2023

4.2e — obsada zajęć specjalizacji: glottodydaktycznej I i nauczania języka polskiego jako obcego II w roku 2022/2023

4.2f — obsada zajęć specjalizacji komunikowanie publiczne I i komunikacja internetowa II w roku 2022/2023

4.2g — obsada zajęć specjalizacji publicystyka kulturalna i krytyka artystyczna I w roku 2022/2023

4.2h — obsada zajęć specjalizacji literatura dla dzieci i młodzieży II

4.2i — obsada zajęć specjalności nauczycielskiej I i II w roku 2022/2023

4.3

Publikacje studentów filologii polskiej w latach 2017–2022

4.4

4.4a/ Preambuła — Plan na rzecz równych szans (Gender Equality Plan)

4.4b/ Plan na rzecz równych szans/Gender Equality Plan 2022–2024

4.4c/ Zarządzenie nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 20 grudnia 2021 roku, w sprawie ankiet na Wydziale Filologicznym

4.4d/ Załącznik nr 3 do Zarządzenia Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ nr 16 z dnia 20.12.2021 r. Ankieta do oceny zajęć na Wydziale Filologicznym UŁ

Kryterium 5

5.4

5.4a/ Zarządzenie nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. w sprawie: powołania funkcji Uczelnianego Koordynatora do spraw Dostępności i Uczelnianego Zespołu do spraw Dostępności na Uniwersytecie Łódzkim

5.4b/ Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

5.4c/ Zarządzenie nr 85 Rektora UŁ 25 czerwca 2019 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w UŁ

5.4d/ Załącznik do zarządzenia nr 85 Rektora UŁ z dnia 25.06.2019 r. — Regulamin przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim

5.6

5.6a/ Zarządzenie nr 135 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 17.08.2022 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Łódzkiego

5.6b/ Załącznik do zarządzenia nr 135 Rektora UŁ z dnia 17.08.2022 r. — Regulamin Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Łódzkiego

5.6c/ Załącznik do zarządzenia nr 67 Rektora UŁ z dnia 29.01.2020 r. — Regulamin korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego

Kryterium 6

6.2

6.2a/ Ankieta ewaluacyjna praktykanta w czasie praktyki dydaktycznej ciągłej (wykorzystywana w projekcie dydaktycznym rozpoczętym w 2019 roku: *Modelowe kształcenie nauczycieli przedmiotów humanistycznych UŁ*, programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój realizowanego przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18/na podstawie umowy nr POWR.03.01.00-00-KN55/18-00 z dnia 12.12. 2018 r.) — specjalność nauczycielska

6.2b/ Arkusz ewaluacyjny praktykanta w czasie praktyki dydaktycznej ciągłej — specjalność nauczycielska

Kryterium 7

7.3

7.3a/ Wykaz wyjazdów zagranicznych pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii w ramach programu Erasmus+ (2017–2022)

7.3b/ Zarządzenie nr 134 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.08.2022 r. w sprawie: przypisywania zagranicznych studentów programu Erasmus na wydziały UŁ

Kryterium 8

8.2

8.2a/ Zarządzenie nr 146 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10 sierpnia 2017 roku, w sprawie: wprowadzenia Regulaminu korzystania przez pracowników oraz osoby pracujące na rzecz UŁ z kont służbowej poczty elektronicznej w UŁ

8.2b/ Załącznik do zarządzenia nr 146 Rektora UŁ z dnia 10.08.2017 r. — Regulamin korzystania przez pracowników oraz osoby pracujące na rzecz UŁ z kont służbowej poczty elektronicznej w UŁ

8.2c/ Zarządzenie nr 38 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 28 listopada 2018 roku, w sprawie obowiązku korzystania z poczty elektronicznej UŁ

8.4

8.4a/ Wykaz studenckich grantów badawczych (2017–2021)

8.4b/ Wykaz nagród studenckich (2017–2021)

8.4c/ Wykaz działań popularyzatorskich podejmowanych przez koła naukowe — udział w imprezach i inicjatywach (w tym również pozauczelnianych)

Kryterium 10

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań